

İLLER ve BELEDİYELER DERGİSİ

Türkiye Belediyeler Birliği adına
sahibi
Birlik Başkanı ve
Adana Büyükşehir Belediye Başkanı

Aytaç DURAK

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Cemal AYMAN
Genel Sekreter

YAYIN KURULU

Cemal AYMAN
Sabahattin ÜTKÜR
Fethi AYTAÇ
M. Cemal İŞLEYİCİ
Mustafa DÖNMEZ
M. Cemal ÖZYARDIMCI

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Burcu KULAÇ

YÖNETİM YERİ

Tunus Caddesi No: 12
Kavaklıdere - ANKARA
Tel: (0312) 419 21 00 (PBX)
Fax: (0312) 419 21 30
Misafirhane: Selanik Cad. No: 57
Kızılay - ANKARA
Tel: (0312) 425 00 03 - 425 00 31
e-posta: tbb@tbb.gov.tr
www.tbb.gov.tr

TASARIM - BASKI

ÜMİT OFSET MATBAACILIK
K. Karabekir Cad. Murat Çarşısı
41/1-2-9 İskitler-ANKARA
Tel: 0312 384 26 27 - 384 17 07

Yayın Türü: "Dergimiz ayda bir
yayınlanan yaygın süreli yayındır.
Şubat 2008, Sayı 718
Basım Tarihi: 05.03.2008

DERGİMİZİN YAYIN İLKELERİ

1- Yayınlanmak üzere dergimize gönderilen yazıların yayımlanıp yayımlanamayacağına Yayın ve Danışma Kurulumuz karar verir.

Dergi formatında 5 sayfayı geçmeyen yazılar tercih sebebidir.

2- Gönderilen yazılar, yayımlansın veya yayımlanmasın iade edilmez.

3- Yayımlanan yazılardan dolayı sorumluluk tamamen yazarlarına ait olup, dergimizde yayımlanmış olması onların görüşünü paylaştığımız anlamına gelmez.

4- Daha önce başka yerlerde yayımlandığı anlaşılan yazılar dergimizde yayımlanmaz.

5- Dergide yayımlanacak yazıların yerel yönetimlerle ilgili konuları içermesi esastır.

6- Dergimizde yayımlanmış yazılardan kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

İ Ç İ N D E K İ L E R

3. manşet

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Türkiye İzleme Heyeti TBB'yi Ziyaret Etti

4. haber

2008 Ulusal Mavi Bayrak Jürisi İzmir Foça'da Toplandı

5. eğitim seminerleri

7. duyuru

Satıştaki Yayınlar
Kimlikler

10. uzman görüşüyle

10. Eski Eserlerin Korunması ve Beldenin Güzelleştirilmesinde Belediyelerimize Düşen Görevler
Prof. Dr. Nuri TORTOP

12. Taşınmaz Kültür Varlıkları İle İlgili Bazı Hukuki Meseleler
Faruk ŞAHİN

17. İş Kazalarında Belediyelerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Mevzuatındaki Yükümlülükleri
Mahmut ÇOLAK

21. Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun Çerçevesinde Belediyelerin Görev ve Yetkileri
Hafize ZÜLÜFLÜ

25. 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 25'inci Maddesine Göre Denetim Komisyonu Kurulması, Yetkileri ve Çalışmaları
Halil İbrahim BULDAŞ

30. 5018 Sayılı Kanun Kapsamındaki Kamu İdarelerinde İç Kontrol Standartları
Burhan ORMANOĞLU

36. soru cevap hattı

50. pratik bilgiler

56. yargı kararları

57. resmi gazete

61. genelgeler

AVRUPA KONSEYİ YEREL VE BÖLGESEL YÖNETİMLER KONGRESİ TÜRKİYE İZLEME HEYETİ TBB'Yİ ZİYARET ETTİ

TBB Encümen Üyesi Belediye Başkanları Ankara'da yapılan encümen toplantısı sonrasında, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Türkiye İzleme Heyeti ile bir araya geldi...

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, Türkiye'de yerel ve bölgesel demokrasiye ilişkin, Ağustos 2007 tarihinde düzenlenen İzleme Ziyaretinin ardından 25-27 Şubat 2008 tarihlerinde genel bir izleme ziyareti gerçekleştirdi. Bu kapsamda söz konusu İzleme Grubunun ilk gün programında Türkiye Belediyeler Birliği'ne gerçekleştirilen bir ziyaret yer aldı. Birlik Encümen toplantısı ardından düzenlenen oturumda; Türkiye Kongre Delegasyonu üyesi olan, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Bölgeler Meclisi Başkanı Yavuz MİLDON, Denizli Belediye Başkanı Nihat ZEYBEKÇİ ve Selçuklu Belediye Başkanı Adem ESEN'in yer aldığı toplantıda Türkiye Belediyeler Birliği Encümen Üyesi belediye başkanları da hazır bulundu.

Başkanlığını, aynı zamanda İsveç Belediyeler Birliği Başkanlığını yürüten Anders KNAPE'nin üstlendiği İzleme heyetinde, İsviçre, St.Gallen Kantonu Hükümet temsilcisi Hans-Ulrich STÖCKLING, İngiltere Edinburgh Üniversitesinden Avrupa Yerel Yönetim Özerklik Şartı uzmanı Prof. Chris HIMSWORTH ve Kongre Sekreteryasından Almut SCHRÖDER yer aldı. Son derece olumlu geçen görüşmede, Türkiye Belediyeler Birliğinin yapısı, görev ve faaliyetleri ile ilgili bilgi verildikten sonra izleme heyetinin ülkemizde yerel yönetim reformu ile meydana gelen yasal değişiklikler ile yerel yönetimlerin yetkileri, idari denetimleri ve finansal kaynakları üzerine hazırladıkları sorular yanıtladı.

2008 ULUSAL MAVİ BAYRAK JÜRİSİ İZMİR FOÇA'DA TOPLANDI

Dünyanın 43 ülkesinde uluslararası bir turizm eko-etiketi olarak değerlendirilen Uluslararası Mavi Bayrak Ödülü'ne esas ilk aşama olan Ulusal Mavi Bayrak Jüri Değerlendirme Toplantısı 23 Şubat 2008 tarihinde İzmir'de Foça Belediyesi'nin ev sahipliğinde Phokaia Otel'de gerçekleştirildi. Ulusal Jüri Toplantısı öncesinde turizm sektöründe "Mavi Bayrak'ın Yeri" konulu bir de panel düzenlendi.

Türkiye Belediyeler Birliği adına panelde bir sunum yapan, Birliğimiz Dış İlişkiler Birimi Uzmanı Dr. Duygu DALGIÇ UYAR, "Belediyelerin Mavi

Bayrak Programına Bakışları, Uygulamaları Sırasındaki Deneyim ve Öneriler" konusunda bilgiler verdi.

Öğleden sonra kapalı oturumda gerçekleşen ve 2008 yılında Mavi Bayrak Ödülü almak için müracaat eden 260 dosyanın durumlarını, 14 kişiden oluşan Mavi Bayrak Ulusal Jürisi görüştü.

Türkiye'deki Mavi Bayrak Jürisi, Türkiye Belediyeler Birliği temsilcisi Birliğimiz Genel Koordinatörü Sabahattin ÜTKÜR'ün de aralarında bulunduğu aşağıdaki kurum ve kuruluşların temsilcilerinden oluşuyor:

- Kültür ve Turizm Bakanlığı Temsilcisi
- Sağlık Bakanlığı Temsilcisi
- Çevre ve Orman Bakanlığı Temsilcisi
- Türkiye Belediyeler Birliği Temsilcisi
- Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği-TÜRSAB Temsilcisi
- Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği-TYD Temsilcisi
- Deniz Turizmi Birliği Temsilcisi
- Üniversite Öğretim Üyelerinden Oluşan Temsilciler
- Sahil Güvenlik Komutanlığı Temsilcisi
- Denizcilik Müsteşarlığı Temsilcisi
- Türkiye Çevre Eğitim Vakfı-TÜRÇEV Temsilcileri

Ulusal Jüri'nin onayladığı aday dosyalar Mart ayı içerisinde TÜRÇEV tarafından Uluslararası Koordinasyon Merkezi Danimarka-Kopenhag'a gönderilecektir. Nisan ayı içerisinde toplanacak olan

Uluslararası Jüri, sonuçları onayladıktan sonra Ulusal Jüri tarafından Mayıs ayı içerisinde ilan edilecek.

Türkiye Çevre Eğitim Vakfı-TÜRÇEV, Dünya Mavi Bayrak Organizasyonunu gerçekleştiren Teşkilat olan Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı-FEE'nin Türkiye temsilcisi olarak 1993 yılından bu yana faaliyetlerini sürdürmektedir.

Türkiye belediyeler Birliği Dış İlişkiler Uzmanı Dr. Duygu DALGIÇ UYAR'a sunumundan dolayı TÜRÇEV adına Sağlık Bakanlığı Eski Müsteşarı, Gazeteci-Yazar Güman KIZILTAN tarafından plâket verildi.

EĞİTİM SEMİNERLERİ SÜRÜYOR

Türkiye Belediyeler Birliği; Çevre ve Orman Bakanlığı ve Alternatif Enerji ve Biyodizel Üreticileri Birliği Derneği (ALBİYOBİR) ile işbirliğinde belediyelerin çevre, su kanalizasyon idaresi, sağlık ve zabıta personeline Bitkisel Atık Yağların Kontrolü konusunda verilen ücretsiz eğitim seminerleri çerçevesinde Şubat ayında dört farklı ilde eğitim semineri düzenlendi.

19.04.2005 tarih ve 25791 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bitkisel Yağların Kontrolü Yönetmeliği'nin Büyükşehir Belediyeleri ve Belediyelere verdiği yükümlülüklerin ele alındığı seminerlerde işlenen konular şöyle: "Atık Bitkisel Yağlara İlgili Mevzuat ve Pilot Uygulamalar", "Yağların Gıdada Fiziksel ve Kimyasal Değişimleri, Gıdadan Çekilme Süreçleri ve Kontrol Yönetimleri", "Atık Bitkisel Yağların İnsan Sağlığı ve Çevreye Etkileri", "Dünyada Atık Bitkisel Yağ Toplama Organizasyonları", "Atık Bitisel Yağlarla İlgili Mevzuat ve Pilot Uygulamalar", "Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği", "Atık Bitkisel Yağların Değerlendirilmesi" ve "Kızartmalık Yağların Gıdadan Çekilme Süreçleri, İnsan Sağlığı ve Çevreye Etkileri, Biyodizel Olarak Geri Kazanımı".

**BİTKİSEL ATIK YAĞLAR
VE DENETİMLERİ
SEMİNERLERİ**

SAMSUN	22 Şubat '08
MALATYA	26 Şubat '08
GAZİANTEP	27 Şubat '08
ŞANLIURFA	28 Şubat '08

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

tüm il ve ilçe belediyelerinin katılımı ile

Samsun Büyükşehir Belediyesi

Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde Samsun, Tokat, Amasya, Kastamonu illeri dahilindeki belediyelerin katılımı ile 22 Şubat 2008 tarihinde Samsun Büyükşehir Belediyesi Toplantı Salonu'nda düzenlenen eğitim seminerinin açılış konuşmasını Türkiye Belediyeler Birliğini temsilen İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşaviri Neşe

BALCI yaptı. Seminerde, Kimya Mühendisi Nagihan ÇAKIR ve ALBİYOBİR Başkanı Tamer AFACAN sunuş yaptılar.

Malatya Belediyesi

Malatya Belediyesi'nin ev sahipliğinde Malatya, Elazığ, Tunceli illeri dahilindeki belediyelerin katılımı ile 26 Şubat 2008 tarihinde Malatya Belediyesi Konferans Salonu'nda düzenlenen eğitim seminerinin açılış konuşmasını Türkiye Belediyeler Birliğini temsilen Uzman Haluk DOĞU yaptı. Seminere konuşmacı olarak ALBİYOBİR'den Mehmet YAĞCI ve Kimyager Canan ESER katıldılar.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde Gaziantep, Kilis, Hatay, Kahramanmaraş illeri dahilindeki belediyelerin katılımı ile 27 Şubat 2008 tarihinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Çetin Emeç Toplantı Salonu'nda düzenlenen eğitim

seminerinin açılış konuşmasını Türkiye Belediyeler Birliğini temsilen Üzman Haluk DOĞU yaptı. Seminere konuşmacı olarak Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanı Dr. Şafak Hengirmen TERCAN, ALBİYOBİR'den Mehmet YAĞCI, Kimyager Canan ESER ve Çevre İl Müdürlüğünden Derya TÜTÜNCÜLER katıldılar.

Şanlıurfa Belediyesi

Şanlıurfa Belediyesi'nin ev sahipliğinde Şanlıurfa, Diyarbakır, Adıyaman, Mardin, Şırnak, Hakkari, Bitlis, Siirt, Batman illeri dahilindeki belediyelerin katılımı ile 28 Şubat 2008 tarihinde Şair Nabi Kültür Merkezi'nde düzenlenen eğitim seminerinin açılış konuşmasını

Türkiye Belediyeler Birliğini temsilen Üzman Haluk DOĞU yaptı. Seminarde ALBİYOBİR'den Mehmet YAĞCI ve Kimyager Canan ESER eğitim verdi.

Belediyeleri ilgilendiren konularda seminer düzenleyerek belediye personelinin mesleki eğitimine katkı sağlamak Türkiye Belediyeler Birliği'nin en önemli görevlerinden biridir. Birliğimiz bu amaçla yıllardır belediyelerimizin seçilmiş ve atanmış personeline ücretsiz eğitim semineri vermektedir.

Eğitim seminerlerinden yararlanmak isteyen belediyelerimizin, aşağıdaki katılım formunu doldurarak Birliğimize göndermeleri gerekmektedir.

**EĞİTİM SEMİNERLERİ ÜCRETE TABİ DEĞİLDİR.
KONUŞMACILARIN YEMEK ve KONAKLAMA GİDERLERİNİN KARŞILANMASI YETERLİDİR.
BÜTÜN BELEDİYE BAŞKANLARINA DUYURULUR**

SEMİNER İSTEK FORMU

Kuruluş Adı :
Kuruluşun Telefonu :
Kuruluşun Faksı :
Kuruluşun Yetkilisi :
İstenilen Konular :

Seminer için müracaatlar;

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

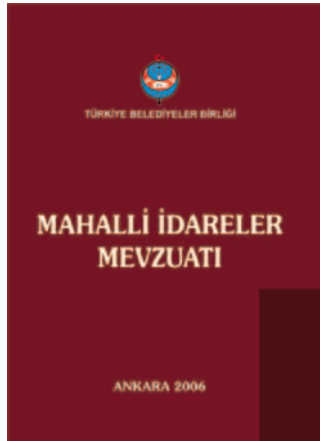
Adres : Tunus Caddesi No: 12 Kavaklıdere /ANKARA
Telefon : 0312 419 21 00
Faks : 0312 419 21 30
e-posta : egitimsemineri@gmail.com

SATIŞTAKİ YAYINLAR

Birliğimiz tarafından yayınlanan kitaplardan talep etmek isteyenlerin; satış bedelini Türkiye Belediyeler Birliğinin Ziraat Bankası (1262) Mithatpaşa Şubesi 7973515-5001 numaralı hesabına yatırmaları ve banka dekontunun bir örneğini de ekleyecekleri talep yazısıyla birlikte Tunus Caddesi No: 12 06680 Kavaklıdere/Ankara adresinde bulunan Birliğimize göndermeleri halinde, kitaplar adrese faturalı olarak postalanacaktır.

Mahalli İdareler Mevzuatı 20 YTL

Yerel yönetimler mevzuatı açısından büyük değişimlerin yaşanması nedeniyle ilgili mevzuatın derli toplu bir kitap haline getirilmesi ihtiyacı doğmuştur. Yerel yönetimleri ilgilendiren çok sayıda kanun ve yönetmeliğin bir araya getirilmesi ile oluşturulan ve bir başucu kitabı niteliği taşıyan "**Mahalli İdareler Mevzuatı**" 840 sayfa dan oluşmaktadır.

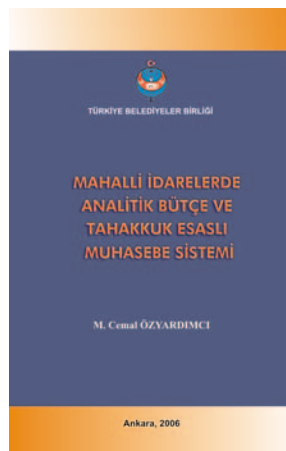
5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Uygulama Yönetmelikleri 20 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan M. Cemal Özyardımcı tarafından kaleme alınan "5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Uygulama Yönetmelikleri" adlı kitapta çok sayıda yönetmelik yer alıyor.

Mahalli İdarelerde Analitik Bütçe ve Tahakkuk Esaslı Muhasebe Sistemi 20 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan M. Cemal Özyardımcı tarafından kaleme alınan "Mahalli İdarelerde Analitik Bütçe ve Tahakkuk Esaslı Muhasebe Sistemi" adlı kitap on üç ana başlıkta derlenmiş, 537 sayfadan oluşan ve CD ile eki ile uygulayıcıların hizmetine sunuluyor.

Belediyelere Verilebilen Hazine Taşınmaz Malları 15 YTL

Hazineye ait taşınmaz mallar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin belediyelere verilmesine imkân sağlayan pek çok mevzuat hükmü bulunması Millî Emlâk Başkontrolörü Salâhaddin Kardeş tarafından kaleme alınan "Belediyelere Verilebilen Hazine Taşınmaz Malları" adlı kitap 182 sayfa...

Belediyelerde Stratejik Planlama Süreci 20 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan Vali Dr. Mustafa Tamer tarafından kaleme alınan "Belediyelerde Stratejik Planlama Süreci" adlı kitap dört bölümden oluşuyor. 615 sayfadan oluşan kitapta ayrıca konuya ilişkin web sitelerinin listesi de yer alıyor.

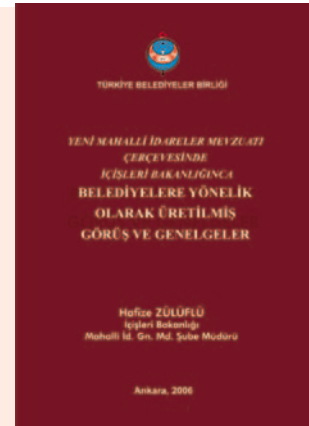

Soru-Cevaplı Belediye Mevzuatı 5 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan bazı konularda "Soru-Cevaplı Belediye Mevzuatı", halen Türkiye Belediyeler Birliğinde geçici görevle Yazı İşleri Müdürlüğünü yürüten İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Şube Müdürü Hafize ZÜLÜFLÜ tarafından kaleme alındı. Çeşitli konulardaki soru ve cevaplara ilişkin alfabetik fihristin yer aldığı kitap, dört bölüm ve 603 sayfadan oluşuyor...

Yeni Mahalli İdareler Mevzuatı Çerçevesinde İçişleri Bakanlığınca Belediyelere Yönelik Olarak Üretilmiş Görüş ve Genelgeler 20 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan ve İçişleri Bakanlığı Şube Müdürü Hafize Zülüflü tarafından derlenen "Yeni Mahalli İdareler Mevzuatı Çerçevesinde İçişleri Bakanlığınca Belediyelere Yönelik Olarak Üretilmiş Görüş ve Genelgeler" adlı kitap iki kısımdan oluşuyor.

Katı Atık Yönetiminde Mühendislik Sistemleri 25 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan ve Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mahmut ÖZBAY tarafından kaleme alınan "Katı Atık Yönetiminde Mühendislik Sistemleri" adlı kitap altı bölüm, 383 sayfadan oluşuyor.

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyeleri ile Zabıta Kimlik Kartlarının dağıtım yetkisi Türkiye Belediyeler Birliği'ne aittir...

İçişleri Bakanlığı'nın 19.07.2001 tarih ve B.05.MAH.0.65.00.02(50-51)-01-80900 sayılı genelgesine göre;
Belediye Başkanı kimlik kartlarının;
 İçişleri Bakanlığı'nın 15.03.2004 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.00.02/80381(50-51)-04 sayılı genelgesi ile
Belediye Meclis Üyesi kimlik kartlarının;
 İçişleri Bakanlığı'nın 23.05.2007 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.001/80000-13139 sayılı görüş yazısı ile **Zabıta kimlik kartlarının;**
 hazırlanıp dağıtılması yetkisi Türkiye Belediyeler Birliği'ne verilmiştir.

Birliğimiz tarafından verilmekte olan;
Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi kimlik kartı bedeli 20 YTL,
Zabıta kimlik kartı bedeli 5 YTL,
Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi rozetleri ile oto çıkartmaların (stiker) bedeli 5 YTL'dir.

BELEDİYE BAŞKANI ve BELEDİYE MECLİS ÜYESİ kimlik kartı almak için gerekli belgeler:

- Mazbata örneği
- Resmi talep yazısı,
- Nüfus cüzdanının arkalı önlü fotokopisi
- Son 6 ay içinde çekilmiş 1 adet fotoğraf
- Kimlik kartı bedeli olan meblağın yatırıldığı banka dekontu

ZABITA kimlik kartı almak için gerekli belgeler:

- Belediye tarafından verilecek resmi talep yazısı
- Kimlik kartı bedeli olan meblağın yatırıldığı banka dekontu

Ödemelerin; **Ziraat Bankası (1262) Mithatpaşa Şubesi 7973515-5001** numaralı hesaba yapılması rica olunur... Banko dekontu ve başvuru için gereken belgelerin ivedilikle **Türkiye Belediyeler Birliği Tunus Caddesi No:12 06680 Kavaklıdere ANKARA** adresine gönderilmesi gerekmektedir. Kimlikler en kısa sürede adrese postalanacaktır.

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi rozeti almak isteyenlerin de aynı şekilde, rozet bedeli olan meblağı yatırdıkları banka dekontunu ve adreslerini Birliğimize iletmeleri halinde rozetler, adreslerine ulaştırılacaktır.

Prof. Dr. Nuri TORTOP

ESKİ ESERLERİN KORUNMASI VE BELDENİN GÜZELLEŞTİRİLMESİNDE BELEDİYELERİMİZE DÜŞEN GÖREVLER

Mimari değeri olan kalıntıların ve eski eserlerin turistlerin çekilmesinde önemli rolü vardır. Eski ve tarihi değeri olan eserlerin, yeni şehir planları içinde aynen korunması gerekir. Bütün dünyada buna önem verilmektedir. Bu nedenle, 1975 yılı, Avrupa Konseyi tarafından mimari mirasın korunması yılı olarak ilan edilmiş ve konunun önemini belirtmek için çeşitli etkinlikler yapılmıştır.

Yerel yönetimlere, özellikle belediyelerimize, çeşitli kanun, tüzük ve yönetmelikler ile, altından kalkamayacakları görevler vermişlerdir. Belediyelerin gelirlerinin yeterli olmadığı herkes tarafından bilinmektedir. Bununla beraber belediyelerimizin kısıtlı olanaklarla dahi yapabilecekleri hizmetler vardır. Önce belediyelerin ve çevre halkının, konunun önemine inandırılması gereklidir. Bu çalışma büyük bir masraf gerektirmez. Çevrenin temiz tutulmasının, doğanın korunmasının, tarihi eserlerin korunmasının önemine herkesin inanması, inandırılması için çaba gösterilmesi zorunludur. Turist, doğa güzellikleri, tarihi yapıtları, temiz havası olan yerleri arar.

Yeşil alanların ve park ve bahçelerin korunması, yeni yeşil alanlar, park ve bahçeler kazanılması da, turistik potansiyel yönünden önemlidir. Park, bahçe ve yeşil alanların, nehir, göl ve denizlerin temiz tutulması, kirli maddelerin buralara atılmaması konusunda inanç birliği sağlanmalıdır. Vatandaşlar arasında ülke severlik, dayanışma, yaşadığı beldeye ve ülkesine yararlı olma duygularının geliştirilmesi sayesinde bu konuda başarı sağlanabilir. 2005 yılında çıkarılan, 5393 Sayılı yeni Belediye Kanunu, belediyelere birçok görevler vermiştir. Belediye Kanununun 14 ve 15'inci maddelerinde, belediyelerin görev ve sorumlulukları ile, yetki ve imtiyazları belirtilmiştir. Bu maddeler incelendiğinde, şehirlerin güzelliği ile ilgili, birçok görevlerin belediyelere verilmiş olduğu görülmektedir. Genel temizlikle ilgili bütün hizmetler, kentsel alt yapı hizmetlerini yapmak, imar, su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar yapmak, katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak gibi görevler belediyelere verilmiştir.

Bu görevlerden, belediyelerin özellikle eski eserler ve çevre korumasında en büyük sorumluluk taşıyan kamu tüzel kişisi olduğu sonucunu ortaya çıkarabiliriz. Gerçekten Belediyeler, 5393 Sayılı Belediye Kanununun üçüncü maddesinde de tanımlandığı biçimde, belediyeler bulundukları belde halkının ortak ve yerel gereksinimlerini yerine getirmekle yükümlü bir tüzel kişiliktir. Bu görevi başarı ile yürütmelerinde, imar planlarını yapma ve uygulama yetkileri önemli bir araç ve etkidir. Diğer hizmetlerin başarısı büyük ölçüde imar planlarının iyi nitelikte ve geleceğin gereksinimlerine yanıt verecek biçimde hazırlanmalarına bağlıdır.

1930 tarihli, 1593 sayılı Genel Hıfzısıhha Kanunu ile, belediyelere halkın sağlığı ve çevre sorunları ile ilgili birçok önemli görevler verilmiştir. Sözü geçen Kanunun 20'nci maddesine göre belediyeler yenilecek içilecek şeyleri kontrol etme, temiz su getirme, genel yerlerde halkın sağlığına zarar veren nedenleri ortadan kaldırma, bulaşıcı hastalıklarla savaş vb. gibi görevleri yapmakla yükümlüdür. 237'nci maddeye göre, belediyelerin içme sularının içilmeye elverişli hale getirilmesi, 239'uncu maddeye göre kuyu ve sarnıçların kullanılmaya elverişli hale getirilmesi, 241'inci maddeye göre içilmesi zararlı olan suların bulundukları yerlere "içilmesinin zararlı olduğunu" gösteren levhalar asılması, 242'nci maddeye göre dere, nehir, çay ve çeşmelerin kirlenmesine sebep olacak çalışmalara engel olunması, fabrika sularının zararları giderilmeden nehir ve derelere akıtılmasına engel olması gibi görevler belediyelere verilmiştir. Yine Hıfzısıhha Kanununun 244'üncü maddesine göre lağım ve kirli suların dere, çay ve nehirlerle, fenni sakıncası olmadığı saptanmadıkça akıtılması yasaktır.

Mahalli turizm dernekleri ile işbirliği yapılarak toplantı ve konferanslar düzenlenebilir. Belediye meclisi üyelerine ve hoparlörle yayın yapılarak halka, sokak, ev ve cadde temizliği, anıtların ve eski eserlerin korunması, yerli ve yabancı turistlere konuksever davranışlarda bulunulması, makul fiyatlarla satış yapılması, aşırı fiyatlarla satış yapılmaması, herkese iyi davranışlarda bulunulması ve turistlerin rahatsız edilmemeleri konularında aydınlatıcı bilgi verilebilir.

Belde temizliğine ve düzenin sağlanmasına çalışmak, tuvaletlerin, su kaynaklarının temiz tutulması, turistik değerlerin, park, bahçe ve koruların, eski eser ve anıtların, tarihi ağaçların korunması alanında belediyelerin önemli sorumluluğu vardır. Belediyelerin imar planları hazırlanırken ve uygulanırken uzmanlığa değer vermeleri, uzmanlardan yararlanmaları gerekir.

Şehre giriş yerlerinde özellikle turistik mevsimlerde danışma büroları bulunmalıdır. Belediyeler beldelerinin sokak isimlerini içeren birer şehir planı hazırlanmasını sağlamalıdır. Maalesef Türkiye'de bu büyük bir noksanlıktır. Büyük şehirlerimizde de sokak cadde bulmak hatta bilen bulmak zordur. Taksiler bile bilmiyor. Batı şehirlerinde her taksi şoförünün elinde çalıştığı şehrin planı vardır. Sizi boş yere dolaştırmadan aradığınız adrese götürür.

Bir beldeye hangi araç ve yollarla gelinirse gelinsin, giriş yerlerinde yabancıların ve yolcuların gidecekleri yerleri rahatlıkla bulabilmelerine yarayacak önlemler alınmalıdır.

Meydanların estetik görünümde düzenlenmesi, araba otopark yerlerinin belirtilmesi, yük arabaları için ayrı bekleme yerleri ayrılması ve pazar yerlerinde satıcıların eşya ve araçlarının konuluş biçimlerinin düzenlenmesi, çöp kutuları konulması, tuvaletlerin kontrolü, sürekli bekçi konulması ve her an temizliğe dikkat etmelerinin sağlanması ve sık sık dezenfekte edilmesi belediyelere düşen görevler arasındadır.

Turistik yöre belediyelerinin nüfusu turistik mevsimlerde gerçek nüfuslarının kat kat üstünde artmaktadır. Normal olarak 5-10 bin nüfusa hizmet veren bir belediye turistik aylarda 30-40-50 bin nüfusa hizmet götürmektedir. Belediyelere son yıllarda önemli gelir kaynakları sağlanmıştır. Ancak bu kaynaklar tüm belediyeler için aynıdır. Turistik yöre belediyeleri için ayrı bir gelir kaynağı yoktur. Bu belediyelerin turistik aylarda önemli derecede hizmetlerinin maliyeti artmakta, oysa kendilerine sağladıkları ek bir gelir yoktur. Daha çok vatandaşlar kişisel olarak yararlanmaktadırlar. Çevre Bakanlığının bu konuda yaptığı desteklerde yetersizdir.

Ülular arası turizm hareketlerinin yoğunlaştığı ve turistlerin en çok rağbet ettikleri ülke olmak izlenimi görülen ülkemizde, turistik yörelerin alt yapı sorunları büyük önem arz etmektedir. Turizm potansiyeline uygun olarak alt yapı donatımının da hızla gerçek-

leştirilmesi için mahalli idarelere yardım edilmesi gerektir. Mahalli idareler, kendi olanakları ile bu yatırımları gerçekleştiremezler.

Ayrıca zararlı böceklerle mücadele, arazöz, vidanjör ve çöp kamyonu temini gibi konularda da, yeterli destek gerekir. Yeterli ve nitelikli içme ve kullanma suyu sağlanması önemli bir konudur. 24 saat suyu sürekli akmayan bir turistik tesis düşünülemez. Su sorunu bazı belediye, kasaba ve köylerin tek başına çözümleyebilecekleri bir sorun olmaktan çıkmıştır. Bazı bölgeler vardır ki kendi sınırları içinde su kaynağı yoktur. Yakın il, ilçe veya köylerden su sağlama zarureti vardır. Oysa susuz köy veya kasabanın başka bir beldeden su getirme veya kamulaştırma yetkisi yoktur. Üst yönetim makamlarının veya idari yargının devreye girmesi gerekir. Artık tek başına belediye ve köylerin kendilerine yeterli su sağlamaları olanağı, giderek güçleşmektedir. Birçok belediye ve köy su ihtiyacını birlikte karşılamaya yönelik yeni bir örgütlenmeye, elektrik işlerinde olduğu gibi enterkonekte şebekeye ve merkezi veya bölgesel bir teşkilata ihtiyaç olabilecektir.

Ülkemizde, Belediye personelinin yetiştirildiği yeter sayıda özel meslek okulları yoktur. Belediyeler özellikle büro işlerinde, muhasebe işlerinde çalıştırdıkları personeli bu alanda hiç eğitim görmemiş, genellikle orta eğitim görmüş kişiler arasından almaktadır. Bunun için belediye başkanlarının ve diğer personelin hizmetinde çeşitli vesilelerle belediyeçilik konularında kurs, seminer ve toplantılar yapılarak konularında yetiştirilmeleri yararlı olur. Bu konuda Türk Belediyeçilik Derneği, uzun yıllar, belediye personelinin eğitimi konusunda kurslar ve seminerler düzenleyerek önemli katkılarda bulunmuştur. Ayrıca düzenli olarak iller ve Belediyeler Dergisini yayınlamakta ve belediye personelinin yakından ilgilendiren konular ile ilgili kitaplar yayınlamaktadır. Aynı konularda TODAİE'de, kurs ve seminerler düzenlemekte ve yayınlar yapmaktadır. Kuşkusuz bu tür bir eğitimin turizm alanındaki başarıya da etkisi büyüktür. Gerçekten bu cennet ülkeyi tanıtmak, değerlendirmek, gelecek kuşaklara daha iyi koşullarda bırakmak ve devam ettirmek için tüm kamu kuruluşlarının belediyelerin ve halkın işbirliği gerekmektedir.

Faruk ŞAHİN

Kültür ve Turizm Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanı, Kamu Yönetimi Uzmanı

TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI İLE İLGİLİ BAZI HUKUKİ MESELELER

I-GİRİŞ

1982 Anayasası'nın "Tarih, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması" başlıklı 63'üncü maddesi "Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır. Bu varlıklar ve değerlerden özel mülkiyet konusu olanlara getirilecek sınırlamalar ve bu nedenle hak sahiplerine yapılacak yardımlar ve tanınacak muafiyetler kanunla düzenlenir" hükmü ile tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması anaya teminatı altına alınmıştır.

Gerek 1982 Anayasası ve gerek önceki Anayasalarımız uyarınca, kültür ve tabiat varlıklarımızın korunmasına yönelik olarak; 10 Nisan 1904 tarihli "Asarı Atika Nizamnamesi", 1973 yılında yürürlüğe giren 1710 sayılı "Eski Eserler Kanunu" 21/07/1983 tarih ve 2863 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu" ile bu kanunda bazı değişiklikler getiren "3386 Sayılı Yasa" eski eserler hukukumuzun oluşmasında çok önemli katkılar sağlamıştır.

Biz bu çalışmamızda 2863 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu"na ve alt mevzuata dayanarak "Taşınmaz Kültür Varlıkları İle İlgili Bazı Hukuki Meseleler ve Cevaplarına değineceğiz.

II-TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI İLE İLGİLİ BAZI HUKUKİ MESELELER VE CEVAPLARI

1-Taşınır ve Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarını Bulanların Haber Verme Zorunluluğu Var mıdır?

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanun'un 4 üncü maddesine göre; taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarını bulanlar, malik oldukları veya kullandıkları arazinin içinde kültür ve tabiat varlığı bulunduğunu bilenler veya yeni haberdar olan malik ve zilyetler, bunu en geç üç gün içinde, en yakın müze müdürlüğüne veya köyde muhtara veya diğer yerlerde mülki idare amirlerine bildirmeye mecburdurlar.

Bu gibi varlıklar, askeri garnizonlar ve yasak bölgeler içinde bulunursa, usulüne uygun olarak üst komutanlıklara bildirilir.

Böyle bir ihbarı alan muhtar, mülki amir veya bu

gibi varlıklardan doğrudan doğruya haberdar olan ilgili makamlar, bunların muhafaza ve güvenlikleri için gerekli tedbirleri alırlar. Muhtar, aynı gün alınan tedbirlerle birlikte durumu en yakın mülki amire; mülki amir ve diğer makamlar ise on gün içinde, yazı ile Kültür ve Turizm Bakanlığına ve en yakın müze müdürlüğüne bildirir.

İhbar alan Bakanlık ve müze müdürü bu Kanun hükümlerine göre, en kısa zamanda gerekli işlemleri yapar.

2-Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Devlet Malı Olma Niteliği Var mıdır?

2863 sayılı Kanun'un 5'nci maddesine göre; Devlete, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar ile özel hukuk hükümlerine tabi gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlarda varlığı bilinen veya ileride meydana çıkacak olan korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları Devlet malı niteliğindedir.

Özel nitelikleri dolayısıyla ayrı statüye tabi tutulan mazbut ve mülhak vakıf malları bu hükmün dışındadır.

3-Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Nelerdir?

2863 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesine göre;

Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları şunlardır:

- Korunması gerekli tabiat varlıkları ile 19 uncu yüzyıl sonuna kadar yapılmış taşınmazlar,
- Belirlenen tarihten sonra yapılmış olup önem ve özellikleri bakımından Kültür ve Turizm Bakanlığınca korunmalarında gerek görülen taşınmazlar,
- Sit alanı içinde bulunan taşınmaz kültür varlıkları,
- Milli tarihimizdeki önlemleri sebebiyle zaman kavramı ve tescil söz konusu olmaksızın Milli Mücadele ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunda büyük tarihi olaylara sahne olmuş binalar ve tesbit edilecek alanlar ile Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından kullanılmış evler.

Ancak, Koruma Kurullarınca mimari, tarihi, estetik, arkeolojik ve diğer önem ve özellikleri bakımından korunması gerekli bulunmadığı karar altına alınan taşınmazlar, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı sayılmazlar.

Kaya mezarlıkları, yazılı, resimli ve kabartmalı kayalar, resimli mağaralar, höyükler, tümülüsler, ören yerleri, akropol ve nekropoller; kale, hisar, burç, sur, tarihi kışla, tabya ve isihkamlar ile bunlarda bulunan sabit silahlar; harabeler, kervansaraylar, han, hamam ve medreseler; kümbet, türbe ve kitabeler, köprüler, su kemerleri, su yolları, sarnıç ve kuyular; tarihi yol kalıntıları, mesafe taşları, eski sınırları belirten delikli taşlar, dikili taşlar; sunaklar, tersaneler, rıhtımlar; tarihi saraylar, köşkler, evler, yalılar ve konaklar; camiler, mescitler, musallalar, namazgahlar; çeşme ve sebiller; imarethane, darphane, şifahane, muvakkithane, simkeşhane, tekke ve zaviyeler; mezarlıklar, hazireler, arastalar, bedestenler, kapalı çarşılar, sandukalar, siteller, sinagoglar, bazilikalar, kiliseler, manastırlar; külliye, eski anıt ve duvar kalıntıları; freskler, kabartmalar, mozaikler, peri bacaları ve benzeri taşınmazlar; taşınmaz kültür varlığı örneklerindendir.

Tarihi mağaralar, kaya sığınakları; özellik gösteren ağaç ve ağaç toplulukları ile benzerleri; taşınmaz tabiat varlığı örneklerindendir.

4-Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tespit ve Tescili Nasıl Yapılmaktadır?

2863 sayılı Kanun'un 7'nci maddesine göre;

Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının ve doğal sit alanlarının tespiti, Kültür ve Turizm Bakanlığının koordinatörlüğünde ilgili ve faaliyetleri etkilenen kurum ve kuruluşların görüşü alınarak yapılır.

Yapılacak tespitlerde, kültür ve tabiat varlıklarının tarih, sanat, bölge ve diğer özellikleri dikkate alınır. Devletin imkânları gözönünde tutularak, örnek durumda olan ve ait olduğu devrin özelliklerini yansıtan yeteri kadar eser, korunması gerekli kültür varlığı olarak belirlenir.

Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili yapılan tespitler koruma bölge kurulu kararı ile tescil olunur.

Tespit ve tescil ile ilgili usuller, esaslar ve kıstaslar yönetmelikte belirtilir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün idaresinde veya denetiminde bulunan mazbut ve mülhak vakıflara ait taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları, gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetinde bulunan cami, türbe, kervansaray, medrese han, hamam, mescit, zaviye, sebil, mevlevihane, çeşme ve benzeri korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının tespiti, envanterlenmesi Vakıflar Genel Müdürlüğüne yapılır.

Tescil kararlarının ilanı, tebliği ve tapu kütüğüne işlenmesi ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.

5-Tescil Edilen Korunması Gerekli Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunma Alanı ile İlgili Karar Alma Yetkisi Kime Aittir?

2863 sayılı Kanun'un 8'nci maddesine göre;

2863 sayılı Kanunun 7'nci maddesine göre tescil edilen korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanlarının tesbiti ve bu alanlar içinde inşaat ve tesisat yapılıp yapılamayacağı konusunda karar alma yetkisi Koruma Kurullarına aittir. Koruma Kurullarının kararına anılan 61 inci maddenin ikinci fıkrasına göre itiraz edilebilir.

Korunma alanlarının tespitinde, korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının korunması, görünümünün ve çevreleri ile uyumlarının muhafazası için yeteri kadar korunma alanına sahip olmaları dikkate alınır. Bu hususlarla ilgili esaslar. Kültür ve Turizm Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikte belirtilir.

6-Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları ve Koruma Alanları ile Sit Alanlarında İzinsiz Müdahale ve Kullanma Yasağı Var mıdır?

2863 sayılı Kanun'un 9'ncü maddesine göre;

Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları çerçevesinde koruma bölge kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarında inşai ve fiziki müdahalede bulunulamaz, bunlar yeniden kullanıma açılmaz veya kullanımları değiştirilemez. Esaslı onarım, inşaat, tesisat, sondaj, kısmen veya tamamen yıkma, yakma, kazı veya benzeri işler inşai ve fiziki müdahale sayılır.

7-Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunmasını Sağlamak İçin Gerekli Tedbirleri Almak, Aldırmak ve Bunların Her Türü Denetimini Yapmak Yetkisi Kime Aittir?

2863 sayılı Kanun'un 10 ncu maddesine göre;

Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırma ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak, Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma ve değerlendirilmesi, bu Kanun hükümlerine uygun olarak kendileri tarafından sağlanır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunması, bu kuruluşların bütçelerine her yıl bu amaçla konacak ödeneklerle yapılır.

Bu hizmetlerin yerine getirilebilmesi için, Kültür ve Turizm Bakanlığı Bütçesine her yıl yeteri kadar ödenek konur.

Araştırma, kazı ve sondaj yapılan alanların korunması ve değerlendirilmesi Bakanlığa aittir.

Büyükşehir belediyeleri, valilikler, Bakanlıkça izin verilen **belediyeler** bünyesinde kültür varlıkları ile ilgili işlemleri ve uygulamaları yürütmek üzere sanat tarihi, mimarlık, şehir plânlama, mühendislik, arkeoloji gibi meslek alanlarından uzmanların görev alacağı koruma, uygulama ve denetim büroları kurulur. Ayrıca, il özel idareleri bünyesinde, kültür varlıklarının korunmasına yönelik rölöve, restitüsyon, restorasyon projelerini hazırlayacak ve uygulayacak proje büroları ve sertifikalı yapı ustalarını yetiştirecek eğitim birimleri kurulur.

Belediyeler belediye sınırları ve mücavir alanları içerisinde, valilikler ise bu sınırlar dışında yetkilidir.

Bu bürolar koruma bölge kurulları tarafından uygun görülen koruma amaçlı imar plânı, proje ve malzeme değişiklikleri ile inşaat denetimi de dahil olmak üzere uygulamayı denetlemekle yükümlüdürler.

Alanın özelliği göz önüne alınarak, bu büroların hangi uzmanlık dallarından teşekkül edeceği, çalışma, izin usul ve esasları; Bakanlık ve İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

8-Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Maliklerinin Hak ve Sorumlulukları Nelerdir?

2863 sayılı Kanun'un 11'nci maddesine göre;

Taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının malikleri bu varlıkların bakım ve onarımlarını Kültür ve Turizm Bakanlığının bu Kanun uyarınca bakım ve onarım hususunda vereceği emir ve talimata uygun olarak yerine getirdikleri sürece, bu Kanunun bu konuda maliklere tanıdığı hak ve muafiyetlerden yararlanırlar. Ancak, korunması gerekli kültür ve tabiat varlıkları ile bunların korunma alanları, sit alanları, zilyedlik yoluyla iktisap edilemez.

Malikler bu varlıkların üzerindeki mülkiyet haklarının tabii icabı olan ve bu Kanunun hükümlerine aykırı bulunmayan bütün yetkilerini kullanabilirler.

Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görmesi ile, Vakıflar Genel Müdürlüğü, il özel idareleri, belediyeler ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, yukarıda sözü geçen maliklere lüzum görülen hallerde, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının koruma, bakım ve onarımlarına, teknik eleman ve ödenekleri ile yardım da bulunabilirler.

9-Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Yardım Sağlanabilir mi?

2863 sayılı Kanun'un 12'nci maddesine göre;

Özel hukuka tabi gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının; korunması, bakım ve onarımı için Kültür ve Turizm Bakanlığınca aynı, nakdi ve teknik yardım yapılır.

Bu amaçla, Bakanlık bütçesine yeterli ödenek konulur. Bakanlıkça yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Belediyelerin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı" tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.

Tahsil edilen miktar, il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanır. Bu miktar; belediyelerce kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeler kapsamında kamulaştırma, projelendirme, plânlama ve uygulama konularında kullanılmak üzere il sınırları içindeki belediyelere vali tarafından aktarılır ve bu pay valinin denetiminde kullanılır.

Bu madde uyarınca tahakkuk eden katkı payları hakkında 1319 sayılı Kanunun üçüncü kısmı hükümleri uygulanır. Katkı paylarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Bakanlık tarafından belirlenir.

2985 sayılı Toplu Konut Kanunu uyarınca verilecek kredilerin en az %10'u tescilli taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı ve restorasyonu işlemlerine ilişkin başvurularda kullanılır. Bu kapsamdaki öncelikli projeler Bakanlık ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca müştereken belirlenir.

10-Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Devir Edilebilir mi?

2863 sayılı Kanun'un 13'nci maddesine göre;

Hazineye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait olup, usulüne göre tescil ve ilan olunan, her çeşit korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlığı ile bunlara ait korunma sınırları dahilindeki taşınmazlar, Kültür ve Turizm Bakanlığının izni olmadan, gerçek ve tüzelkişilere satılamaz, hibe edilemez.

11-Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Kullanılması Ne Şekilde Olmaktadır?

2863 sayılı Kanun'un 14'ncü maddesine göre;

Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının intifa haklarının, belirli sürelerle kamu hizmetlerinde kullanılmak üzere, Devlet dairelerine, kamu kurum ve kuruluşlarına, kamu menfaatine yararlı milli derneklere bırakılması veya gerçek ve tüzelkişilere kiraya verilmesi, Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine tabidir.

Anılan varlıklardan, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün yönetim ve denetiminde bulunan mazbut ve mülhak vakıflarla, 7044 sayılı Aslında Vakıf Olan Tarihi ve

Mimari Kıymeti Haiz Eski Eserlerin Vakıflar Umum Müdürlüğüne Devrine Dair Kanunla yönetimi Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredilen vakıf mallarının kamu hizmetlerinde kullanılmak üzere, Devlet dairelerine, kamu kurum ve kuruluşlarına ve kamu yararına çalışan milli derneklere, belirli sürelerle, intifa haklarının bırakılması veya gerçek ve tüzelkişilerce karakterine uygun kullanılmak şartı ile kiraya verilmesi, Vakıflar Genel Müdürlüğünün yetkisindedir.

Yukarıda belirlenen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarını kullananlar, bunların bakım, onarım ve restorasyon işlerini bu Kanunda belirlenen esaslara göre yapmak ve bunun için gerekli masrafları karşılamakla yükümlüdürler.

12-Taşınmaz Kültür Varlıkları Kamulaştırılabilir mi?

2863 sayılı Kanun'un 15'nci maddesine göre;

Taşınmaz kültür varlıkları ve bunların korunma alanları, aşağıda belirlenen esaslara göre kamulaştırılır:

a) Kısmen veya tamamen gerçek ve tüzelkişilerle mülkiyetine geçmiş olan korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile korunma alanları Kültür ve Turizm Bakanlığınca hazırlanacak programlara uygun olarak kamulaştırılır. Bu maksat için, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesine yeterli ödenek konur.

Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri ve mahallî idare birlikleri tescilli taşınmaz kültür varlıklarını, koruma bölge kurullarının belirlediği fonksiyonda kullanılmak kaydıyla kamulaştırabilirler.

b) Menşei vakıf olup da çeşitli sebeplerle kısmen veya tamamen gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetine geçen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve bunların korunma alanlarının kamulaştırılmaları, Vakıflar Genel Müdürlüğüne yapılır. Bu maksat için Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçesine yeteri kadar ödenek konur.

c) Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanları, imar planında yola, otoparka, yeşil sahaya rastlıyorsa bunların belediyelerce; sair kamu kurum ve kuruluşlarının bakım ve onarım ile görevli oldukları veya kullandıkları bu gibi kültür varlıklarının korunma alanlarının ise, bu kurum ve kuruluşlarca, kamulaştırılması esastır.

d) Kamulaştırmalarda bedel takdirinde, taşınmaz kültür varlıklarının eskilik, enderlik ve sanat değeri dikkate alınmaz.

e) Kamulaştırma işlemleri, bu Kanun hükümleri ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerine göre yapılır.

f) Sit alanı olması nedeni ile kesin inşaat yasağı

getirilmiş korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının bulunduğu parseller, malikinin başvurusu üzerine bir başka arazisi ile değiştirilebilir. Üzerinde bina, tesis var ise, malikinin başvurusu üzerine rayiç bedeli 2942 sayılı Kanunun 11 inci maddesi hükümlerine göre belirlenerek ödeme yapılır.

Bu hükümle ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

13-Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları ile Bunların Korunma Alanlarında Ruhsatsız Olarak İnşaat Yapılabilir mi?

2863 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesine göre;

Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile bunların korunma alanlarında ruhsatsız olarak inşaat yapmak yasaktır. Buralarda ruhsatsız olarak yapılacak inşaatlar ile, koruma amaçlı imar planlarında, plana; sitlerde, sit şartlarına aykırı olarak inşa edilen yapılar hakkında imar mevzuatına göre işlem yapılır.

14-Sit Alanlarında Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartları ile Koruma Amaçlı İmar Plânının Şartları Nelerdir?

2863 sayılı Kanun'un 17'nci maddesine göre;

a) Bir alanın koruma bölge kurulunca sit olarak ilanı, bu alanda her ölçekteki plân uygulamasını durdurur. Sit alanının etkileşim çevresine ilişkin varsa 1/25.000 ölçekli plân kararları ve notları alanın sit statüsü dikkate alınarak yeniden gözden geçirilerek ilgili idarelerce onaylanır.

Koruma amaçlı imar plânı yapılmıyaya kadar, koruma bölge kurulu tarafından üç ay içinde geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları belirlenir. Belediyeler, valilikler ve ilgili kurumlar söz konusu alanda ilgili meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve plândan etkilenen hemşerilerin katılımı ile toplantılar düzenleyerek koruma amaçlı imar plânını hazırlatıp, incelenmek ve sonuçlandırılmak üzere koruma bölge kuruluna vermek zorundadır. İki yıl içinde koruma amaçlı imar plânı yapılmadığı takdirde, geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarının uygulanması, koruma amaçlı imar plânı yapılmıyaya kadar durdurulur.

Bu iki yıllık süre içinde zorunlu nedenlerle plân yapılmadığı takdirde koruma bölge kurulunca bu süre bir yıl daha uzatılabilir.

Koruma bölge kurulunda görüşülen ve uygun görülen koruma plânları onaylanmak üzere ilgili idarelere gönderilir.

İlgili idareler, koruma amaçlı imar plânını en geç iki ay içinde görüşür ve varsa değişmesini istediği hususları koruma bölge kuruluna bildirir. Koruma bölge kurulunda bu hususlar da değerlendirilir ve

kurul tarafından uygun görülen haliyle plânlar ilgili idarelere onaylanmak üzere gönderilir. Altmış gün içerisinde onaylanmayan plânlar kesinleşerek yürürlüğe girer. Koruma amaçlı imar plânının yürürlüğe girmesiyle geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ayrıca karar almaya gerek kalmadan ortadan kalkar.

Ören yerlerinde çevre düzenleme projesi yapımı ve değişiklikleri, ilgili koruma bölge kurulunun uygun görüşü doğrultusunda Bakanlıkça yapılır, yaptırılır ve onaylanır.

Koruma amaçlı imar plânları ve çevre düzenleme projelerinde yapılacak değişiklikler yukarıdaki usullere tabidir.

Koruma amaçlı imar plânları; müellifi şehir plâncısı olmak üzere; alanın konumu, sit statüsü ve özellikleri göz önünde bulundurularak mimar, restoratör mimar, sanat tarihçisi, arkeolog, sosyolog, mühendis, peyzaj mimarı gibi meslek gruplarından Bakanlıkça belirlenecek uzmanlar tarafından hazırlanır.

Koruma amaçlı imar plânları ve çevre düzenleme projelerinin hazırlanması, gösterimi, uygulaması, denetimi ve plân müelliflerinin yeterliliği ile görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Koruma amaçlı imar plânlarının yapımı için belediyelere aktarılacak üzere İller Bankası Genel Müdürlüğü Bütçesine yeteri kadar ödenek konur. İl özel idareleri ise bütçelerinde koruma amaçlı imar plânlarının yapımı için ödenek ayırırlar.

Koruma bölge kurulunca sit alanı olarak ilan edilen yerlerde; bu kararın ilanından önce imar mevzuatına ve onanlı imar plânlarına uygun olarak alınmış yapı ruhsatı ve eklerine göre subasman seviyesi tamamlanmış yapıların inşasına devam edilebilir, ancak bu maddenin (c) bendi uyarınca yapılanma hakkı aktarımını re'sen uygulamaya da ilgili idareler yetkilidir. Subasman seviyesi tamamlanmamış yapıların yapı ruhsatları iptal edilir. Kesin yapılanma yasağı bulunan sit alanlarında bu madde hükümlerinden faydalanılamaz.

b) Koruma amaçlı imar plânlarıyla kesin yapılanma yasağı getirilen sit alanlarında bulunan gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetindeki taşınmazlar malikin başvurusu üzerine, belediye ve il özel idaresine ait taşınmazlarla takas edilebilir.

c) Yapılanma hakları kısıtlanmış tescilli taşınmaz kültür varlıklarına veya bunların koruma alanlarında

bulunan ya da koruma amaçlı imar plânlarıyla yapılanma hakları kısıtlanan taşınmazlara ait mülkiyet veya yapılanma haklarının kısıtlanmış bölümünü, imar plânlarıyla yapılanmaya açık aktarım alanı olarak ayrılmış, mülkiyetlerindeki veya üçüncü şahıslara ait alanlara, aktarımdan yararlanacak öncelikli hakları belirleyerek bir program dahilinde aktarmaya, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeler, bunların dışında valilikler yetkilidir.

15- Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları İle İlgili İstisnalar ve Muafiyetler Nelerdir?

2863 sayılı Kanun'un 21'nci maddesine göre;

Tapu kütüğüne "korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır" kaydı konulmuş olan ve I inci ve II nci grup olarak gruplandırılmış bulunan taşınmaz kültür varlıkları ile arkeolojik sit alanı ve doğal sit alanı olmaları nedeniyle üzerlerine kesin yapılanma yasağı getirilmiş taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları olan parseller her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Kültür varlıklarının korunması maksadıyla tespit, proje, bakım, onarım, restorasyon ve kazı ile müzelerin güvenliği için kullanılmak şartıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Milli Savunma Bakanlığı, Bakanlıkça ve Vakıflar Genel Müdürlüğüne dışardan getirilecek her türlü araç, gereç, makine, teknik malzeme ve kimyevi maddeler ile altın ve gümüş varak, her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Koruma kurulları kararına uygun olarak bu taşınmaz kültür varlıklarında yapılan onarım ve inşaat işleri Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınacak vergi, harç ve harcamalara katılma paylarından müstesnadır.

Bu Kanun kapsamında tescil edilen taşınmaz kültür varlıkları için 29.6.2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz.

KAYNAKÇA

1-2863 sayılı Kültür ve Tabiat Kanunu

2-Kültür ve Turizm Bakanlığı- TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Der: Emre Mardan- Nimet Özgönül, **Son Yasal Düzenlemelerde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması Ve Yerel Yönetimler El Kitabı**, DÖSiMM Matbaası, Ankara 2005.

3-Sabih Kanadoğlu, **Kültür ve Tabiat Varlıklarının Koruma Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara, Mayıs 1998.

4-Bilge Umar-Altan Çilingiroğlu, **Eski Eserler Hukuku**, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Yayınları, Yayın No:11, Ankara, 1990.

5-www.kultur.gov.tr

İŞ KAZALARINDA BELEDİYELERİN ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATINDAKİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Mahmut ÇOLAK
SGK Müfettişi

I-GİRİŞ

Ülkemizde ekonominin tarımsal nitelikten sanayi-leşmeye geçme sürecinde makinenin kullanılması ile birlikte çalışanların yeterli nitelikler kazandırılmadan üretim sürecine katılmaları, işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin çoğu zaman bilgisizlikten yeterince alınmaması, ekonomik, sosyal, psikolojik ve çevresel bir dizi etkenler iş kazalarının meydana gelmesine neden olmaktadır. İş kazası sigortası, geçici yahut sürekli gelir kaybına uğrayan sigortalıya veya yakınlarına yardımlar sağlar. **İş kazası, ani bir olayın sonucu meydana gelir.** İş kazası niteliği bakımından **mesleki risk sigorta kolu**, amaç yönünden ise **kısa vadeli sigorta koludur**. Bu çalışmamızda, işverenlerin (belediyelerin) iş kazası sigorta olayında, 4857 sayılı İş Kanunu ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu açılarından yükümlülükleri ile bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle karşılaşılabilecekleri müeyyideler irdelenmeye çalışılacaktır.

II-İŞ KAZASI SİGORTA OLAYINA KISA BİR BAKIŞ

Bir olayın iş kazası sayılabilmesi iki şartın birlikte gerçekleşmesine bağlıdır. Birincisi; Kanunun 11 nci maddesinin (A) fıkrasında sayılan aşağıda belirtilen 5 hal ve durumlardan birinde meydana gelmesi ve sigortalıya hemen veya sonradan bedence veya ruhça arızaya uğratması gerekir.¹

1. Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada,
2. İşveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla,
3. Sigortalının, işveren tarafından görev ile başka bir yere gönderilmesi yüzünden asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
4. Emzikli kadın sigortalının çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,
5. Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere toplu olarak götürülüp getirilmeleri sırasında.

İkincisi ise, iş kazası unsurlarının bulunması gerekir. Bunlar ise;

a)Sigortalı olma: Kazaya uğrayanın 506 sayılı Kanunun 2 nci maddesi anlamında sigortalı sayılması gerekir.

b)Kazaya uğrama: Borçlar Hukuku açısından kaza, borçlunun kusur ve iradesi dışında meydana gelen, önceden görülemeyen, kaçınılması mümkün olmayan, zarar doğuran ve borçluyu sorumluluktan kurtaran herhangi bir olaydır. Hukuki açıdan biri geniş, diğeri dar olmak üzere iki anlamı bulunmaktadır. Geniş anlamda kaza, ani bir şekilde ve istenilmeyerek bir zararın doğumuna amil olan sebepler kompleksinin bütünüdür. Bu anlamdaki kaza kavramına vücut bütünlüğünün ihlali ve ölüm dâhil bulunduğu gibi, eşyaya ilişkin zarar da dâhildir. Dar anlamda kaza, insan vücudunun zarar görmesi, bir başka ifadeyle ölüm veya vücut bütünlüğünün ihlalidir ve genellikle zarar gören kişinin iradesi dışında, haricîten gelen, ani ve şiddetli bir müdahale sonucu bedende meydana gelen bir arıza olarak tarif edilip, sınırlandırılmıştır. **İş kazaları açısından, bu dar anlamdaki kaza kavramı önem taşır.**

b.1)Dıştan gelen müdahale: Sigortalıya bedence ya da ruhça arızaya (zarara) uğratan yahut ölümüne neden olan olayın, dıştan gelen bir etkenle meydana gelmiş olması gerekir. Şu halde bir kazanın varlığından söz edebilmek için, kişinin bedeni varlığının arızalı olmasından ileri gelen bir zarara maruz kalmamış olması gerekir. Dıştan gelen müdahale birçok zaman kaza ile hastalığın ayırımına yardımcı olmaktadır. Hastalık, harici bir müdahale olmadan meydana gelen patolojik bir durumdur ve yavaş inkişaf eden olayların sonunda kendisini belli ettirir. Her ne kadar mikroplar da, dıştan gelen bir müdahale olarak mütalaa edilebilirse de, bu gibi özellikler üzerinde durulmamaktadır.

b.2)Ani müdahale: İş kazası, aniden veya çok kısa bir zaman aralığı içinde meydana gelen bir nedenle, ortaya çıkan bir olaydır. Müdahalenin ani oluşu genellikle kazanın nerede ve ne zaman meydana geldiğinin tespitini kolaylaştırır. Bu gibi durumlarda kazanın meydana geldiğinin ispatında da bir zorlukla karşılaşılmaz.

¹ Konunun önemine binaen, sıkça görülmeyen grev halinde iken meydana gelen kaza olaylarının iş kazası sayılıp sayılmayacağıdır. Grevde bulunan sigortalının, grev süresinde uğradığı kaza da, iş kazası değildir. Hatta grevcinin, işverenin çağırıldığı toplantıya katılmak veya grevden önce hak ettiği ücretini almak üzere, işyerine gidiş veya dönüşü ya da işyerinde bulunduğu sırada maruz kaldığı olay, iş kazası kabul edilmez.

c) Sigortalının uğradığı kaza sonucu bedence ve ruhça bir arızaya uğraması: Bir iş kazasından söz edebilmek için, sigortalının karşılaştığı olay nedeniyle hemen veya sonradan, bedensel veya ruhsal bir arızaya maruz kalmış olması gerekir. Arıza kavramı, bedensel veya ruhsal arızaların tümünü kapsar. Uğranılan arızanın en azından sosyal sigorta yardımlarının Kurumca² sağlanmasını gerektirecek nitelik ve derecede olması yeterli olacaktır. Bu ölçüde olmayan, örneğin, gündelik iş hayatında sıkça karşılaşılan ufak tefek yara, bere ve sıyrıklar iş kazası olarak nitelendirilmez. Bunların dışında kalan her türlü yaralanma, sakatlanma, kırık, yanık, körlük ve sağırılık gibi dış organlarda meydana gelen arızalarla, iç kanama, beyin sarsıntısı gibi iç organlardaki bedensel arızalar iş kazası olarak kabul edilecektir. Olay sonucu sigortalının yaşamını yitirmesi de, hiç kuşkusuz bir iş kazasıdır. Sigortalının uğradığı kaza nedeniyle ruhsal bir arızaya uğraması da iş kazası kapsamına girer. Örneğin; akıl hastalığı, hafıza kaybı, zihinsel yorgunluk, sürekli sinir bozuklukları iş kazası sayılır.

d) Uygun illiyet bağının bulunması: 506 sayılı Kanunun 11'nci maddesinin iş kazasını, sigortalıyı arızaya uğratan olay şeklinde nitelendirmiş olması, illiyet bağını iş kazasının bir unsuru durumuna getirmiştir. Şu halde bir kaza olayının varlığı yeterli değildir. Bir olayın iş kazası olarak nitelendirilebilmesi için uygun illiyet bağının varlığı gereklidir. İlliyet bağı iş kazaları açısından iki yönde kurulabilir.

d.1) Sigortalının gördüğü iş ile kaza arasında: Sigortalının gördüğü iş ile meydana gelen kaza arasında bir bağın mevcudiyeti gereklidir. Uğranılan kazanın, görülen iş dolayısıyla meydana gelmesi durumunda işle-kaza arasında illiyet bağının var olduğu kabul edilmektedir.

d.2) Kaza olayı ile uğranılan zarar arasında: Kaza ile sigortalının uğramış bulunduğu bedensel veya ruhsal arıza arasında bir ilişkinin bulunması, başka bir ifadeyle, neden ile sonuç arasında bir bağın varlığı gereklidir. Yaşamın karmaşık olayları içinde bu yöndeki illiyet bağının saptanması her zaman kolay değildir. Her şeyden önce, buradaki illiyet uygun illiyettir. Olayların normal akışına ve genel yaşam deneyimlerine göre gerçekleşen türden zararlı bir sonucu meydana getirmeye elverişli ya da böyle bir sonucun meydana gelmesini kolaylaştıran nedene uygun neden, bu nedenle sonuç arasındaki bağa da, uygun illiyet bağı denilmektedir. Eğer sigortalının uğradığı zarar, olayların doğal akışına göre, faaliyetin beklenilmeyecek bir sonucu ise, bu durumda uygun illiyet bağından söz edilemez.

III-4857 SAYILI KANUN AÇISINDAN YÜKÜMLÜLÜKLER

1-İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Hükümlerine Uyuma

İşverenler işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler. İşverenler işyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığını denetlemek, işçileri karşı karşıya bulundukları mesleki riskler, alınması gerekli tedbirler, yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimini vermek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen işverenlere **2008 yılı için 904,00 YTL** para cezası verilir.

2-Bildirme Zorunluluğu

İşverenler işyerlerinde meydana gelen iş kazasını **en geç 2 iş günü** içinde yazı ile ilgili bölge müdür-lüğüne bildirmek zorundadırlar.

3-Sağlık ve Güvenlik Tüzük-Yönetmelik Hükümlerine Uyuma

İşyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması, makineler, tesisat, araç ve gereçler ile kullanılan maddeler sebebiyle ortaya çıkabilecek iş kazalarının önlenmesi, yaş, cinsiyet ve özel durumları sebebiyle korunması gereken kişilerin çalışma şartlarının düzenlenmesi amacıyla tüzük ve yönetmelikler çıkarır. Öngörülen yönetmelik ve tüzüklerdeki hükümlere uymayan işverenlere alınmayan her iş sağlığı ve güvenliği önlemi için **2008 yılı için 88,00 YTL** para cezası verilir. Alınmayan önlemler oranında izleyen her ay için aynı miktar para cezası uygulanır.

4-Ağır ve Tehlikeli İşlerde 16 Yaşını Doldurmamış Genç İşçiler ve Çocukları Çalıştırmama

16 yaşını doldurmamış genç işçiler ve çocuklar ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmaz. Ağır ve tehlikeli işlerde 16 yaşından küçükleri çalıştıran veya Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinde³ gösterilen yaş kayıtlarına aykırı işçi çalıştıran işverenlere **2008 yılı için 904,00 YTL** para cezası verilir.

5-Ağır ve Tehlikeli İşlerde Rapor Alınmadan Çalıştırmama

Ağır ve tehlikeli işlerde çalışacak işçilerin işe girişinde veya işin devamı süresince en az yılda bir bedence bu işlere elverişli ve dayanıklı oldukları işyeri hekimi, işçi sağlığı dispanserleri, bunların bulunmadığı yerlerde sırası ile sağlık ocağı, hükümet veya belediye hekimleri tarafından verilmiş muayene raporları olmadıkça, bu gibilerin işe alınmaları veya işte çalıştırılmaları yasaktır. Yetkili memurlar isteyince,

² Sosyal Güvenlik Kurumunu ifade eder.

³ 16.06.2004 tarih ve 25494 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

bu raporları işveren kendilerine göstermek zorundadır. İşçilere doktor raporu almayan işverenlere bu durumda olan her işçi için **2008 yılı için 179,00 YTL** para cezası verilir.

6-18 Yaşından Küçük İşçiler İçin Rapor Alınması ve Periyodik Muayenelerin Yapılması

14 yaşından 18 yaşına kadar (18 dâhil) çocuk ve genç işçilerin işe alınmalarından önce işyeri hekimi, işçi sağlığı dispanserleri, bunların bulunmadığı yerlerde sırası ile en yakın sağlık ocağı, hükümet veya belediye hekimlerine muayene ettirilerek işin niteliğine ve şartlarına göre vücut yapılarının dayanıklı olduğunun raporla belirtilmesi ve bunların 18 yaşını dolduruncaya kadar altı ayda bir defa aynı şekilde doktor muayenesinden geçirilerek bu işte çalışmaya devamlarına bir sakınca olup olmadığının kontrol ettirilmesi ve bütün bu raporların işyerinde saklanarak yetkili memurların isteği üzerine kendilerine gösterilmesi zorunludur. Çocuklara doktor raporu almayan işverenlere bu durumdaki her bir çocuk için **2008 yılı için 179,00 YTL** para cezası verilir.

7-İşçileri İşe Başlatmadan Evvel Hekim Kontrolünden Geçirme ve Çalışma Koşullarını Sağlama

İşçilerin işe başlatılmasından önce hekim kontrolünde geçirilmemesi ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen diğer şartlara ve usullere uymayan işverenlere **2008 yılı için 904,00 YTL** para cezası verilir.

IV-506 SAYILI KANUNDAKİ YÜKÜMLÜLÜKLER

1-İlk Sağlık Yardımı Yapma Yükümlülüğü

İşveren, iş kazasına uğrayan sigortalıya, Kurumca işe el konuncaya kadar, sağlık durumunun gerektirdiği sağlık yardımlarını yapmakla yükümlüdür. Bu amaçla yapılan ve belgelere dayanan masraflarla yol paraları Kurum tarafından işverene ödenir. Bu yükümlülüğün yerine getirilmesindeki savsama ve gecikmeden dolayı, sigortalının tedavi süresinin uzamasına, malûl kalmasına veya malûllük derecesinin artmasına sebep olan işveren, Kurumun bu yüzden uğrayacağı her türlü zararı ödemekle yükümlüdür.

2-Bildirme Yükümlülüğü

İşveren, iş kazasını, o yer yetkili zabıtasına derhal

ve Kuruma⁴ da en geç kazadan sonraki 2 gün içinde yazı ile bildirmekle yükümlüdür. Bu bildirme örneği Kurumca hazırlanan haber verme kâğıtları doldurulup verilerek yapılır. Kanun metninde belirtilen haber verme kâğıdı vizite kâğıdıdır. İş kazası bildirimi, iadeli taahhütlü veya APS ile yapılmışsa, PTT'ye verilmiş tarihi bildirim tarihi sayılır. Adi posta yolu ile yapıldığında ise, Kuruma intikal ettiği tarih bildirim tarihi sayılmaktadır.

Kanun metninde yer alan zabıta kavramından, polis veya jandarma anlaşılmalıdır. İş kazası, zabıta güçlerinden herhangi birisine değil, kazanın olduğu yere göre, polis veya jandarmadan hangisi görevli ise onun yetkili karakoluna bildirilir.

Örnek Uygulama

X Belediye'sinin fırın işletmesinde çalışmakta olan A sigortalısı 04.02.2008 tarihinde saat 15.00 sularında un torbasını taşıırken merdivenlerden yere düşmesi sonucu kaza geçirmiş olsun. İşveren Belediye, işyerinde meydana gelen kaza olayını, kaza günü dâhil olmamak üzere, en geç 06.02.2008 tarihinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

İşverenin kasden veya ağır ihmali neticesi iş kazasını Kuruma zamanında bildirilmemesinden veya haber verme kâğıdında yazılı bilginin eksik veya yanlış olmasından doğan ve ileride doğacak olan Kurum zararlarından işveren sorumludur. Bu süre içinde Kuruma bildirilmeyen iş kazası dolayısıyla, bildirme tarihine kadar işveren tarafından yapılmış olan harcamalar Kurumca ödenmez.

3-Sigortalının Çalışmaya Başladığını Kuruma Bildirme Yükümlülüğü

Sigortalı çalıştırmaya başladığının süresi içinde Kuruma bildirilmemesi halinde⁵ bildirginin sonradan verildiği veya sigortalı çalıştırıldığının Kurumca tespit edildiği tarihten önce meydana gelen iş kazası⁶, halinde ilgililerin sigorta yardımları Kurumca sağlanır. Sigortalı çalıştırmaya başladığı Kuruma bildirilmiş veya bu husus Kurumca tespit edilmiş olmakla beraber, yeniden işe alınan sigortalılardan, süresi içinde Kuruma bildirilmeyenler için de, iş kazası halinde gerekli sigorta yardımları Kurumca sağlanır.

Ancak, yukarıdaki fıkralarda belirtilen sigorta olayları için Kurumca yapılan ve ilerde yapılması gerekli

⁴ Bu başlık altında geçen Kurum'dan kasıt; esas olarak işyerinin kurulu olduğu yer çevresine alan Sigorta Müdürlüğü/Sigorta İl Müdürlüğüdür.

⁵ İşveren, çalıştıracığı kimseleri, işe başlatmadan önce örneği Kurumca hazırlanacak işe giriş bildirgeleriyle Kurum'a doğrudan bildirmekle veya bu belgeleri iadeli-taahhütlü olarak göndermekle yükümlüdür. İnşaat işyerlerinde işe başlatılacak kimseler için işe başlatıldığı gün Kuruma veya iadeli-taahhütlü olarak postaya verilen işe giriş bildirgeleri ile Kuruma ilk defa işyeri bildirgesi verilen işyerlerinde işe alınan işçiler için en geç bir ay içinde Kurum'a verilen veya iadeli taahhütlü olarak gönderilen işe giriş bildirgeleri de süresi içinde verilmiş sayılır.

⁶ Sigortalı işe giriş bildirgesi, sigortalının işe başlamasından sonra fakat sigorta olayından önce verilmişse 10 uncu madde uygulanmaz. İnşaat işyerlerinde, sigortalının işe girdiği gün kaza geçirmesi halinde 10 uncu madde uygulanmaz. İşe giriş bildirgesinin verilme süresi içinde meydana geldiğinden dolayı işverenin kusursuz sorumluluğundan bahsedilemez.

bulunan her türlü masrafların tutarı ile gelir bağlanırsa bu gelirlerin hesap edilecek sermaye değerleri tutarı, işverenin işçi sağlığı ve iş güvenliği hükümlerine/işverenin kastına/suç sayılabilir hareketine bakılmaksızın, (sadece sigortalının bildiriminin yapılması yani işe giriş bildirgesinin verilmemesi ve işe başlamasından önce iş kazası sigorta olayının meydana gelmesi nedeniyle) işverene ayrıca ödettilir.

Örnek Uygulamalar

Uygulama 1

Sigortalının işe başlayacağı tarih : 02.02.2008

İş kazası tarihi : 05.02.2008

İşe giriş bildirgesinin veriliş tarihi : 04.02.2008

10 uncu madde uygulamasına gidilemez. Çünkü sigortalının işe giriş bildirgesi yasal süresi içinde verilmemiş ancak, iş kazası olayı sigortalının işe giriş bildirgesinin verildiği tarihten sonra vuku bulmuştur.

Uygulama 2

Sigortalının işe başlayacağı tarih : 02.02.2008

İş kazası tarihi : 05.02.2008

İşe giriş bildirgesinin veriliş tarihi : 06.02.2008

10 uncu madde uygulamasına gidilir. Çünkü sigortalı işe giriş bildirgesi yasal süresi içinde Kuruma verilmemiş gibi, iş kazası olayı sigortalının işe giriş bildirgesinin verildiği tarihten önce vuku bulmuştur.

Görüleceği üzere, sigorta olayının meydana gelmesinde sırf bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesinden dolayı, işverene rucü edilecek tazminat miktarında, sigortalının işe giriş bildirgesinin yasal süresinde verilmesi önem arz etmektedir.

3- İşçilerin Sağlığını Koruma ve İş Güvenliği ile İlgili Mevzuat Hükümlerine Uyuma

İş kazası, işverenin kastı veya işçilerin sağlığını koruma ve iş güvenliği ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı hareketi veya suç sayılabilir bir hareketi sonucu olmuşsa, Kurumca sigortalıya veya hak sahibi kimselerine yapılan veya ileride yapılması gerekli bulunan her türlü giderlerin tutarları ile gelir bağlanırsa bu gelirlerinin sermaye değerleri toplamı sigortalı veya hak sahibi kimselerin işverenden isteyebilecekleri miktarlarla sınırlı olmak üzere Kurumca işverene ödettilir. İşçi ve işveren sorumluluğunun tespitinde **kaçınılmazlık ilkesi**⁷ dikkate alınır.

İş kazası sigorta olayında madde metninde belirtilen müeyyideden işverenin sorumlu tutulabilmesi için, aşağıdaki sayılan hallerden herhangi birinin gerçekleşmiş olması gerekmektedir.

1. İş kazasının, işverenin bilerek ve isteyerek bir davranışı sonucu meydana gelmesi,

2. İş kazasının, işçilerin sağlığını koruma ve iş güvenliği ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı hareketi sonucu meydana gelmesi,

3. İş kazasının, işverenin suç sayılabilir bir hareketi sonucu meydana gelmesi.

4- Vizite Kâğıdı Düzenleme

İşveren, iş kazası halinde, sigortalının kazancını ve prim ödeme gün sayılarını göstermek üzere, örneği Kurumca hazırlanacak belgeyi düzenleyerek sigortalıya vermekle yükümlüdür. Sigortalının iş kazası hali için, işverence biri asıl olmak üzere iki nüsha olarak düzenlenecek vizite kâğıdına adı ve soyadı, doğum tarihi, sicil numarası, T.C. Kimlik Numarası, işe giriş tarihi, viziteye çıkmak için işyerinden ayrıldığı tarih ve saat, prim ödeme halinin sona erip ermediği, ermiş ise tarihi, iş kazası vakalarında, ayrıca olay tarihindeki işçi sayısı, sigortalının yaptığı iş ve bu işin mahiyeti, iş kazasının oluş şekli, vuku bulunduğu yer, tarih ve saati, olay günündeki işbaşı saati, tanıkların ad ve soyadları ile birlikte; sigortalının olay tarihinden önceki 3 takvim ayı içinde, aylar itibarıyla elde ettiği prime esas tutulan kazançları ile bu süre içindeki prim ödeme gün sayıları, hususlarının da rakam ve yazı ile kaydedilmesi gereklidir.

Vizite kâğıdındaki bilginin eksik veya yanlış olması sebebiyle, Kurumca yersiz olarak yapılan her türlü masraflar işverene ödetilir.

İş kazasına uğradığını iddia eden sigortalı, işverenden vizite kâğıdı talebinde bulunur. İşveren iş kazası olayını Kuruma bildirmede olduğu gibi böyle bir olayı da kabul etmeyebilir. Bunun üzerine, sigortalı Kuruma müracaat eder. Kurum da işverene vizite kâğıdının düzenlenmesi hususunda tebligat gönderir. Kurumca yapılan yazılı ihtarla rağmen 3 gün içinde vizite kâğıdını düzenlemeyen işverenlere aylık asgari ücret tutarında idarî para cezası uygulanır.

KAYNAKÇA

- ÇOLAK Mahmut, Sosyal Sigortalar ve İş Hukuku Uygulama Rehberi, Yaklaşım Yayıncılık, Ekim 2005
- ÇOLAK Mahmut-ÖZTÜRK Ercüment, Kısa Vadeli Sigorta Kollarında Sorumluluk ve Rücu, Yaklaşım Yayıncılık, Haziran 2006

⁷ **Kaçınılmazlık İlkesi**; "Olayın meydana geldiği tarihte, geçerli bilimsel ve teknik kurallar gereğince, alınacak tüm önlemlere rağmen, zararın meydana gelmesi durumudur. Evrensel teknik düzey göz önünde tutularak önlenmesi olanaksız zararların kaçınılmazlık olarak değerlendirilmesi mümkündür." olarak tanımlanabilir. Kaçınılmazlık ilkesinin daha iyi anlaşılabilmesi için yargı kararlarına bakmak gerekir. Kaçınılmaz durumdan ötürü işveren sorumlu tutulmayacağına dair Yrg. 9. HD., 15.5.1973, E: 40577, K:16804, Yrg. 10.HD., 16.05.1995, 1995/4192 E., 1995/4489 K. sayılı kararlar mevcuttur.

TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARININ ÖNLENMESİNE DAİR KANUN ÇERÇEVESİNDE BELEDİYELERİN GÖREV VE YETKİLERİ

Hafize ZÜLÜFLÜ

İçişleri Bakanlığı, Mahalli İdareler Gn. Md. Şb. Md.

I-GİRİŞ

19 Ocak 2008 tarihli ve 26761 sayılı Resmi Gazete’de kişileri ve gelecek nesilleri tütün ürünlerinin zararlarından, bunların alışkanlıklarını özendirici reklam, tanıtım ve teşvik kampanyalarından koruyucu tertip ve tedbirleri almak ve herkesin temiz hava soluyabilmesini sağlamak yönünde düzenlemeler yapmak amacıyla “**Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**” yayınlanmış olup, bu Kanunla 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun’un adı ve bazı maddeleri değiştirilmiştir.

Bu Kanunla bazı açık alanlarda, kamu binalarının kapalı alanları ile lokanta, kahvehane, birahane, kafeterya gibi umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde tütün ürünlerinin tüketilmesi yasaklanmıştır.

Bu yazıda, konu belediyelerin görev ve yetkileri açısından ele alınarak, uygulamacılara ışık tutulmaya çalışılacaktır.

II-BELEDİYELER AÇISINDAN KONUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

19 Ocak 2008 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 3.1.2008 tarihli ve 5727 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile, 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda kapsamlı değişiklikler yapılmış olup, bu değişikliklerden belediyeleri yakından ilgilendiren düzenlemeler aşağıdaki gibidir.

Kanun’un 3 üncü maddesiyle 4207 sayılı Kanun’un 2’nci maddesi başlığı ile birlikte değiştirilerek;

- Kamu hizmet binalarının kapalı alanlarında,
- Koridorları dahil olmak üzere her türlü eğitim, sağlık, üretim, ticaret, sosyal, kültürel, spor, eğlence ve benzeri amaçlı özel hukuk kişilerine ait olan ve birden çok kişinin girebileceği (ikamete mahsus konutlar hariç) binaların kapalı alanlarında,
- Taksi hizmeti verenler dahil olmak üzere karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu toplu taşıma araçlarında,
- Okul öncesi eğitim kurumlarının, dershaneler, özel eğitim ve öğretim kurumları dahil olmak üzere ilk ve orta öğrenim kurumlarının, kültür ve sosyal hizmet binalarının kapalı ve açık alanlarında,

d) Özel hukuk kişilerine ait olan lokantalar ile kahvehane, kafeterya, birahane gibi eğlence hizmeti verilen işletmelerde, tütün ürünlerinin kullanımı yasaklanmıştır.

Ancak;

a) Yaşlı bakım evlerinde, ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde, cezaevlerinde,

b) Şehirlerarası veya uluslararası güzergâhlarda yolcu taşıyan denizyolu araçlarının güvertelerinde, tütün ürünleri tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulabilecektir. Bu da isteğe bağlı bir husus olup, istenirse oluşturulabilecek, istenmezse oluşturulmayacaktır. Bu alanlara onsekiz yaşını doldurmamış kişiler giremeyecektir.

Yine isteğe bağlı olarak, otelcilik hizmeti verilen işletmelerde, tütün ürünleri tüketen müşterilerin konaklamasına tahsis edilmiş odalar oluşturulabilecektir.

Açık havada yapılan her türlü spor, kültür, sanat ve eğlence faaliyetlerinin yapıldığı yerler ile bunların seyir yerlerinde tütün ürünleri kullanılamayacak, ancak bu tesislerde, tütün ürünlerinin tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulabilecektir.

Kanun’un 4 üncü maddesiyle 4207 sayılı Kanun’un 3 üncü maddesi başlığı ile birlikte değiştirilerek diğer koruyucu önlemler düzenlenmiştir.

Buna göre; sağlık, eğitim ve öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlerde tütün ürünlerinin satışı yapılamayacaktır. Tütün ürünleri onsekiz yaşını doldurmamış kişilere satılamayacak ve tüketimlerine sunulamayacaktır. Onsekiz yaşını doldurmamış kişiler, tütün ürünü işletmelerinde, pazarlanmasında ve satışında istihdam edilemeyecektir. Tütün ürünleri, paket açılarak adet şeklinde veya daha küçük paketlere bölünerek satılamayacaktır. Tütün ürünleri, yetkili satıcı olan yerlerin dışında; otomatik makinelerle, telefon, televizyon ve internet gibi elektronik ortamlarla satılamayacak ve satış amacıyla kargo yoluyla taşınamayacaktır.

Tütün ürünleriyle ilgili izmarit, paket, ağızlık, kağıt ve benzeri atıklar çevreye atılamayacaktır.

Tütün ürünleri, onsekiz yaşını doldurmamış kişilerin doğrudan ulaşacağı ve işletme dışından görülecek şekilde satışa arz edilemeyecek, satış belgesi olmaksızın ve satış belgesinde belirtilen yerin dışında satışa sunulamayacaktır.

Her türlü sakız, şeker, çerez, oyuncak, kıyafet, takı,

aksesuar ve benzeri ürünler tütün ürünlerine benzeyecek veya markasını çağrıştıracak şekilde üretilemeyecek, dağıtılamayacak ve satılamayacaktır.

III-BELEDİYELERİN DENETİM VE CEZA UYGULAMA YETKİLERİ

5727 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da belediyelerin görev alanıyla ilgili düzenlemeler yer aldığından, konuyla ilgili ceza hükümlerinde de belediye encümeni ve belediye zabıtasına idari para cezası uygulama yetkisi verilmiştir. Bu kapsamda belediyeler tarafından uygulanacak idari para cezalarına ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

4207 sayılı Kanunun 2'nci maddesinin;

"(1) Tütün ürünleri;

a) Kamu hizmet binalarının kapalı alanlarında,

b) Koridorları dahil olmak üzere her türlü eğitim, sağlık, üretim, ticaret, sosyal, kültürel, spor, eğlence ve benzeri amaçlı özel hukuk kişilerine ait olan ve birden çok kişinin girebileceği (ikamete mahsus konutlar hariç) binaların kapalı alanlarında,

c) Taksi hizmeti verenler dahil olmak üzere karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu toplu taşıma araçlarında,

ç) Okul öncesi eğitim kurumlarının, dershaneler, özel eğitim ve öğretim kurumları dahil olmak üzere ilk ve orta öğrenim kurumlarının, kültür ve sosyal hizmet binalarının kapalı ve açık alanlarında,

d) Özel hukuk kişilerine ait olan lokantalar ile kahvehane, kafeterya, birahane gibi eğlence hizmeti verilen işletmelerde, (yayını tarihinden 18 ay sonra yürürlüğe girer.)

tüketilemez." şeklindeki birinci,

"(4) Açık havada yapılan her türlü spor, kültür, sanat ve eğlence faaliyetlerinin yapıldığı yerler ile bunların seyir yerlerinde tütün ürünleri kullanılmaz. Ancak bu tesislerde, tütün ürünlerinin tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulabilir." şeklindeki dördüncü,

fıkralarında belirtilen alanlarda tütün ürünleri tüketenler ile,

3 üncü maddesinin "(2) Tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmaların isimleri, amblemleri veya ürünlerinin marka ya da işaretleri veya bunları çağrıştıracak alâmetleri kıyafet, takı ve aksesuar olarak taşınamaz." şeklindeki ikinci fıkrasına aykırı hareket edenler 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 39 uncu maddesine göre cezalandırılacaktır.

5326 sayılı Kanun'un 39 uncu maddesi "(1) Kamu hizmet binalarının kapalı alanlarında tütün mamulü tüketen kişiye, ilgili idarî birim amirinin yetkili kıldığı kamu görevlileri tarafından elli Türk

Lirası idarî para cezası verilir. Bu fıkra hükmü, tütün mamulü tüketilmesine tahsis edilen alanlarda uygulanmaz.

(2) Toplu taşıma araçlarında tütün mamulü tüketen kişiye, elli Türk Lirası idarî para cezası verilir. Kabahatin özel hukuk kişileri tarafından işletilen toplu taşıma araçlarında işlenmesi halinde bu ceza ilk başvuru kolluk birim yetkilileri tarafından verilir. Kamuya ait toplu taşıma araçlarında işlenmesi halinde idarî para cezası verme yetkisi bakımından birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Özel hukuk kişilerine ait olan ve herkesin girebileceği binaların kapalı alanlarında, tütün mamullerinin tüketilemeyeceğini belirtir açık bir işarete yer verilmesine rağmen, bu yasağa aykırı hareket eden kişiye, elli Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu ceza, şikâyet üzerine en yakın kolluk birimi yetkililerince verilir."

şeklinde düzenlenmiş olup, bu kapsamda belediye hizmet binalarının kapalı alanlarında tütün mamulü tüketen kişilere, belediye başkanının yetkilendirdiği belediye personeli tarafından elli Türk Lirası idarî para cezası verilecektir. Bu hüküm, belediye hizmet binasının tütün mamulü tüketilmesine tahsis edilen alanlarında uygulanmayacaktır.

Keza, belediye ve bağlı kuruluşlarına ait toplu taşıma araçlarında tütün mamulü tüketen kişiye, belediye başkanının yetkilendirdiği belediye personeli tarafından elli Türk Lirası idarî para cezası verilecektir.

4207 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin "(12) Tütün ürünleriyle ilgili izmarit, paket, ağızlık, kağıt ve benzeri atıklar çevreye atılamaz." şeklindeki 12'nci fıkrasına aykırı hareket edenler hakkında Kabahatler Kanununun 41 inci maddesine göre ceza verilecektir. Kabahatler Kanununun 41 inci maddesi "(1) Evsel atık ve artıkları, bunların toplanmasına veya depolanmasına özgü yerler dışına atan kişiye, yirmi Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bireysel atık ve artıkların atılması halinde de bu fıkra hükmü uygulanır.

(2) Fiilin yemek pişirme ve servis yerlerinde işlenmesi halinde işletme sahibi gerçek veya tüzel kişiye, beşyüz Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

(3) Hayvan kesimine tahsis edilen yerler dışında hayvan kesen veya kesilen hayvan atıklarını sokağa veya kamuya ait sair bir alana bırakan kişiye, elli Türk Lirası idarî para cezası verilir.

(4) İnşaat atık ve artıklarını bunların toplanmasına veya depolanmasına özgü yerler dışına atan kişiye, yüz Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. İnşaat faaliyetinin bir tüzel kişi adına yürütülmesi halinde bu tüzel kişi hakkında verilecek idarî para cezasının üst sınırı

beşbin Türk Lirasıdır. Bu atık ve artıkların kaldırılmasına ilişkin masraf da ayrıca kişiden tahsil edilir.

(5) Kullanılamaz hale gelen veya ihtiyaç fazlası ev eşyasını bunların toplanmasına ilişkin olarak belirlenen günün dışında sokağa veya kamuya ait sair bir yere bırakan kişiye elli Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu eşyanın toplanması hususunda belediye tarafından belirli aralıklarla yılda üç günden az olmamak üzere belirlenen günler önceden uygun araçlarla ilân olunur.

(6) Kullanılamaz hale gelen motorlu kara veya deniz nakil araçlarını ya da bunların mütemmim cüzlerini sokağa veya kamuya ait sair bir yere bırakan kişiye ikiyüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bunların kaldırılmasına ilişkin masraf da kişiden ayrıca tahsil edilir.

(7) Bu kabahatler dolayısıyla idarî para cezasına belediye zabıta görevlileri karar verir.

(8) Bu kabahatler dolayısıyla meydana gelen kirliliğin kişi tarafından derhal giderilmesi halinde idarî para cezasına karar verilmeyebilir.

(9) Bu madde hükümleri, belediye sınırları içinde uygulanır.

(10) Özel kanunlardaki hükümler saklıdır." şeklinde düzenlenmiş olup, bu kapsamda bütün ürünleriyle ilgili izmarit, paket, ağızlık, kağıt ve benzeri atıkları çöplerin toplanmasına veya depolanmasına ayrılmış yerler dışına rastgele atan kişiye, belediye zabıta görevlilerin yirmi Türk Lirası idarî para cezası verilecektir.

Kabahatler Kanunu 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girdiğinden, bu Kanunun 17'nci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacaktır.

4207 sayılı Kanunun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının "Kamu hizmet binalarının kapalı alanlarında" içerikli (a) bendi hariç;

"(1) Tütün ürünleri;

b) Koridorları dahil olmak üzere her türlü eğitim, sağlık, üretim, ticaret, sosyal, kültürel, spor, eğlence ve benzeri amaçlı özel hukuk kişilerine ait olan ve birden çok kişinin girebileceği (ikamete mahsus konutlar hariç) binaların kapalı alanlarında,

c) Taksi hizmeti verenler dahil olmak üzere karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu toplu taşıma araçlarında,

ç) Okul öncesi eğitim kurumlarının, dershaneler, özel eğitim ve öğretim kurumları dahil olmak üzere ilk ve orta öğrenim kurumlarının, kültür ve sosyal hizmet binalarının kapalı ve açık alanlarında,

d) Özel hukuk kişilerine ait olan lokantalar ile kahvehane, kafeterya, birahane gibi eğlence hizmeti verilen işletmelerde, (yayını tarihinden 18 ay sonra yürürlüğe girer.)

tüketilemez." şeklindeki birinci,

"(3) Otelcilik hizmeti verilen işletmelerde, bütün ürünleri tüketen müşterilerin konaklamasına tahsis edilmiş odalar oluşturulabilir." şeklindeki üçüncü,

"(4) Açık havada yapılan her türlü spor, kültür, sanat ve eğlence faaliyetlerinin yapıldığı yerler ile bunların seyir yerlerinde bütün ürünleri kullanılamaz. Ancak bu tesislerde, bütün ürünlerinin tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulabilir." şeklindeki dördüncü,

"(5) Bu Kanunun bütün ürünleri tüketilmesine tahsis edilen kapalı alanlarının koku ve duman geçişini önleyecek şekilde tecrit edilmesi ve havalandırma tertibatı ile donatılması gerekir" şeklindeki beşinci fıkrasında,

belirtilen yasakların uygulanması ve tedbirlerin alınması ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmeyen işletme sorumlularından belediyelerce işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilenler önce yazılı olarak uyarılarak, bu uyarı usulüne göre tebliğ edilecek, bu uyarıya rağmen verilen sürelerde yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere belediye encümeni tarafından 500 YTL'den beşbin YTL'ye kadar idari para cezası verilecektir.

4207 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin "(7) Sağlık, eğitim ve öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlerde bütün ürünlerinin satışı yapılamaz." şeklinde düzenlenen 7'nci fıkrasında belirtilen yasağa aykırı hareket edenlere belediye encümeni tarafından 1000 YTL idari para cezası uygulanacaktır. 3 üncü maddenin "(10) Tütün ürünleri, paket açılarak adet şeklinde veya daha küçük paketlere bölünerek satılamaz." şeklindeki 10 uncu fıkrasındaki yasağa aykırı hareket edenlere, belediye zabıtası tarafından 250 YTL idari para cezası verilecektir.

3 üncü maddenin "(14) Her türlü sakız, şeker, çerez, oyuncak, kıyafet, takı, aksesuar ve benzeri ürünler tütün ürünlerine benzeyecek veya markasını çağrıştıracak şekilde üretilemez, dağıtılamaz ve satılamaz." şeklindeki 14 üncü fıkrasındaki ürünleri üretenlere belediye encümeni tarafından 20.000 YTL'den 100.000 YTL'ye kadar idari para cezası uygulanacaktır.

Ayrıca, bu Kanunla kendilerine yüklenen görevleri yerine getirmeyen memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında, ceza hukuku sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla, tâbi oldukları mevzuatta yer alan disiplin hükümleri uygulanacaktır.

Bu bakımdan, işyeri açma ve çalışma ruhsatı verme yetkisi belediyelerin sorumluluğunda olan yerlerin denetimi yapılırken bu Kanunla düzenlenen hususlara aykırı hareket edenlerin tespit edilmesi halinde, belediye zabıta personeline gerekli tutanakların tutularak ceza verme yetkisi belediye

encümeninde ise, tutanakların encümene havale edilmesinin sağlanması, kendi yetkileri dahilinde ise gerekli cezaların uygulanması gerekmektedir.

IV-SONUÇ

3.1.2008 tarihli ve 5727 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 19 Ocak 2008 tarihli ve 26761 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup, bu Kanunun; 3 üncü maddesi ile değiştirilen 4207 sayılı Kanunun 2’nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükmü yayımı tarihinden 18 ay, diğer hükümleri ise yayımı tarihinden 4 ay sonra yürürlüğe girecektir.

Buna göre, 4207 sayılı Kanunun 2’nci maddesinin “d) tütün ürünleri özel hukuk kişilerine ait olan lokantalar ile kahvehane, kafeterya, birahane gibi eğlence hizmeti verilen işletmelerde tüketilemez,” hükmü Kanun’un yayını tarihinden 18 ay sonra yani 19 Temmuz 2009 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Kanunun diğer hükümleri ise yayımı tarihinden 4 ay sonra yani 19 Mayıs 2008 tarihinden sonra yürürlüğe girecektir.

Bu kapsamda, belediyelerce özel hukuk kişilerine ait olan lokantalar ile kahvehane, kafeterya, birahane gibi eğlence hizmeti verilen işletmelerin denetimi yapıldığında tütün ürünleri tüketildiği tespit edildiği takdirde idari para cezaları 19 Temmuz 2009 tarihinden sonra uygulanacaktır.

Kanunun diğer hükümleri ile belediyelere verilen görev ve yetkiler ise 19 Mayıs 2008 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanacaktır.

Burada akla şu soru gelecektir. Halen faaliyet yürütmekte olan lokanta, kahvehane, kafeterya gibi umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde tütün ürünleri tüketimiyle ilgili bir yasak var mıdır? Varsa bunlar hakkında 19 Temmuz 2009 tarihine kadar bir yaptırım uygulanacak mıdır?

Bilindiği gibi, 10 Ağustos 2005 tarihli Resmi Gazete’de İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik yayınlanmış olup, işyerlerine verilecek açma ve çalışma ruhsatlarına dair esas ve usulleri düzenlemiştir. Bu Yönetmeliğin “Sıhhi Müesseseler İçin Sınıflarına ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler” başlıklı ek-1 bölümünün “A- İşyerlerinde Aranacak Asgari Ortak Şartlar” kısmında “9- Umuma açık istirahat, eğlence ve konaklama yerleriyle lokantalarda ve pastanelerde şehir şebekesine bağlı su bulunacak, sigara içilen ve içilmeyen bölümler duvar veya camla ayrılacaktır.” şeklinde bir düzenleme mevcuttur. Bunun anlamı, bu şartı yerine getirmeyen işletmelere işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmeyeceğidir.

Bu nedenle, umuma açık istirahat, eğlence ve konaklama yerleriyle lokantalarda ve pastanelerde

sigara içilen ve içilmeyen bölümleri ayırmayan işletme sahiplerine müeyyide uygulanması gerekmektedir. Ancak, bu Yönetmelikte bir ceza hükmü bulunmamakta, sadece işyerlerinin açılmasındaki şartlar tespit edilmektedir. Ancak, belediyelerin emir ve yasaklarıyla ilgili olarak 1608 sayılı Kanun belediyelere ceza uygulama yetkisi vermektedir. Bu çerçevede, 19 Temmuz 2009 tarihine kadar yukarıda sayılan yerlerde sigara içilen yerlerle içilmeyen yerleri ayırmayanlara 1608 sayılı Kanun’un 5728 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesinde yer alan; “Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanunu’nun 32’nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir.

Belediye encümeni kararında belli bir fiilin muayyen bir süre zarfında yapılmasını da emredebilir. Emredilen fiilin ilgili kişi tarafından yapılması hâlinde, masrafları yüzde yirmi zammı ile birlikte tahsil edilmek üzere belediye tarafından yerine getirilir. Bu madde hükümleri ilgili kanunda ayrıca hüküm bulunmayan hâllerde uygulanır.” hükmüne göre 5326 sayılı Yasa’nın 32’nci maddesindeki; “Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye 100 YTL idarî para cezası verilir.” hükmü uyarınca 100 YTL idari para cezası verilmesi gerekmektedir.

Ancak 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı Yasa’da 100 YTL olarak öngörülen bu para cezasının, yasa gereği yeniden değerlendirilmesinde artırılarak güncelleştirilmesi gerektiğinden, 2006 yılında yeniden değerlendirme oranı olan 9,8 oranında artırılarak 109 YTL, 2007 yılında 7,8 oranında artırılarak 117 YTL, 2008 yılında 7,2 oranında artırılarak 125,00 YTL olarak uygulanacaktır.

Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunla belediyelere verilen görev ve yetkilerin, yukarıda açıklamaya çalıştığımız gibi Kanunun yürürlüğe giriş tarihleri dikkate alınarak uygulanması ve belediye görevlilerine bir ihmalden dolayı cezai yaptırım yoluna gidilmemesi açısından önemlidir.

Temennimiz, bu Kanunun sigara içmeyen kişilerin temiz hava soluma haklarına saygılı olarak uygulama kabiliyeti bulunmasıdır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR:

İlgili mevzuat hükümleri

5393 SAYILI BELEDİYE KANUNU'NUN 25'İNCİ MADDESİNE GÖRE DENETİM KOMİSYONU KURULMASI, YETKİLERİ VE ÇALIŞMALARI

Halil İbrahim BULDAŞ

İçişleri Bakanlığı, Mah. İd. Gn. Md.'lülüğü Teşkilat Şb. Md.,

Yerel Yönetimler Uzmanı

I-GİRİŞ

Mahalli müşterek nitelikli hizmetleri, belde hemşerilerine sunmakla görevli ve yetkili bir kamu tüzel kişisi olan belediyenin; belediye başkanı, belediye meclisi ve belediye encümeni olmak üzere üç organı bulunmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18 inci maddesinde belediye meclisinin, 34 üncü maddesinde belediye encümeninin ve 38 inci maddesinde de belediye başkanının görev ve yetkileri tadadi olarak sayılmıştır.

Belediye yönetiminin yürütme organı niteliğinde olan belediye başkanının bir yıl boyunca yürüttüğü iş ve işlemlerin, belde hemşerileri adına belediyenin karar organı olan belediye meclisi tarafından denetlenmesi hesap verilebilirliğin ve mali saydamlığın sağlanması bakımından önem taşımaktadır. 5393 sayılı Kanun ile mahalli idareler mevzuatında getirilen en önemli yeniliklerden biri nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde, bir önceki yıl gelir ve giderleri ile buna ilişkin hesap ve işlemlerin denetimini yapmak üzere denetim komisyonu kurulmasıdır. Böylece belediye meclis üyelerinin belediye işleriyle ilgili olarak daha iyi bilgi edinmeleri ve elde edilen verilerle belediye meclisinin bilgi edinme ve denetim yollarının daha etkili bir şekilde işletilmesi mümkün olacaktır. Belediye meclisi belediyenin bir yıllık hesap iş ve işlemlerinin denetimini, 5393 sayılı Kanun'un 25 inci maddesi uyarınca kendi üyeleri arasında seçtiği üyelerden oluşturduğu denetim komisyonu aracılığıyla yapmaktadır. Bu çalışmada, denetim komisyonunun kurulması, görev ve yetkileri, görev süresi, üyelere ödenecek huzur hakları, hazırlayacakları denetim raporu ve sonuçları ve denetim komisyonu ile ilgili olarak uygulamada karşılaşılan tereddütler ve sorunlar üzerinde durulacaktır.

II-KONU İLE İLGİLİ MEVZUAT HÜKÜMLERİ

1-5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Denetim komisyonu" başlıklı 25 inci maddesine göre; İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisinin, her yılın ocak ayı toplantısında belediyenin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin dene-

timi için kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye sayısı üçten az beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturacağı, denetim komisyonunun her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulacağı,

Denetim komisyonunun, belediye başkanı tarafından belediye binası içinde belirlenen yerde çalışacağı, komisyonun çalışmalarında kamu personelinin ve gerektiğinde diğer uzman kişilerden yararlanabileceği,

Denetim komisyonu toplantılarına, belediye ve bağlı kuruluşları dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilenlere (1.000); kamu personeli dışındaki diğer uzman kişilere büyükşehir belediyelerinde (3.000), diğer belediyelerde (2.000) gösterge rakamının Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayıyla çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere, belediye meclisince belirlenecek miktarda günlük ödeme yapılacağı, denetim komisyonunun emrinde görevlendirilecek kişi ve gün sayısının belediye meclisince belirleneceği, komisyonun belediye birimleri ve bağlı kuruluşlarından her türlü bilgi ve belgeyi isteyebileceği, komisyonun isteklerinin gecikmeksizin yerine getirileceği,

Denetim komisyonun, çalışmasını kırkbeş işgünü içinde tamamlayacağı, buna ilişkin raporunu mart ayının sonuna kadar meclis başkanlığına sunacağı,

Denetim komisyonu tarafından hazırlanan raporda konusu suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak meclis başkanlığı tarafından yetkili mercilere suç duyurusunda bulunulacağı hüküm altına alınmıştır.

2-5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun "Diğer hükümler" başlıklı 28 inci maddesine göre; Belediye Kanunu ve diğer ilgili kanunların bu kanuna aykırı olmayan hükümleri ilgisine göre büyükşehir, büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyeleri hakkında da uygulanacaktır. 5216 sayılı Kanunda, denetim komisyonu ile ilgili olarak bir düzenleme bulunmadığından, büyükşehir, Büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediye meclisleri de 5393 sayılı Kanunun 25 inci maddesi uyarınca denetim komisyonu kuracaklardır.

3-Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin,

a-“Denetim komisyonunun oluşumu” başlıklı 22 nci maddesine göre; İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000’in üzerindeki belediyelerde, her yılın ocak ayı toplantısında meclis, üyeleri arasından gizli oyla üye sayısı üçten az, beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturulması, denetim komisyonunun, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle belirlenmesi, komisyona üye seçiminde ihtisas komisyonlarına üye seçimindeki usul ve esaslar uygulanacağından ihtisas komisyonlarına siyasî parti gruplarının aday gösterebileceği gibi, belediye meclis üyelerinin de o partiden aday olabileceği, birden fazla komisyonda görev almanın mümkün olduğu, komisyonların toplam üye sayısının meclis üye tam sayısından fazla olduğu durumlarda komisyona üye veremeyen siyasî partilerin üyeleri ile bağımsız üyelerin meclis kararıyla komisyonlarda görev alabileceği,

Denetim komisyonunun kendi arasından bir başkan, bir başkan vekili seçerek, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanıp ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alacağı, komisyonun, belediye binası içinde belediye başkanı tarafından belirlenen yerde çalışarak, çalışmalarında uzman kişi ve kuruluşlardan ve kamu kuruluşları personelinin de yararlanabileceği, komisyonun istediği bilgi ve belgelerin iade edilmek üzere verilmesinin zorunlu olduğu, komisyonun çalışmasını kırk beş işgünü içinde tamamlayarak buna ilişkin raporunu, mart ayının sonuna kadar meclis başkanlığına sunacağı, belediye meclis başkanının da nisan ayı meclis toplantısında denetim raporunu okutmak suretiyle meclise bilgi vereceği, konusu suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak meclis başkanlığı tarafından yetkili mercilere suç duyurusunda bulunulacağı, hüküm altına alınmıştır.

b-“Komisyonlarda çalıştırılacak uzman kişiler” başlıklı 23 üncü maddesine göre; Denetim komisyonu çalışmalarında görevlendirecek kişiler, kamu kurum ve kuruluşlarının personeli ise kamu kurum ve kuruluşlarında denetim elemanı veya en az beş yıl kurumlarının gelir, gider veya bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin yürütüldüğü birimde çalışıyor olmasının gerektiği, kamu personeli dışındaki kişilerin ise kamu kurum ve kuruluşlarının gelir, gider veya bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin yürütülmesinde en az beş yıl çalışmış olmak ya da maliye, muhasebe, işletme, iktisat, kamu yönetimi veya benzer alanlarda en az lisans düzeyinde eğitim

almış ve denetim yapabilecek bilgi ve tecrübeye sahip olması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca siyasî partilerin genel merkezi, il, ilçe ve belde teşkilatlarında fiilen görevli olan kişilerin, denetim komisyonlarında uzman olarak görevlendirilemeyecektir.

III-KONUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

1-Belediye meclisince denetim komisyonu kurulması ve boşalan üyelükler için seçim yapılması; 5393 sayılı Kanunu’nun 25 inci maddesine göre nüfusu ne olursa olsun il belediyelerinde ve ilçe belediyelerinde, 25 inci maddede Büyükşehir belediyeleri ile ilgili bir hüküm yer almadığından 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 28 inci maddesi uyarınca büyükşehir belediyelerinde denetim komisyonu kurulması zorunludur. Anılan maddede denetim komisyonunun kurulmasının zorunlu olduğu diğer belediye grubu ise nüfusu 10.000’in üzerindeki belediyeler olarak belirtilmiştir. Bu grupta nüfusu 10.000’in üzerindeki belde belediyeleri ile ilk kademe belediyeleri yer almaktadır. Buna göre denetim komisyonu kurulamayacak belediyeler, nüfusu 10.000’in altındaki belde belediyeleri ile ilk kademe belediyeleridir. Nüfusu 10.000’in altında olan belde belediyeleri ve ilk kademe belediyelerinden denetim komisyonu kurulmadığı takdirde denetim işlevinin nasıl görüleceği hususunda İçişleri Bakanlığına görüşler sorulmaktadır. Bu konuda; Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 14.04.2005 tarihli ve 81096 sayılı görüşte¹; “...nüfusu 10 binin altında olan belediyelerde ise denetim komisyonu oluşturulmasının öngörülmediği, ancak Kanunun 55 inci maddesi çerçevesinde; nüfus ayırımına tabi olmaksızın bütün belediyelerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre iç ve dış denetim yapılacağına hükme bağlandığı, belediyenin malî işlemler dışında kalan diğer idarî işlemlerinin, idarenin bütünlüğüne ve kalkınma plânı ve stratejilerine uygunluğu açısından İçişleri Bakanlığı, belediye başkanı veya görevlendireceği elemanlar tarafından da denetleneceği, diğer taraftan, Kanunun 38/(k) maddesine göre, belediye ve bağlı kuruluşları ile işletmelerinin belediye başkanı tarafından denetlenmesine engel bir durum bulunmadığı” belirtilmektedir.

Denetim komisyonuna üye seçiminde tereddüt edilen hususlardan birisi belediye meclisi üyelerinin siyasî parti değiştirmeleri veya bağımsız üyeliğe geçmeleri durumudur. Bu durumda Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 27.03.2006 tarihli ve 53634 sayılı görüşe² göre; belediyede mevcut resmi

¹ www.mahalli-idareler.gov.tr

² www.mahalli-idareler.gov.tr

kayıtlara göre her siyasi parti gurubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısı dikkate alınarak oluşturulmalıdır. Belediye meclisi üyeliğinden istifa edilmesi, siyasi parti değiştirilmesi veya bağımsız üyeliğe geçilmesi gibi olayların mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılmasından sonra belediye kayıtlarına işlenmesi durumunda dikkate alınmalıdır.

Denetim komisyonu üyelikleri için belediye meclisinde yapılacak seçim sırasında belediye başkanının belediye meclisi üye tam sayısına dahil edilip edilmeyeceği hususunda duyulan tereddüt üzerine Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 27.06.2006 tarihli ve 81337 sayılı görüşte³; “Belediye meclis üye tam sayısına belediye başkanı dahil olduğundan, denetim komisyonunun oluşumu için yapılacak hesaplamalarda belediye başkanı dahil meclis üye tam sayısının dikkate alınacağı” belirtilmektedir.

Denetim komisyonunda, istifa veya ölüm nedeniyle meydana gelen boş üyelikler için yeniden seçim yapılmalıdır. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 05.04.2005 tarihli ve 80947 sayılı görüşte⁴; “Dört adet meclis üyesinin kendi arzu ve istekleri doğrultusunda seçilmiş oldukları ihtisas ve denetim komisyonu ile encümen üyeliğinden üçüncü kez istifa etmeleri nedeniyle üyelikler için yeniden seçim yapılması gerektiği” belirtilmektedir.

Belediye meclisince denetim komisyonuna üye seçilmesi ile ilgili belediye meclisi kararlarının diğer belediye meclisi kararları gibi belediye başkanı tarafından belediye meclisine yeniden görüşülmek üzere iade edilmesi mümkün müdür ? Konu ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği’nce verilen 24.04.2007 tarihli ve 4871 sayılı görüşte⁵; “...denetim komisyonu üyelerinin belediye meclisi tarafından Yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde seçileceği, bu seçimin belediye meclisinin bir kararı olduğu, Kanunda özel bir hüküm bulunmadığına göre, bu meclis kararının da, 5393 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde yer alan “kesinleşme” usulüne tabi olduğu, dolayısıyla, belediye başkanının hukuka aykırı gördüğü denetim komisyonu oluşturulmasına ilişkin meclis kararını, gerekçesini de belirtmek suretiyle yeniden görüşülmek üzere, belediye meclisine beş gün içinde iade edebileceği, burada belediye başkanına tanınan yetkinin, meclis kararının “hukuka aykırı”

olması ile sınırlı olduğu, iade yazısında hukuka aykırılık iddiasını kapsayan gerekçenin mutlaka belirtilmesi gerektiği, aksi takdirde meclis denetimini engelleyen belediye başkanının görevini kötüye kullanmış olacağı” belirtilmektedir.

2-Denetim komisyonunun yetkileri; Denetim komisyonunun görev alanı, 5393 sayılı Kanunun 25 inci maddesinde, belediyenin bir önceki gelir ve giderleri ile hesap ve işlemlerinin denetimi ile sınırlı olduğu belirtilmektedir. Maddenin açık hükmüne rağmen bazı belediyelerden denetim komisyonunun belediyenin bağlı kuruluşları ile belediye şirketlerinin de gelir ve gider hesaplarını inceleyip inceleyemeyeceği hususunda görüş talep edilmektedir. Bu konuda Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 29.04.2005 tarihli ve 81147 sayılı ve Isparta Valiliğine verilen 22.03.2006 tarihli ve 57505 sayılı görüşlerde⁶; “...Denetim komisyonunun yetkilerinin kapsamının belediyenin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile hesap ve işlemleri olduğu, bu çerçevede yapılan her harcamanın denetlenilebileceği, ancak belediyenin bağlı kuruluşları ile şirketlerinin denetiminin mümkün olmadığı...” belirtilmektedir.

Denetim komisyonu hangi kurum ve kuruluşlardan, hangi bilgi ve belgeleri isteyebilir. Denetim komisyonu, denetim konusu ile ilgili olarak bütün bilgi ve belgeleri belediye birimlerinden ve bağlı kuruluşlarından isteyebilir. Denetim komisyonunca belediye ve bağlı kuruluşları dışındaki kurum ve kuruluşlardan da denetim konusu ile ilgili bilgi ve belgelerin istenip istenemeyeceği konusunda görüş talebi üzerine Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 16.03.2006 tarihli ve 80776 sayılı görüşte⁷; “... Denetim komisyonunun yetki kapsamının belediyenin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile bunlara ilişkin hesap, kayıt ve işlemleri olduğu, denetim komisyonunun, denetim konusu ile ilgili olarak belediyenin birimleri ve bağlı kuruluşlarından her türlü bilgi ve belgeyi temin etme yetkisine sahip olduğu, bunun dışındaki birimlerden bilgi ve belge taleplerinin karşılanmasının ise ilgili kuruluşların değerlendirmesine tabi olduğu” belirtilmektedir. Denetim komisyonu ile ilgili Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 04.06.2007 tarihli ve 14234 sayılı “Denetim komisyonları” konulu genelgesinde⁸ ise; “... cari yıl iş ve

³ www.mahalli-idareler.gov.tr

⁴ www.mahalli-idareler.gov.tr

⁵ www.mahalli-idareler.gov.tr

⁶ www.mahalli-idareler.gov.tr

⁷ www.mahalli-idareler.gov.tr

⁸ www.mahalli-idareler.gov.tr

işlemleri komisyonların yetki alanı dışında kaldığı, komisyonların gelir ve giderlerle ilgili incelemeleri sırasında, gelirin tahsiline ve giderin yapılmasına ilişkin belge ve bilgiler ile bunlara esas teşkil eden diğer işlemleri de incelemesinin mümkün olduğu, bu esaslar haricinde işlem yapılması veya idarenin takdir yetkisini sınırlandıracak şekilde komisyon kararı alınmasına imkan bulunmadığı, komisyonların belediyeler ve bunlara bağlı işletme ve müesseseler ile su, kanalizasyon, doğal gaz, ulaşım ve benzeri hizmetleri yürüten bağlı kuruluşlarda inceleme yapacağı, belediyeler ile bunların bağlı kuruluşları tarafından Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş veya sermaye katılımında bulunulmuş ticari şirketler denetim komisyonlarının yetki alanı dışında bulunduğu...” belirtilmektedir.

3-Denetim komisyonu üyelerine yapılacak huzur hakkı ödemeleri: 5393 sayılı Kanunun “Huzur ve izin hakkı” hakkı başlıklı 32 nci maddesine göre; denetim komisyonu üyelerine komisyon toplantılarına katıldıkları her gün için, 39 uncu madde uyarınca belediye başkanına ödenmekte olan aylık brüt ödeneğin günlük tutarının üçte birini geçmemek üzere meclis tarafından belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenmesi gerekmektedir. Huzur hakkı ödenecek gün sayısı 25 inci maddede belirtilen 45 günlük toplantı günü sayısından fazla olamaz. Denetim komisyonu üyeleri aynı gün içinde belediye meclisi, denetim komisyonu ve ihtisas komisyonu toplantılarına katıldığı takdirde, 32 nci madde gereğince aynı gün için birden fazla huzur hakkı ödenemeyecektir. Diğer bir ifade ile aynı gün yapılan üç toplantı için bir huzur hakkı ödenebilecektir.

Denetim komisyonunun çalışmalarını şubat ayının sonuna kadar tamamlaması kanuni bir zorunluluktur. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 10.02.2005 tarihli ve 80351 sayılı görüşte⁹; “...komisyonun ocak ayı toplantısında oluşturularak görevlerini şubat ayı sonuna kadar tamamlayacağı, komisyonunun toplantı sayısı ve çalışma süresinin, iş yüküne göre komisyon tarafından belirleneceği... çalıştıkları gün sayısı kadar huzur hakkı ödeneceği” belirtilmektedir. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 05.04.2005 tarihli ve 80955 sayılı görüşte; “...Kanunda bu komisyonun çalışma süresi şubat ayı sonu ile sınırlandırıldığından, şubat ayı sonrasında

yapılan toplantılar için huzur hakkı ödenmesine imkan bulunmadığı...” belirtilmektedir.

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 01.03.2005 tarihli ve 80351 sayılı görüşte¹⁰ ise denetim komisyonunun bir yıl süre ile faaliyetine devam etme imkânının bulunmadığı, belirtilmektedir.

4-Denetim komisyonunun çalışma yeri ve süresi; 5393 sayılı Belediye Kanununun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre denetim komisyonu belediye başkanı tarafından belediye binası içinde belirlenen yerde çalışmalarını yapmak zorundadır. Denetim komisyonunun belediye meclisinin ocak ayı toplantısında seçilmesi ve çalışmalarını şubat ayı sonuna kadar olmak üzere azami 45 gün içinde bitirmesi gerekmektedir. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 22.03.2005 tarihli ve 80759 sayılı görüşte¹¹; denetim komisyonunun çalışmalarını şubat ayı sonuna kadar tamamlanmasının hüküm altına alındığı, bu sebeple denetim komisyonunun mart ayı sonuna kadar çalışma imkânının bulunmadığı, belirtilmektedir.

5-Denetim komisyonunda uzman çalıştırılması ve yapılacak ödemeler; 5393 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre, denetim komisyonu çalışmalarında belediye ve bağlı kuruluşları dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan ve kamu personeli dışındaki diğer uzman kişilerden yararlanılabilecektir. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 04.06.2007 tarihli ve 14234 sayılı “Denetim komisyonları” konulu genelgesinde¹², “...denetim komisyonlarında görevlendirilecek kamu personelinin belirlenmesinde Bakanlığımız ve Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi (TODAİE) tarafından eğitime tabi tutularak, “yerel yönetim mali danışmanı” ve “yerel yönetim uzmanı” olarak sertifika verilen il özel idaresi ve belediye personeline öncelik verileceği...” belirtilmektedir. Denetim komisyonu çalışmalarında yararlanılan belediye personeline ücret ödenip ödenmeyeceği hususunda verilen 14.02.2005 tarihli ve 80389 sayılı görüşte; “... denetim komisyonunun belediye idaresi altında bu idarenin bir parçası olarak faaliyet gösterdiği, görevleri gereği olarak bu komisyonun çalışmalarından yararlandığı belediye memurlarına bu nedenle herhangi bir ücret ödenemeyeceği, ancak 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamında yapacakları

⁹ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹⁰ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹¹ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹² www.mahalli-idareler.gov.tr

işler ile mesai saatleri dışında yapacakları çalışmalar için ilgili mevzuata göre ödeme yapılabileceği...” belirtilmektedir.

Söz konusu kişilerde aranılacak nitelikler Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinde belirtilmiştir. Denetim komisyonunun emrinde görevlendirilecek kişi ve gün sayısı belediye meclisince belirlenecek ve görevlendirilen kamu personeline (1.000); kamu personeli dışındaki diğer uzman kişilere büyükşehir belediyelerinde (3.000), diğer belediyelerde (2.000) gösterge rakamının Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayıyla çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere, belediye meclisince belirlenecek miktarda günlük ödeme yapılacaktır,

6-Denetim komisyonu raporu ve yapılacak işlem; Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 08.08.2006 tarihli ve 81802 sayılı görüşünde¹³; 5393 sayılı Belediye Kanununun 25 inci maddesinin altıncı fıkrasına göre denetim komisyonu tarafından hazırlanan raporun, belediye meclisine sunulurken belediye başkanı tarafından nisan ayı meclis toplantısında okutturulmak suretiyle meclisin bilgisine sunulacağı, konusu suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak meclis başkanlığı tarafından yetkili mercilere suç duyurusunda bulunulacağı...” belirtilmektedir. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 10.02.2005 tarihli ve 80350 sayılı görüşte¹⁴; Anılan Kanun’un 25 inci maddesi kapsamında oluşturulan denetim komisyonunca şubat ayı sonuna kadar tamamlanan çalışmalara dair raporun izleyen ayın onbeşine kadar meclis başkanlığına sunulacağı ve konusu suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak meclis başkanlığı tarafından yetkili mercilere suç duyurusunda bulunulacağından, denetim komisyonu raporlarının mutlaka mecliste görüşüleceği belirtilmektedir.

Denetim komisyonu raporunun belediye meclisine sunulan komisyon raporu üzerine belediye meclisi tarafından yapılacak işlem hususunda görüş istenilmesi üzerine Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü’nce verilen 07.04.2006 tarihli ve 57596 sayılı görüşte¹⁵; “... denetim komisyonu çalışmaları sonucunda konusu suç teşkil eden hususlarla ilgili

olarak meclis başkanlığı tarafından yetkili mercilere suç duyurusunda bulunulacağı, suç duyurusunda bulunma hususunda ayrıca meclis kararı alınmasının gerekmediği, denetim komisyonu raporunun meclis başkanlığına intikalinden itibaren gereğinin meclis başkanlığınca yapılması gerektiği...” belirtilmektedir.

IV-SONUÇ

Mülga 5272 sayılı Belediye Kanunu’nun yürürlüğe girdiği 24.12.2004 tarihine kadar belediye ve bunlara ait işletme ve birlikler tarafından icra edilen tahsilât işlemlerinin denetimleri, valilik ve kaymakamlıklarca oluşturulan “Denetim Komisyonları” aracılığı ile her yıl ocak ayı içerisinde yapılmıştır. 5272 sayılı Kanunun 25 inci maddesi ile bir önceki yıl gelir ve giderleri ile hesap ve işlemlerinin denetimi amacıyla belediye meclisi tarafından “Denetim Komisyonu” kurulması öngörüldüğünden, “Denetim Komisyonları”nın dayanağı olan İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı’nın 14.04.2005 tarihli ve 857/6 sayılı genelgesi 08.02.2005 tarihli ve 448 sayılı genelge ile yürürlükten kaldırılmıştır¹⁶.

5272 sayılı Kanunun, Anayasa Mahkemesi tarafından şekil yönünden iptalinden sonra yürürlüğe giren 5393 sayılı Belediye Kanununun 25 inci maddesinde de denetim komisyonuna yer verilmiştir. Belediyenin bir önceki yıl gelir ve gider hesap iş ve işlemlerinin, yine belde hemşerilerinin temsilcisi olan belediye meclisi tarafından oluşturulan denetim komisyonunca belediye meclisi adına denetlenmesi, belediye faaliyetleri hakkında hemşerilerin bilgilendirilmesi, mahalli idarelerde saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkelerinin uygulanması açısından önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

1. www.tbmm.gov.tr
2. www.basbakanlik.gov.tr
3. www.icisleri.gov.tr
4. www.mahalli-idareler.gov.tr
5. Dönmez Mustafa, Özyardımcı M. Cemal Açıklamalı-İçtihatlı 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, Mahalli İdareler Derneği Yayını Ankara-2006

¹³ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹⁴ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹⁵ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹⁶ Dönmez Mustafa, Özyardımcı M.Cemal; Açıklamalı-İçtihatlı 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, Mahalli İdareler Derneği Yayını Ankara-2006

Burhan ORMANOĞLU
Devlet Bütçe Uzmanı

5018 SAYILI KANUN KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNDE İÇ KONTROL STANDARTLARI

1. GİRİŞ

Ülkemizin Avrupa Birliği (AB) üyeliğine adaylık sürecinde, idare ve mevzuat açısından mevcut kapasitesini geliştirme ve AB normlarına ve uluslararası standartlarına uyumlaştırma ve ulaştırma süreci devam etmektedir. Bu süreç kendini çeşitli alanlarda olduğu gibi ülkemizin mali sisteminde de göstermektedir. Nitekim bunun en somut göstergesi 1926 yılından beri uygulanan 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun yerini 2003 yılından itibaren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun almasıdır. 5018 sayılı Kanun, 2003 yılı başından itibaren yürürlüğe girmekle birlikte uygulamada yaşanan sıkıntıların tespit edilip 5436 sayılı Kanunla¹ bu sıkıntıların giderilmesiyle 2006 yılının başından itibaren tüm hükümleri ile birlikte uygulanmaya başlamıştır.

5018 sayılı Kanun mali sistemimizde köklü değişiklikler getirmiş ve kapsamı dahilindeki kamu idarelerinde uygulanacak yeni sistem ve kavramlar getirmiştir. İç denetim, iç kontrol, mali yönetim ve kontrol, muhasebe yetkilisi, gerçekleştirme görevlisi, harcama yetkilisi, iç denetçi, söz konusu sistem ve kavramlardan bazılarıdır.

Bu çalışmada yukarıda bahsedilen iç kontrol sisteminde uygulanacak standartlara ilişkin bilgilere yer vermeye çalışılmıştır. Bilindiği üzere 5018 sayılı Kanun hükümleri merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki idarelerini içermektedir. Dolayısıyla söz konusu idareler bünyesinde kurulması gerekli olan iç kontrol sistemi, çalışmada açıklanacak olan standartların uygulanmasını gerektirmektedir.

2. İÇ KONTROL NEDİR?

İç kontrol kavramı Türk mali sistemine 5018 sayılı Kanun ile girmiş yeni bir kavramdır. Uluslararası kabul edilmiş standartlara ve AB en iyi uygulamalarına paralel olarak ülkemizde uygulanmaya başlayan bir sistemdir.

İç kontrol kavramının AB tarafından kabul edilen tanımı şu şekildedir: “İdarenin amaçları içerisinde kurulan, organizasyonel yapıyı, yöntemleri, prosedürleri ve iç denetimi de içeren, idarenin faaliyetlerinin düzenli, ekonomik, etkin ve etkili şekilde yürütülmesine yardımcı olan mali ve diğer kontroller sistemi bütünüdür. İç kontrol şu kategorilerle ilgilidir: Kontrol çevresi, risk değerlendirme, bilgi ve iletişim, kontrol faaliyetleri ve kontrollerin izlenmesi.”²

İç kontrol tanımı, ülkemiz hukukuna 5018 sayılı Kanunun 55 inci maddesi ile girmiştir. Söz konusu maddede iç kontrol: “İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.” şeklinde tanımlanmaktadır.

AB tanımlı iç kontrol sistemi, COSO³ modeline dayanmaktadır. COSO modeline göre iç kontrol; kontrol çevresi, risk değerlendirme, bilgi ve iletişim, kontrol faaliyetleri ve izlenme unsurlarından oluşmaktadır.

¹ 24.12.2005 tarihli ve 26033 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun.

² PIFC Glossary of Definitions, “Welcome to the World of PIFC-Public Internal Financial Control”, Annex 2, AB Komisyonu, s.34.

³ COSO: The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. Treadway Komisyonu olarak bilinen Sahte Mali Raporlama Ulusal Komisyonu, 1985 yılında kurulmuştur. Treadway Komisyonunun en önemli hedefi; sahte mali raporların nedenlerini belirlemek ve meydana gelme olasılığını azaltmaktır. Komisyonunun himayesinde iç kontrol literatürünün yeniden gözden geçirilmesi için bir çalışma grubu oluşturulmuş, sponsor kurumların iç kontrol sisteminin kurulması ve etkinliğinin değerlendirilmesi için genel kabul görece standartlar belirleyen bir projeyi üstlenmesi kararlaştırılmıştır. Bu amaçla Treadway Komisyonunu Destekleyen Kuruluşlar Komitesi “İç Kontrol Bütünleşik Çerçeve” raporunu 1992’de yayımlamıştır. Bu rapor, COSO iç kontrol modeli olarak bilinmektedir. (<http://www.bumko.gov.tr/kontrol/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFFA6A849816B2EF1E095E577053A96B>)

Türkiye’de kamu mali yönetim ve kontrol sistemini yeniden düzenleyen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve buna ilişkin ikincil mevzuat, COSO modelini esas alan bir iç kontrol sisteminin kurulmasını hedeflemektedir.⁴

İç kontrole ilişkin hususlar, 5018 sayılı Kanun ve ikincil düzey mevzuatla düzenlenmekle birlikte⁵ detaylara girilmeyerek bu çalışma kapsamında, bu alanda üçüncül düzey mevzuat olarak adlandırılan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile getirilen iç kontrol standartları açıklanmaya çalışılmaktadır.

3.KAMU İÇ KONTROL STANDARTLARI TEBLİĞİ

Kamu idarelerinde iç kontrol standartları, 5018 sayılı Kanunun 55 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “görev ve yetkileri çerçevesinde, mali yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standart ve yöntemler Maliye Bakanlığınca,.... belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır.” hükmü uyarınca Maliye Bakanlığı tarafından COSO modeli, INTOSAI (Uluslararası Sayıştaylar Birliği) Kamu Sektörü İç Kontrol Standartları Rehberi ve Avrupa Birliği İç Kontrol Standartları çerçevesinde belirlenmiş ve Resmi Gazetede yayımlanmıştır.⁶

Söz konusu Tebliğ iki bölümden oluşmaktadır. Tebliğ’in açıklama bölümünde iç kontrol standartlarının belirlenmesine dayanak oluşturan mevzuata atıflar ile bu konuda kamu idareleri tarafından yapılması gerekenler açıklanmaktadır. Tebliğ’in ikinci bölümünde ise kamu idareleri tarafından uygulanacak 18 adet kamu iç kontrol standardı açıklanmaktadır.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların⁷ “İç kontrol standartları” başlıklı 5 inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce, görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki açıklamadan da anlaşılacağı üzere belirlenen iç kontrol standartlarına 5018 sayılı Kanun kapsamında bulunan tüm idareler uymak ve uygulamakla yükümlüdürler.

Tebliğ hükümleri uyarınca, kamu idareleri tarafından görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin olarak belirlenebilecek ayrıntılı standartlar, 5018 sayılı Kanuna, ilgili diğer mevzuata ve Kamu İç Kontrol Standartlarına uygun olmak ve idareye münhasır spesifik süreçlere ilişkin olmak zorundadır. İdarelerce gerek görülmesi halinde hazırlanabilecek İdare Ayrıntılı İç Kontrol Standartları, idarelerin yasal ve idari yapıları ile personel ve mali durumları gibi her bir idarenin kendine özgü koşulları dikkate alınarak katılımcı yöntemlerle belirlenecek ve üst yönetici onayını izleyen 10 işgünü içinde Maliye Bakanlığına gönderilecektir.

Yukarıdaki paragrafta altı çizilen bölümler incelendiği zaman ayrıntılı iç kontrol standartları hazırlama hususunun 5018 sayılı Kanun kapsamında yer alan idareler için zorunlu değil ihtiyari olduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla Kanun kapsamındaki idareler, İdare Ayrıntılı İç Kontrol Standartları’nı gerekli görmeleri halinde hazırlayacaklardır. Bu konuda herhangi bir zorunluluk bulunmamaktadır. Zorunlu olmadığı halde idare ayrıntılı iç kontrol standartlarını belirlemek isteyen kamu idareleri ise bir üst paragrafta belirtilen zorunluluklara uygun olarak hazırlanarak Maliye Bakanlığına göndereceklerdir.

4.TEBLİĞ İLE BELİRLENEN İÇ KONTROL STANDARTLARI

Kamu İç Kontrol standartları Tebliği ile belirlenen standartlar; kamu idarelerinin, iç kontrol sistemlerinin oluşturulmasında, izlenmesinde ve değerlendirilmesinde dikkate alınmaları gereken temel yönetim kurallarını ve bu kurallar için gereken genel şartları göstermekte ve tüm kamu idarelerinde tutarlı, kapsamlı ve standart bir kontrol sisteminin kurulmasını ve uygulanmasını amacını taşımaktadır.

Kamu İç Kontrol Standartları, uluslararası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde; daha önce açıklanmış olan COSO modeli ile belirlenen iç kontrol bileşenleri esas alınarak, tüm kamu idarelerinde uygulanabilir düzeyde olmasını sağlamak üzere genel nitelikte düzenlenmiştir.

⁴ <http://www.bumko.gov.tr/kontrol/>.

⁵ İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Mali Hizmetler Uzmanlığı Yönetmeliği.

⁶ Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete.

⁷ 31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. mükerrer) sayılı Resmi Gazete.

4.1. “Kontrol Ortamı” Standartları

Kontrol ortamı, iç kontrolün diğer unsurlarına temel teşkil eden genel bir çerçeve olup, kişisel ve mesleki dürüstlük, yönetim ve personelin etik değerleri, iç kontrole yönelik destekleyici tutum, mesleki yeterlilik, organizasyonel yapı, insan kaynakları politikaları ve uygulamaları ile yönetim felsefesi ve iş yapma tarzına ilişkin hususları kapsar. Kontrol ortamına ilişkin olarak dört adet standart belirlenmiştir.

Standart-1 Etik Değerler ve Dürüstlük: Personel davranışlarını belirleyen kuralların personel tarafından bilinmesi sağlanmalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar aşağıda yer almaktadır:

- İç kontrol sistemi ve işleyişi yönetici ve personel tarafından sahiplenilmeli ve desteklenmelidir.
- İdarenin yöneticileri iç kontrol sisteminin uygulanmasında personele örnek olmalıdırlar.
- Etik kurallar bilinmeli ve tüm faaliyetlerde bu kurallara uyulmalıdır.
- Faaliyetlerde dürüstlük, saydamlık ve hesap verebilirlik sağlanmalıdır.
- İdarenin personeline ve hizmet verilenlere adil ve eşit davranılmalıdır.
- İdarenin faaliyetlerine ilişkin tüm bilgi ve belgeler doğru, tam ve güvenilir olmalıdır.

Standart-2 Misyon, Organizasyon Yapısı ve Görevler: İdarelerin misyonu ile birimlerin ve personelin görev tanımları yazılı olarak belirlenmeli, personele duyurulmalı ve idarede uygun bir organizasyon yapısı oluşturulmalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar şunlardır:

- İdarenin misyonu yazılı olarak belirlenmeli, duyurulmalı ve personel tarafından benimsenmesi sağlanmalıdır.
- Misyona gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerince yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmalı ve duyurulmalıdır.
- İdare birimlerinde personelin görevlerini ve bu görevlere ilişkin yetki ve sorumluluklarını kapsayan görev dağılım çizelgesi oluşturulmalı ve personele bildirilmelidir.
- İdarenin ve birimlerinin teşkilat şeması olmalı ve buna bağlı olarak fonksiyonel görev dağılımı belirlenmelidir.
- İdarenin ve birimlerinin organizasyon yapısı, temel yetki ve sorumluluk dağılımı, hesap verebilirlik ve uygun raporlama ilişkisini gösterecek şekilde olmalıdır.

-İdarenin yöneticileri, faaliyetlerin yürütülmesinde hassas görevlere ilişkin prosedürleri belirlemeli ve personele duyurmalıdır.

-Her düzeydeki yöneticiler verilen görevlerin sonucunu izlemeye yönelik mekanizmalar oluşturmalıdır.

Standart-3 Personelin Yeterliliği ve Performansı:

İdareler, personelin yeterliliği ve görevleri arasındaki uyumu sağlamalı, performansın değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik önlemler almalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar aşağıda yer almaktadır:

- İnsan kaynakları yönetimi, idarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini sağlamaya yönelik olmalıdır.
- İdarenin yönetici ve personeli görevlerini etkin ve etkili bir şekilde yürütebilecek bilgi, deneyim ve yeteneğe sahip olmalıdır.
- Mesleki yeterliliğe önem verilmeli ve her görev için en uygun personel seçilmelidir.
- Personelin işe alınması ile görevinde ilerleme ve yükselmesinde liyakat ilkesine uyulmalı ve bireysel performansı göz önünde bulundurulmalıdır.
- Her görev için gerekli eğitim ihtiyacı belirlenmeli, bu ihtiyacı giderecek eğitim faaliyetleri her yıl planlanarak yürütülmeli ve gerektiğinde güncellenmelidir.
- Personelin yeterliliği ve performansı bağlı olduğu yöneticisi tarafından en az yılda bir kez değerlendirilmeli ve değerlendirme sonuçları personel ile görüşülmelidir.
- Performans değerlendirmesine göre performansı yetersiz bulunan personelin performansını geliştirmeye yönelik önlemler alınmalı, yüksek performans gösteren personel için ödüllendirme mekanizmaları geliştirilmelidir.
- Personel istihdamı, yer değiştirme, üst görevlere atanma, eğitim, performans değerlendirmesi, özlük hakları gibi insan kaynakları yönetimine ilişkin önemli hususlar yazılı olarak belirlenmiş olmalı ve personele duyurulmalıdır.

Standart-4 Yetki Devri: İdarelerde yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlenmeli ve yazılı olarak bildirilmelidir. Devredilen yetkinin önemi ve riski dikkate alınarak yetki devri yapılmalıdır.

Yetki devri standardı aşağıdaki genel şartları gerektirmektedir:

- İş akış süreçlerindeki imza ve onay mercileri belirlenmeli ve personele duyurulmalıdır.
- Yetki devirleri, üst yönetici tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde devredilen yetkinin sınırlarını

gösterecek şekilde yazılı olarak belirlenmeli ve ilgililere bildirilmelidir.

-Yetki devri, devredilen yetkinin önemi ile uyumlu olmalıdır.

-Yetki devredilen personel görevin gerektirdiği bilgi, deneyim ve yeteneğe sahip olmalıdır.

-Yetki devredilen personel, yetkinin kullanımına ilişkin olarak belli dönemlerde yetki devredene bilgi vermeli, yetki devreden ise bu bilgiyi aramalıdır.

4.2. "Risk Değerlendirme" Standartları

Risk değerlendirme, idarenin hedeflerinin gerçekleştirilmesini engelleyecek risklerin tanımlanması, analiz edilmesi ve gerekli önlemlerin belirlenmesi sürecidir. Risk değerlendirme bileşeninde iki tane standart belirlenmiştir.

Standart-1 Planlama ve Programlama: İdareler, faaliyetlerini, amaç, hedef ve göstergelerini ve bunları gerçekleştirmek için ihtiyaç duydukları kaynakları içeren plan ve programlarını oluşturmalı ve duyurmalı, faaliyetlerinin plan ve programlara uygunluğunu sağlamalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

-İdareler, misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlamalıdır.

-İdareler, yürütecekleri program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlamalıdır.

-İdareler, bütçelerini stratejik planlarına ve performans programlarına uygun olarak hazırlamalıdır.

-Yöneticiler, faaliyetlerin ilgili mevzuat, stratejik plan ve performans programıyla belirlenen amaç ve hedeflere uygunluğunu sağlamalıdır.

-Yöneticiler, görev alanları çerçevesinde idarenin hedeflerine uygun özel hedefler belirlemeli ve personeline duyurmalıdır.

-İdarenin ve birimlerinin hedefleri, spesifik, ölçülebilir, ulaşılabilir, ilgili ve süreli olmalıdır.

Standart-2 Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi: İdareler, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlayarak değerlendirmeli ve alınacak önlemleri belirlemelidir.

Bu standart için gerekli genel şartlar şunlardır:

-İdareler, her yıl sistemli bir şekilde amaç ve hedeflerine yönelik riskleri belirlemelidir.

-Risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkileri yılda en az bir kez analiz edilmelidir.

-Risklere karşı alınacak önlemler belirlenerek eylem planları oluşturulmalıdır.

4.3. "Kontrol Faaliyetleri" Standartları

Kontrol faaliyetleri, idarenin hedeflerinin gerçekleştirilmesini sağlamak ve belirlenen riskleri yönetmek amacıyla oluşturulan politika ve prosedürlerdir. Bu bileşen altında altı adet standart belirlenmiştir.

Standart-3 Kontrol Stratejileri ve Yöntemleri:

İdareler, hedeflerine ulaşmayı amaçlayan ve riskleri karşılamaya uygun kontrol strateji ve yöntemlerini belirlemeli ve uygulamalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

-Her bir faaliyet ve riskleri için uygun kontrol strateji ve yöntemleri (düzenli gözden geçirme, örneklemme yoluyla kontrol, karşılaştırma, onaylama, raporlama, koordinasyon, doğrulama, analiz etme, yetkilendirme, gözetim, inceleme, izleme v.b.) belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

-Kontroller, gerekli hallerde, işlem öncesi kontrol, süreç kontrolü ve işlem sonrası kontrolleri de kapsamalıdır.

-Kontrol faaliyetleri, varlıkların dönemsel kontrolünü ve güvenliğinin sağlanmasını kapsamalıdır.

-Belirlenen kontrol yönteminin maliyeti beklenen faydayı aşmamalıdır.

Standart-4 Prosedürlerin Belirlenmesi ve Belgelendirilmesi:

İdareler, faaliyetleri ile mali karar ve işlemleri için gerekli yazılı prosedürleri ve bu alanlara ilişkin düzenlemeleri hazırlamalı, güncellemeli ve ilgili personelin erişimine sunmalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

-İdareler, faaliyetleri ile mali karar ve işlemleri hakkında yazılı prosedürler belirlemelidir.

-Prosedürler ve ilgili dokümanlar, faaliyet veya mali karar ve işlemin başlaması, uygulanması ve sonuçlandırılması aşamalarını kapsamalıdır.

-Prosedürler ve ilgili dokümanlar, güncel, kapsamlı, mevzuata uygun ve ilgili personel tarafından anlaşılabilir ve ulaşılabilir olmalıdır.

Standart-5 Görevler Ayrılığı:

Hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini azaltmak için faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevleri personel arasında paylaştırılmalıdır.

Görevler ayrılığı standardı için gerekli genel şartlar:

-Her faaliyet veya mali karar ve işlemin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevleri farklı kişilere verilmelidir.

-Personel sayısının yetersizliği nedeniyle görevler ayrılmış ilkesinin tam olarak uygulanamadığı idarelerin yöneticileri risklerin farkında olmalı ve gerekli önlemleri almalıdır.

Standart-6 Hiyerarşik Kontroller: Yöneticiler, iş ve işlemlerin prosedürlere uygunluğunu sistemli bir şekilde kontrol etmelidir.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

-Yöneticiler, prosedürlerin etkili ve sürekli bir şekilde uygulanması için gerekli kontrolleri yapmalıdır.

-Yöneticiler, personelin iş ve işlemlerini izlemeli ve onaylamalı, hata ve usulsüzlüklerin giderilmesi için gerekli talimatları vermelidir.

Standart-7 Faaliyetlerin Sürekliliği: İdareler, faaliyetlerin sürekliliğini sağlamaya yönelik gerekli önlemleri almalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

-Personel yetersizliği, geçici veya sürekli olarak görevden ayrılma, yeni bilgi sistemlerine geçiş, yönetim veya mevzuat değişiklikleri ile olağanüstü durumlar gibi faaliyetlerin sürekliliğini etkileyen nedenlere karşı gerekli önlemler alınmalıdır.

-Gerekli hallerde usulüne uygun olarak vekil personel görevlendirilmelidir.

-Görevinden ayrılan personelin, iş veya işlemlerinin durumunu ve gerekli belgeleri de içeren bir rapor hazırlaması ve bu raporu görevlendirilen personele vermesi yönetici tarafından sağlanmalıdır.

Standart-8 Bilgi Sistemleri Kontrolleri: İdareler, bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlamak için gerekli kontrol mekanizmaları geliştirmelidir.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

-Bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlayacak kontroller yazılı olarak belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

-Bilgi sistemine veri ve bilgi girişi ile bunlara erişim konusunda yetkilendirmeler yapılmalı, hata ve usulsüzlüklerin önlenmesi, tespit edilmesi ve düzeltilmesi sağlanacak mekanizmalar oluşturulmalıdır.

-İdareler bilişim yönetişimini sağlayacak mekanizmalar geliştirmelidir.

4.4. “Bilgi ve İletişim” Standartları

Bilgi ve iletişim, gerekli bilginin ihtiyaç duyan kişi, personel ve yöneticiye belirli bir formatta ve ilgililerin iç kontrol ve diğer sorumluluklarını yerine getirmelerine imkan verecek bir zaman dilimi içinde iletilmesini sağlayacak bilgi, iletişim ve kayıt sistemini kapsar. Bilgi ve iletişim unsurunda dört standart tespit edilmiştir.

Standart-1 Bilgi ve İletişim: İdareler, birimlerinin ve çalışanlarının performansının izlenebilmesi, karar alma süreçlerinin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi ve hizmet sunumunda etkinlik ve memnuniyetin sağlanması amacıyla uygun bir bilgi ve iletişim sistemine sahip olmalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

-İdarelerde, yatay ve dikey iletişim ile dış iletişimi kapsayan etkili ve sürekli bir bilgi ve iletişim sistemi olmalıdır.

-Yöneticiler ve personel, görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli ve yeterli bilgiye zamanında ulaşabilmelidir.

-Bilgiler doğru, güvenilir, tam, kullanışlı ve anlaşılabilir olmalıdır.

-Yöneticiler ve ilgili personel, performans programı ve bütçenin uygulanması ile kaynak kullanımına ilişkin diğer bilgilere zamanında erişebilmelidir.

-Yönetim bilgi sistemi, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkanı sunacak şekilde tasarlanmalıdır.

-Yöneticiler, idarenin misyon, vizyon ve amaçları çerçevesinde beklentilerini görev ve sorumlulukları kapsamında personele bildirmelidir.

-İdarenin yatay ve dikey iletişim sistemi personelin değerlendirme, öneri ve sorunlarını iletebilmelerini sağlamalıdır.

Standart-2 Raporlama: İdarenin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetleri ile sonuçları, saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda raporlanmalıdır.

Raporlama standardı için gerekli genel şartlar:

-İdareler, her yıl, amaçları, hedefleri, stratejileri, varlıkları, yükümlülükleri ve performans programlarını kamuoyuna açıklamalıdır.

-İdareler, bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini kamuoyuna açıklamalıdır.

-Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler idare faaliyet raporunda gösterilmeli ve duyurulmalıdır.

-Faaliyetlerin gözetimi amacıyla idare içinde yatay ve dikey raporlama ağı yazılı olarak belirlenmeli, birim ve personel, görevleri ve faaliyetleriyle ilgili hazırlanması gereken raporlar hakkında bilgilendirilmelidir.

Standart-3 Kayıt ve Dosyalama Sistemi: İdareler, gelen ve giden her türlü evrak dahil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı kapsamlı ve güncel bir sisteme sahip olmalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

-Kayıt ve dosyalama sistemi, elektronik ortamlar dahil, gelen ve giden evrak ile idare içi haberleşmeyi kapsamalıdır.

-Kayıt ve dosyalama sistemi kapsamlı ve güncel olmalı, yönetici ve personel tarafından ulaşılabilir ve izlenebilir olmalıdır.

-Kayıt ve dosyalama sistemi, kişisel verilerin güvenliğini ve korunmasını sağlamalıdır.

-Kayıt ve dosyalama sistemi belirlenmiş standartlara uygun olmalıdır.

-Gelen ve giden evrak zamanında kaydedilmeli, standartlara uygun bir şekilde sınıflandırılmalı ve arşiv sistemine uygun olarak muhafaza edilmelidir.

-İdarenin iş ve işlemlerinin kaydı, sınıflandırılması, korunması ve erişimini de kapsayan, belirlenmiş standartlara uygun arşiv ve dokümantasyon sistemi oluşturulmalıdır.

Standart-4 Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi: İdareler, hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların belirlenen bir düzen içinde bildirilmesini sağlayacak yöntemler oluşturmalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

-Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirim yöntemleri belirlenmeli ve duyurulmalıdır.

-Yöneticiler, bildirilen hata, usulsüzlük ve yolsuzluklar hakkında yeterli incelemeyi yapmalıdır.

-Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukları bildiren personele haksız ve ayırmacı bir muamele yapılmamalıdır.

4.5.“İzleme” Standartları

İzleme, iç kontrol sisteminin kalitesini değerlendirmek üzere yürütülen tüm izleme faaliyetlerini kapsar. İzleme alanında iki standart belirlenmiştir.

Standart-1 İç Kontrolün Değerlendirilmesi: İdareler iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirmelidir.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

-İç kontrol sistemi, sürekli izleme veya özel bir değerlendirme yapma veya bu iki yöntem birlikte kullanılarak değerlendirilmelidir.

-İç kontrolün eksik yönleri ile uygun olmayan kontrol yöntemlerinin belirlenmesi, bildirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması konusunda süreç ve yöntem belirlenmelidir.

-İç kontrolün değerlendirilmesine idarenin birimlerinin katılımı sağlanmalıdır.

-İç kontrolün değerlendirilmesinde, yöneticilerin görüşleri, kişi ve/veya idarelerin talep ve şikâyetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporlar dikkate alınmalıdır.

-İç kontrolün değerlendirilmesi sonucunda alınması gereken önlemler belirlenmeli ve bir eylem planı çerçevesinde uygulanmalıdır.

Standart-2 İç Denetim: İdareler fonksiyonel olarak bağımsız bir iç denetim faaliyetini sağlamalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

-İç denetim faaliyeti İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen standartlara uygun bir şekilde yürütülmelidir.

-İç denetim sonucunda idare tarafından alınması gerekli görülen önlemleri içeren eylem planı hazırlanmalı, uygulanmalı ve izlenmelidir.

5. DEĞERLENDİRME

Türk mali sistemi, 2000’li yılların başından itibaren değişim yönünde ilerlemeler kaydetmiş ve 5018 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte mali sistemimizde önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Bu değişikliklerden biri de kamu idarelerinde oluşturulan iç kontrol sistemidir.

Kamu idarelerinin, faaliyetlerinde etkinliği ve etkililiği sağlamak üzere geliştirilen sistem birincil ve ikincil düzey mevzuatla mali sistemimize adapte edilmiştir. Uygulamaya yönelik hazırlanan üçüncül düzey mevzuatla kamu idarelerine rehberlik sağlamak ve uygulamada birliği sağlamak amacı taşınmaktadır.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği de iç kontrol alanında 5018 sayılı Kanun kapsamındaki idarelerin uygulayacakları iç kontrollerde uyulacak standartlar belirlenmiştir. Standartlar kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izlemeye ilişkindir. Kapsamdaki idareler bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü tutulmuşlardır.

Bunun yanı sıra idareler, 5018 sayılı Kanuna ve belirlenmiş olan iç kontrol standartlarına aykırı olmak koşuluyla, görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin ayrıntılı standartlar belirleyebilirler.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne göre kamu idarelerinin, iç kontrol sistemlerinin iç kontrol standartlarına uyumunu sağlamak üzere; yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedürler ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması çalışmalarını yürütmeleri ve bu çalışmaları **en geç 31.12.2008 tarihine kadar** tamamlamaları gerekmektedir. Söz konusu idarelerin üst yöneticileri tarafından bu konuda gerekli önlemlerin alınması sistemin işleyişi için önem arz etmektedir.

SORU - CEVAP HATTI

Belediye Mevzuatı, Personel, İmar, İhale, Bütçe ve Muhasebe konularındaki sorularınıza fahri danışmanlık hizmeti veren Yerel Yönetim Uzmanlarımız anında cevap veriyor...

Türkiye Belediyeler Birliği, Soru - Cevap Hattından yararlanarak cevaplanmasını istediğiniz sorularınızı gönderebileceğiniz adres ve telefonlar:

Adres : Tunus Cad. No:12 06680 Kavaklıdere/ANKARA
Telefon : 0 312 419 21 00 (PBX) Faks: 0 312 419 21 30
e-posta : illerbelediyeler@gmail.com
Yöneten : Mustafa DÖNMEZ - İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Genel Müdürlüğü Şube Müdürü

ÖĞRENMEK İSTEDİKLERİNİZ

SORU

Sayın Hocam,

A-Belediyemize kayıtsız şartsız hibe edilen taşınmaz, tapuya park olarak tescil edilmiştir. Daha sonra burası konut alanına çevrilmiş ve park başka bir yere taşınmıştır. 21 yıl sonra mülkiyet sahipleri dava açtılar.

B-Belediyemiz sınırları içerisinde yer alan mobilya işletmesinden inşaat ruhsatı harcı alınmıştır. İlgili işletme 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan inşaat ruhsat harçları istisnalar kısmına dayanarak dava açmış ve inşaatın fabrika olduğundan bahisle davayı kazanmıştır. Bu aşamada yapılacak işlemler nelerdir?

C-Belediyemizde geçici işçi olarak çalışan kişinin, mazeretsiz olarak 3 gün işe gelmemesi nedeniyle iş akdi fesh edilerek yasal hakları kendisine ödenmiştir. Ancak dava açılmıştır.

Konularla ilgili görüşlerinizi rica ederim.

Zekeriya KARAYOL

İncesu Belediye Başkanı

KAYSERİ

CEVAP

Sayın Karayol,

A-Dosyanın incelenmesinden, söz konusu taşınmazların hibe olarak belediyenize intikal ettiği, şartlı bağış olduğuna dair tapuya bir şerh düşülmediği, ancak park alanı olarak tapuda görüldüğü anlaşılmaktadır.

Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin 27 nci maddesinde "İmar planlarında bulunan sosyal ve teknik alt yapı alanlarının kaldırılması, küçültülmesi veya yerinin değiştirilmesine dair plan değişiklikleri zorunluluk olmadıkça yapılmaz. Zorunlu hallerde böyle bir değişiklik yapılabilmesi için:

1) İmar planındaki durumu değiştirecek olan sosyal ve teknik alt yapı alanındaki tesisi gerçekleştirecek ilgili yatırımcı Bakanlık ve kuruluşların görüşü alınacaktır.

2) İmar planındaki bir sosyal ve teknik alt yapı alanının kaldırılabilmesi ancak bu tesisin hizmet götürdüğü bölge içinde eşdeğer yeni bir alanın ayrılması suretiyle yapılabilir." Denilmektedir.

Belediyeniz Meclisince alınan 9.6.2006 tarih ve 44 sayılı ve kayseri Büyükşehir belediye Meclisince alınan 13.3.2006 tarih ve 89 sayılı kararın iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada davalı idarelerin birinci savunmalarının mahkemece istenildiği ve bu savunmalardan sonra karar verileceği anlaşılmaktadır.

Bu aşamada, dava dilekçesinde ileri sürülen iddialara cevap verilmesi gerekmektedir. Dava dilekçesinde, kaldırılan alanlara eşdeğer yeni alanlar ihdas edilmediği, ayrıca imar planı değişikliklerinin kendilerine bildirilmediği iddiaları bulunmaktadır.

İmar planı değişikliklerinin belediyece ilan edilip edilmediği hususunun araştırılmasını, her halükarda zamanaşımı itirazında bulunulmasını, diğer konuda da imar planı değişikliğini gerektirecek zorunlulukların ortaya konularak belediyenizin savunmasının hazırlanmasının uygun olacağı,

B-Bina inşaat harcını düzenleyen Ek 1 inci maddede vergiyi doğuran olaydan bahsedilmekte, Ek 2 inci maddede ise istisnalara yer verilmektedir. Ek 2 inci maddenin (c)bendinde "**Her türlü fabrika**, değirmen, sınai nitelikteki imalathaneler ve tersaneler, organize sanayi bölgelerinde yapılan her türlü bina inşaatı ile....."nın bina inşaat harcından muaf olduğu belirtilmiştir.

Her ne kadar anılan inşaatın fabrika olup olmadığı hususunda Sanayi ve Ticaret Bakanlığından net bir cevap gelmediği ifade edilmekteyse de; bu hususun temyiz aşamasında ileri sürülebileceği, ancak bu aşamada Kayseri Vergi Mahkemesinin 27.09.2007 tarih ve E.2007/152, K.2007/652 sayılı kararına uyulması gerektiği,

C-Belediyenizce açılan davanın Kayseri İş

Mahkemesince reddedildiği ve kararın süresi içinde temyiz edildiği anlaşılmaktadır.

Bu aşamada, Kayseri İş Mahkemesi kararına uyulmasını ve akabinde temyiz sonucunun beklenilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Cevaplayan: **Neşe BALCI**

İşçileri Bakanlığı Hukuk Müşaviri

PERSONEL MEVZUATI

SORU

Sayın Hocam,

Belediyemizde şu an itibarıyla 5 memur, 3 adet geçici, (bu üç işçi 5620 sayılı yasa gereği daimi işçi kadrosuna atanmaları için hak kazanmış olup yazışmalar ilgili Bakanlığa gönderilmiştir) 2 adet de mevsimlik işçi çalışmaktadır. Bunların dışında 1 adet de sözleşmeli kısmi zamanlı avukat çalıştırmaktayız.

Belediye Başkanımız tarafından belediyemize ait kütüphanede çalıştırılmak üzere (kısmi zamanlı) haftada 2 gün olmak üzere İş Kurumu İl Müdürlüğü aracılığı ile 1 işçi daha alındı. Yasal olarak kütüphanede kısmi zamanlı olarak işçi çalıştırabilir miyiz?

Bir kurumda birden fazla kısmi zamanlı sözleşmeli personel çalıştırılması mümkün müdür? Bu çalıştırılan işçinin Belediye Başkanının birinci derecede akrabası (kızı) olmasının yasal açıdan bir sakıncası var mıdır?

Belediyemizde çalışan geçici veya mevsimlik işçilerin (sözleşmeli hariç) maaşlarını düzenlemek için Belediye Encümeni ile Belediye Meclisinin herhangi bir yetkisi var mıdır? (İşçilerimiz henüz sendika üyesi değil)

Mehmet ÇEKCEOĞLU

Taşkale Belediyesi

Yazı İşleri Müdürü.

KARAMAN

CEVAP

Sayın Çekceoğlu,

Belediyenizde sözleşmeli personel ve kısmi zamanlı işçi çalıştırılmasına ilişkin yazınız incelenmiştir.

Sözleşmeli personel çalıştırılmasına ilişkin esaslar, Belediye Kanunu'nun 49 uncu maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu madde; *"Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, plânlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve*

teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir.

Avukat, mimar, mühendis (inşaat mühendisi ve harita mühendisi olmak kaydıyla) ve veteriner kadrosu bulunmayan veya işlerin azlığı nedeniyle bu unvanlarda kadrolu personel istihdamına ihtiyaç duyulmayan belediyelerde, bu hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, haftanın ya da ayın belirli gün veya saatlerinde kısmi zamanlı olarak sözleşme ile personel çalıştırılabilir. Kısmi zamanlı olarak çalıştırlacak personel sayısı yukarıda belirtilen her unvan için birden fazla olamaz ve bunlarla yapılacak sözleşme süresi takvim yılını aşamaz." hükmünü taşımaktadır.

Görüleceği üzere, Belediye Kanununun 49 uncu madde hükümlerine şöyle bir göz atıldığında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile tam zamanlı çalıştırılabileceği görülmektedir.

Yasa hükmüne göre belediyelerde kısmi zamanlı olarak çalıştırılabilecek sözleşmeli personel ise avukat, mimar, mühendis (inşaat mühendisi ve harita mühendisi olmak kaydıyla) ve veterinerdir. Bunların dışında İş Kurumu aracılığı ile de olsa kısmi zamanlı sözleşmeli personel alınıp çalıştırılması mümkün değildir.

Ancak, Belediyeniz norm kadrosunda varsa eğitmen yoksa eğitmen kadrosu ihdas etmek suretiyle tam zamanlı sözleşmeli personel olarak kütüphanede çalıştırabilmek mümkündür.

Kütüphanede çalıştırılacak kişinin sözleşmeli personel olması halinde, belediye başkanının birinci derecede akrabası (kızı) olmasının yasal açıdan bir sakıncası yoktur. Ancak, belirttiğimiz üzere, kısmi zamanlı işçi çalıştırabilmek mümkün değildir.

Belediyelerde çalışan geçici veya mevsimlik işçilerin (sözleşmeli hariç) ücretlerini düzenlemek için Belediye Encümeni ile Belediye Meclisinin herhangi bir yetkisi yoktur. İş mevzuatına göre, işçi ücretlerini belirlemek işveren sıfatıyla başkana aittir.

Belediyelerde çalıştırılan işçilere ne kadar ücret ödeneceği, işçi ile işveren arasında aktedilen sözleşmede belirtilir. Bu meyanda belediyede 4857 sayılı Yasa'ya tabi çalıştırılan işçiniz sendikali ve ilginin mensup olduğu İşçi Sendikası ile Belediyeniz arasında düzenlenmiş toplu iş sözleşmesi varsa, sözleşme hükümlerine uygun işlem yapılması, yoksa belediye meclisi kararı ile memur maaşına endekslilik olarak ücret tayin edilmesi, bu kapsamda yıl içinde memurlara yansıtılan zam ve tazminatların ödenebileceği düşünülmektedir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İşçileri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

29.07.1965 doğumluyum. 10.09.1984 tarihinde SSK'ya 1984 yılından 110, 1985 yılından 168 ve 1989 yılından 134 gün olmak üzere SSK'ya 412 gün prim ödedim. 1986-1987 tarihlerinde askerliğimi yaptım. 15.09.1989 tarihinden itibaren Sergen Belediye Başkanlığında emekli sandığına prim ödemekteyim. Askerlik borçlanmamı 2003 tarihinde 18 ay olarak ödedim. Ne zaman emekli olabilirim ?

Ahmet ACUN

Sergen Belediyesi

Yazı İşleri Müdürü

CEVAP

Sayın Acun,

Sergen Belediyesi'nde memur olarak çalıştığınızı, memuriyete girmeden önce SSK'ya tabi 412 gün sigortalı hizmetinizin bulunduğunu, askerlik hizmetinizi borçlanıp ödediğinizden bahisle hangi tarihte emekli olabileceğinize ilişkin yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Devlet memurlarının emeklilikleriyle ilgili olarak 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nda 4759 sayılı Yasa ile köklü değişiklikler yapılmış, anılan yasadaki önce memuriyete girmiş olanlara kademeli geçiş süreci getirilmiştir. 4759 sayılı Yasa'ya göre memurların istekleri üzerine emekli olabilmeleri için, 23.05.2002 tarihi esas alınmaktadır.

Bu durumda önce ne kadar hizmet sürenizin olduğu tespit edilmelidir. Yukarıdaki verilerden 01.08.1989 tarihinde göreve başladığınıza göre; 23.05.2002 tarihi itibarıyla emekliliğe esas;

a) Memuriyete girmeden önce SSK'ya tabi 412 gün, yani 1 yıl 1 ay 17 gün,

b) Askerlik hizmetini borçlanıp ödediğiniz için 18 ay, yani 1 yıl 6 ay,

c) Memuriyete 15.09.1989 tarihinde başladığınıza göre 23.05.2002 tarihi itibarıyla 12 yıl 8 ay 8 gün memuriyet hizmeti,

olmak üzere toplam 15 yıl 3 ay 25 gün hizmetiniz bulunmaktadır.

Buna göre; 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nın 4759 sayılı Yasa ile değişik Geçici 205'inci maddesinin (h) bendi (sizin hizmet sürenizin de dahil olduğu), "Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya;... 9 yıl 6 aydan fazla, 11 tam yıl ve daha az kalan erkek iştirakçiler 50 yaşını,

....doldurmaları ve erkek iştirakçilerin 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır." hükmünü taşımaktadır.

Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, erkek iştirakçilerin (memurların) istekleri üzerine emekli aylığı bağlanabilmesi için hem 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları hem de Yasa'nın öngördüğü yaştan aşağı olmamaları gerekmektedir.

Bu durumda 2012 yılında 25 hizmet yılını doldurmanıza karşın, bu tarihte değil 50 yaşını tamamlayacağınız 29.07.2015 tarihinde emekli olabilmemiz mümkündür.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Mersin ili Adanalıoğlu Belediyesi Yazı İşleri Müdürü olarak 18 yıldır görev yapmaktayım. 4 yıllık üniversite mezunuyum. 2. derecenin 2. kademesindeyim. İşgal ettiğim Yazı İşleri Müdürü kadrosu 1 inci derece. Alacağım özel hizmet tazminatı ve yan ödeme, iş güclüğü, temininde güçlük zamları konusunda tereddüde düşülmüştür. İlgili Bakanlar Kurulu Kararı incelenmesine rağmen idarece tereddütler yaşanmaktadır. Alacağım zam ve tazminatlar kazanılmış hak aylığım olan 2/2 mi olacak yoksa işgal ettiğim kadronun derecesi mi olacak? Bu konuda bana en kısa zamanda bilgi verilmesini ve söz konusu zamların rakam olarak bildirilmesini saygılarımla arz ederim.

Binnaz YÜCEL

Adanalıoğlu Belediyesi

Yazı İşleri Müdürü

MERSİN

CEVAP

Sayın Yücel,

Belediyenizde Yazı İşleri Müdürü olarak görev yaptığınızı, 4 yıllık üniversite mezunu olup, 2'nci derecenin 2'nci kademesi kazanılmış hak aylığı ile 1 inci dereceli Yazı İşleri Müdürü kadrosunda bulunduğunuzu, alacağınız özel hizmet tazminatı ve yan ödeme, iş güclüğü, temininde güçlük zamları konusunda tereddüde düşüldüğünden bahisle, almanız gereken zam ve tazminatların kazanılmış hak aylığınız olan 2/2 mi yoksa işgal ettiğiniz kadronun derecesi mi olacağı hakkındaki yazınız incelenmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve aynı Kanunun ek geçici 9 uncu maddesi kapsamına giren kurumlardan aylık alanlara, 2006 yılında ne miktarda zam ve tazminat verileceği, 5.5.2006 tarih ve 26159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda gösterilmiştir (2007 yılında aynı Karar uygulanmaktadır).

Öncelikle belirtelim ki, Devlet Memurları Kanununun 68/B maddesi; "Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesinde ki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir.

Bu bent hükümlerine göre atananlar atandıkları kadronun aylık (Ek gösterge dahil) ve diğer haklarından yararlanırlar...” hükmü nedeniyle, almanız gereken zam ve tazminatlar kazanılmış hak aylığınız olan 2/2’den değil, işgal ettiğiniz kadronun derecesi, yani 1 inci derecede üzerinden ödenecektir.

Bu kapsamda kadro derecesi 1-4 olan müdürlerin yan ödeme miktarı, anılan Karar’a ekli I sayılı Cetvelin (A) Genel İdare Hizmetleri Bölümünün 25 inci sırasında;

İş güclüğü zammı (600) puan,

Temininde güçlük zammı (500) puan,

Özel hizmet tazminatınız ise aynı Karar’ın II sayılı Cetvelin (A) Üst Yönetim ve Genel İdare Hizmetleri bölümünün 10 uncu grubunda %135, olarak öngörülmüştür.

Cevaplayan: **MUSTAFA DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Babam 1999- 2004 yılları arasında ilçemizde belediye başkanlığı yaptı. Asker emeklisi olup, Emekli Sandığından aylık almakta iken vefat etti. Aylığı annem ve kız kardeşim üzerine aktarıldı. Belediye başkanlığı döneminden bir aylık veya ödenek hakkı var mıdır?

Cenk ÜNLÜ

CEVAP

Sayın Ünlü,

Yazınızdan babanızın asker emeklisi iken belediye başkanı seçildiği ve başkanlık yapmış olduğu anlaşılmaktadır. Yürürlükte bulunan mevzuata göre emekli iken belediye başkanı seçilenler, görev boyunca hem emekli maaşı hem de başkanlık ödeneği alırlar. Başkanlık sona erince, yalnız emekli aylığını alırlar. Bu nedenle, vefatları halinde Emekli Sandığı iştirakçisi olduğu için eşine ve kanuni mirasçılarına aylığı intikal eder. Bunun dışında başkanlık görevinden dolayı ikinci bir aylık veya ödenek bağlanması söz konusu değildir.

Cevaplayan: **MUSTAFA DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Çanakkale’nin bir belde belediyesinde 14.04.1993 tarihinden beri 2 Yıllık Yüksek Okul İnşaat bölümü mezunu olarak Teknik Hizmetler Sınıfında çalışıyorum. Doğum tarihim 03.06.1963’tür.

1983-1984 yılları arasında yapmış olduğum 1 yıl 8 ay askerlik hizmetimi de borçlandım.

Memuriyetten önce özel sektörde 01.07.1978-

16.11.1992 yılları arasında çalışmış olduğum 2808 gün SSK primim var.

Sizden öğrenmek istediğim;

1. Ne zaman emekli olabilirim?

2. 25 yılımı tamamladığım zaman yaşıma beklemeden emekli olabilir miyim?

3. Tazminatımı ve emekli maaşıma ne zaman alabilirim?

Bu hususlarda beni aydınlatırsanız memnun olurum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Saygılarımla.

Hüseyin SOYSAL

Yeniçiftlik Belediyesi

Biga-ÇANAKKALE

CEVAP

Sayın Soysal,

Çanakkale’nin bir belde belediyesinde 1993 yılından beri 2 Yıllık Yüksek Okul İnşaat bölümü mezunu olarak THS’nda çalıştığınızdan bahisle, ne zaman emekli olabileceğiniz ve 25 yılımı tamamladığım zaman yaşıma beklemeden emekli olup olamayacağınız, tazminatınızı ve emekli maaşıma ne zaman alabileceğiniz hakkındaki yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Devlet memurlarının **emeklilikleriyle ilgili olarak 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası’nda 4759 sayılı Yasa ile köklü değişiklikler yapılmış olup, anılan yasadan önce memuriyete girmiş olanlara kademeli geçiş süreci getirilmiştir. 4759 sayılı Yasa’ya göre memurların istekleri üzerine emekli olabilmeleri için, 23.05.2002 tarihi esas alınmaktadır.**

Verdiğiniz bilgiler ışığında;

a) 14.04.1993 tarihinde göreve başladığınızda göre; 23.05.2002 tarihi itibarıyla emekliliğe esas;

- 9 yıl, 1 ay, 9 gün memuriyet,

- 1 yıl 8 ay (20 ay) askerlik,

- 7 yıl, 9 ay, 18 gün (2808 gün) SSK,

olmak üzere toplam 18 yıl 6 ay 27 gün hizmetiniz bulunmaktadır.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası’nın 4759 sayılı Yasa ile değişik Geçici 205 inci maddesinin (e) bendi (sizin hizmet sürenizin de dahil olduğu), “e) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya;... 5 yıldan fazla, 6 yıl 6 ay ve daha az kalan erkek iştirakçiler 47 yaşını”, doldurmaları ve erkek iştirakçilerin 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır.” hükmünü taşımaktadır.

Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, erkek iştirakçilerin (memurların) istekleri üzerine emekli aylığı bağlanabilmesi için hem 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları hem de Yasa’nın öngördüğü yaşta aşağı olmamaları gerekmektedir. Sizin 26.10.2008

tarihinde 25 yıl fiili emeklilik sürenizi dolduracak olmanıza karşın, bu tarihte emekli olabilmeniz mümkün değildir. Başka bir deyişle, emekliliğiniz için sadece 25 yıl fiili hizmet süresinin tamamlanması yeterli olmamakta, ayrıca Yasa'nın öngördüğü yaşı da tamamlanması gerekmektedir. Bu durumda 47 yaşını dolduracağınız tarih olan 03.06.2010 tarihinde emekli olabilmeniz mümkündür.

Bununla birlikte, 26.10.2008 tarihinde 25 yıl fiili emeklilik hizmetini dolduracağınızdan, bu tarihte isterseniz işinizden ayrılır 47 yaşın dolmasını evinizde bekleyebilirsiniz. Ancak, bu takdirde tedavi giderlerinden yararlanamayacağınız gibi, emekli ikramiyenizi de aylık bağlanacağı tarih olan 03.06.2010 tarihinde alabilirsiniz.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Belediyelerde memur ve VHKİ unvanlarında görev yapan personelin, belediye başkan yardımcılığı kadrosuna atandıktan sonra görevde yükselme sınavına katılmadan müdür kadrolarına atanmaları mümkün müdür?

Konu hakkında bilgi verilmesini arz ederim.

Mehmet TÜRĞÜT

Mezarlıklar Müdürü

Yenice Belediyesi, KARABÜK

CEVAP

Sayın Turgut,

Belediyelerde memur ve VHKİ unvanlarında görev yapan personelin, belediye başkan yardımcılığı kadrosuna atandıktan sonra görevde yükselme sınavına katılmadan müdür kadrolarına atandıkları, yapılan bu atamaların mevzuata uygun olup olmadığı hakkında görüş talep edilen ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Mahalli idarelerde çalışan Devlet memurlarının görevde yükselme esaslarına ilişkin esaslar, 02.02.2000 tarih ve 23952 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, yürürlüğe konulan *"İl Özel İdareleri, Belediyeler ve İl Özel İdareleri ve Belediyelerin Kurdukları Birlik, Müessese ve İşletmeler ile Bunlara Bağlı Döner Sermayeli Kuruluşlardaki Memurların Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik"*te düzenlenmiştir.

Söz konusu Yönetmeliğin 1 inci maddesinde; Yönetmeliğin amacının, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak mahalli idarelerde görev yapan Devlet memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek olduğu belir-

tilmiş, 2 nci maddesinde ise bu Yönetmeliğin, İl Özel İdareleri ve Belediyelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre görev yapan personelden Müdür ve daha alt kadrolarda istihdam edilen personelden görevde yükselme ve unvan değişikliği suretiyle atanacakları kapsadığı belirtilmiştir. Belediyelerde Daire Başkanlığı ve Başkan Yardımcılığı gibi görevler, görevde yükselmeye tabi tutulmamış, bu kadrolara atanma genel hükümlere bırakılmıştır.

Devlet Personel Başkanlığı'nın İçişleri Bakanlığına muhatap 10/10/2005 tarih ve B.02.1.DPB.0.11.08/17358 sayılı görüş yazında, *"Bu çerçevede, aksine bir düzenleme bulunmaması ve belediye başkan yardımcılığı kadrosuna asaleten atanan personelin, bu kadrodan müdür kadrosuna atanmasının görevde yükselme mahiyetinde bir atama olarak kabul edilmemesi sebebiyle, mevzuatta belirtilen diğer şartlara uyulması kaydıyla, görevde yükselme sınavına katılmadan müdür kadrosuna atanmasında mevzuata aykırılık bulunmadığı mütalaa edilmektedir."* şeklindeki görüş yazısında da belirtildiği üzere, memur, VHKİ gibi kadrolarda görev yapan personelin belediye başkan yardımcılığı kadrosuna atamak suretiyle, bir süre sonra bu kadrodan müdür kadrosuna atanmasının mümkün olduğu değerlendirilmektedir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Ben 5620 sayılı Kanun'la kadrolu işçi oldum. Maaşım, halen asgari ücret olarak mı kalacak ? İkinci sorum; izin hakkım var mıdır? Varsa ne kadardır?

Mehmet PALA

CEVAP

Sayın Pala,

Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki 5620 sayılı Kanun gereği **geçici işçilikten, sürekli işçi kadrosuna atandığınızdan bahisle, ücretiniz ve izin hakkınız hakkındaki yazınız incelenmiştir.**

1. Ücret konusunda 5620 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin 11 inci bendi; *"Birinci fıkra hükümlerine göre geçici iş pozisyonlarından sürekli işçi kadrolarına geçirilmiş olmalarından dolayı, bu işçilerin mevcut ücret düzeylerinde ve diğer malî ve sosyal haklarında artış yapılamaz ve ücret skalaları değiştirilemez. Bu işçilere sadece 2007 yılı ve sonraki yıllardaki toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışları uygulanır."* hükmünü taşımaktadır.

Madde hükmünden anlaşılacağı üzere; Yasa'nın yürürlüğe girdiği 2007 yılında geçici iş pozisyonlarından sürekli işçi kadrolarına geçirilmiş olmalarından dolayı, bu işçilerin mevcut ücret düzeylerinde ve diğer malî ve sosyal haklarında artış yapılamayacağı ve ücret skalalarının değiştirilemeyeceği, sadece 2007 yılı ve sonraki yıllardaki toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışları uygulanacağı öngörülmektedir.

Ancak bu düzenleme 2007 yılına ait olup, sürekli işçi kadrosuna geçirilenlerin ücretlerinin sürekli böyle kalacağı anlamına gelmemektedir. Ücretinizin asgari ücretten aşağı olmaması yasa gereğidir. Ancak toplu iş sözleşmesine tabi iseniz, toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışlarının uygulanacağı, tabi değilseniz 2008 ve izleyen yıllarda asgari ücretin altında olmamak kaydıyla diğer kamu işçilerine olduğu gibi, ülkenin ekonomik göstergelerine ve belediyenin mali gücüne paralel olarak artırılabilmesi mümkündür.

2. İzin konusuna gelince; işçilerin yıllık asgari ücretli izin süreleri, 4857 sayılı İş Kanununun 53 üncü maddesinde gösterilmiştir. Buna göre, hizmet süresi; 1 yıldan 5 yıla kadar (5 yıl dahil) olanlara 14 iş günü, 5 yıldan fazla 15 yıldan az olanlara 20 iş günü, 15 yıl (dahil) ve daha fazla olanlara 26 iş günü izin verilir. Bu süreler, iş sözleşmeleri ve toplu iş sözleşmeleri ile yükseltilebilmektedir. Buna göre ne kadar hizmet süreniz varsa, o kadar süre ile izin kullanmanız mümkündür.

Cevaplayan: **MUSTAFA DÖNMEZ**

İşçileri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Hocam Ankara ili Beypazarı ilçesi Kırbaşı Belediyesinde Yazı İşleri Müdür V. olarak görev yapmaktayım. Belediyemizde geçici işçi olarak çalışan vasıfsız (4 kişi) işçi kadroya geçmiştir.

Kadroya geçmeden önce Bakanlığa bildirilen bildirimlerde 450-YTL ücret almakta idiler. Daha sonra meclis tarafından 2007 Eylül ayında 50 YTL zam verilerek net 500 YTL ücret almaktadırlar. İşçilerimiz sendikaya kayıtlı değildir. 2008 yılı için ne şekilde ve ne oranda zam yapabiliriz?

Ayrıca, işçilere yol harcırahı ödeyebilir miyiz? (şoförler için)

İlhan ÇELİKTİN

Kırbaşı Belediyesi Yazı İşl. Müd.V.

Beypazarı-ANKARA

CEVAP

Sayın Çeliktin,

Belediyenizde geçici işçi olarak çalışan vasıfsız dört kişinin sürekli işçi kadrosuna geçtiğinden

bahisle, 2008 yılı ücretlerinin ne olacağı, ayrıca şoför olarak görev yapan işçilere yol harcırahı ödeyip ödeyemeyeceğiniz hakkındaki yazınız incelenmiştir.

1. Bilindiği üzere, işçilerin ücretleri iş sözleşmelerinde, toplu iş sözleşmesi hükümlerine tabi olanlar için de bu sözleşmelerde belirtilir.

Bunlardan her ikisine de uygun olmayanların durumları ile ilgili olarak, 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun'un ücret konusunu düzenleyen 2 nci maddesinin 11 inci bendinde; *"Birinci fıkra hükümlerine göre geçici iş pozisyonlarından sürekli işçi kadrolarına geçirilmiş olmalarından dolayı, bu işçilerin mevcut ücret düzeylerinde ve diğer malî ve sosyal haklarında artış yapılamaz ve ücret skalaları değiştirilemez. Bu işçilere sadece 2007 yılı ve sonraki yıllardaki toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışları uygulanır."* hükmü yer almaktadır.

Madde hükmünden anlaşılacağı üzere; Yasa'nın yürürlüğe girdiği 2007 yılında geçici iş pozisyonlarından sürekli işçi kadrolarına geçirilmiş olmalarından dolayı, bu işçilerin mevcut ücret düzeylerinde ve diğer malî ve sosyal haklarında artış yapılamayacağı ve ücret skalalarının değiştirilemeyeceği, sadece 2007 yılı ve sonraki yıllardaki toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışları uygulanacağı öngörülmektedir.

Ancak, bu düzenleme 2007 yılına ait olup, sürekli işçi kadrosuna geçirilenlerin ücretlerinin sürekli böyle kalacağı anlamına gelmemektedir. Ücretinizin asgari ücretten aşağı olmaması yasa gereğidir. 2008 ve izleyen yıllarda asgari ücretin altında olmamak kaydıyla diğer kamu işçilerine olduğu gibi, ülkenin ekonomik göstergelerine ve belediyenin mali gücüne paralel olarak artırılabilmesi düşünülmektedir.

2. Harcırah konusuna gelince; memuriyet mahalli içinde gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere yol gideri ve gündelik verilmeyip genel bütçeli daireler, katma bütçeli daireler ve özel bütçeli daireler ile genel ve katma bütçeli daireler ile özel bütçeli idarelere bağlı ve sabit ve döner sermayeli kuruluşlar hakkında işletilen ulaşım araçlarında, parasız olarak yolculuk edebilmeleri için kendilerine birer kart verilir (Harc. K., md.48).

Asli görevleri gereği memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi (merkez veya il kuruluşuna dahil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde bölge sınırı) içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere gündelik ve (aşağıda unvanları sayılanlar hariç) yol masrafı ödenmez.

Bunlardan, Maliye Bakanlığı'nca görev unvanları ile iş ve çalışma özellikleri uygun görülenlere; bu Bakanlıkça vize edilen cetvellere dayanılarak fiilen gezici görev yaptıkları günler için almakta oldukları aylık/kadro derecelerine göre müstehak oldukları yur-tiçi gündeliklerin üçte biri günlük tazminat olarak verilir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Daha önce bilgi edinme başvurum doğrultusunda belediye personelinin katılabileceği eğitimler konusunda açıklayıcı bir mail atmıştınız. Öncelikle ilginize çok teşekkür ederim.

Aklıma takılan başka bir konu var. Yardımcı olursanız çok sevinirim,

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün Belediyelerde Sözleşmeli Personel Ücret Tavanları ilgili genelgesinde denge tazminatından söz edilmiş. Madde aşağıdadır:

DENGE TAZMİNATI

5) 9/6/2006 tarihli ve 2006/10603 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yer alan 1.850 gösterge rakamı, 2008/13055 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 4 üncü maddesiyle 2.260 olarak değiştirilmiştir. Ayrıca, 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde tam zamanlı olarak istihdam edilen sözleşmeli personel de 2006/10603 sayılı Karar kapsamında yer almaktadır.

Bu nedenle, 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde tam zamanlı sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlere, 2006/10603 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde 1/1/2008 tarihinden itibaren 2.260 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardaki ek ödemenin, sözleşme ücretine dahil edilmeksizin ve sözleşme ücreti ile ilişkilendirilmeksizin ödenmesi gerekmekte olup, söz konusu ek ödeme maaş bordrolarında ayrıca gösterilecek ve bu ödemeden sadece damga vergisi kesilecektir.

Ayrıca, 4 Temmuz 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Değişik Adlar Altında İlave Ödemesi Bulunmayan Sözleşmeli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Karar"da ödemeler hakkında bilgi verilmiştir.

Ben belediyede tam zamanlı sözleşmeli Çevre Mühendisi olarak görev yapmaktayım. Bu seneki sözleşmemde meclis kararıyla 1.200 YTL net maaş almamıza karar verildi. Yukarıdaki açıklamalara göre Denge Tazminatı adı altında ödeme alabilecek miyiz? 1200 YTL nin dışına mı eklenecek bu ödeme? Ve alınacaksa ne kadar olacak?

Teşekkür eder, iyi çalışmalar dilerim.

İbrahim AKIN

Biga Belediyesi

Biga/ÇANAKKALE

CEVAP

Sayın Akın,

Belediyenizde tam zamanlı sözleşmeli Çevre Mühendisi olarak görev yaptığınızı, bu yılki sözleşmenizde meclis kararıyla 1.200 YTL net maaş almanıza karar verildiğinden bahisle, maaşın dışında "Denge Tazminatı" adı altında bir ödeme alıp alamayacağınızla ilişkin yazınız incelenmiştir.

Sorunuza yanıt teşkil edecek bilgiler aşağıya çıkarılmıştır:

Sözleşmeli personele yapılacak ödemelerde esas alınacak kurallar, 5393 sayılı Yasa'nın 49 uncu maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilmiştir.

Buna göre; tam zamanlı sözleşmeli olarak istihdam edilecekler ödenecek net ücret, söz konusu kadro unvanı için 1 inci derecenin 1 inci kademesi esas alınmak suretiyle 657 sayılı Kanun'a göre tespit edilecek her türlü ödemeler toplamının net tutarının, %25 fazlasını geçmemek üzere belediye meclisi kararıyla belirlenecektir. İlgili kurumların yetkili meclisleri, bu tutarların altında ücret tespitine yetkilidir.

Bu kapsamda belediyelerde tam zamanlı sözleşmeli olarak çalıştırılan bir Mühendise, belediye meclisi kararına bağlı olarak 1 inci derecenin 1 inci kademesinde bulunan Devlet memuru emsali bir mühendise net ücret olarak 2008 Ocak döneminde 1.342,99 YTL ödenebileceği gibi, azami 1.678,74 YTL ödenebilecektir.

Ayrıca, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 07.07.2007 tarih ve B.07.0.BMK.0.022-13338 sayılı Genelgesi'nin (2) numaralı fıkranın (c) bendinde belirtildiği üzere; belediyeler ve il özel idareleri ile mahalli idare birliklerinde 5393 sayılı Kanun'un 49 uncu maddesi çerçevesinde **tam zamanlı olarak istihdam edilen sözleşmeli personele**, 21.3.2006 tarihli ve 5473 sayılı Kanun'un 1 inci maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen ek 3 üncü maddenin yedinci fıkrası uyarınca 9.6.2006 tarihli ve 2006/10603 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde 1.1.2008 tarihinden itibaren (2260) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda verilecek ek ödeme, **sözleşme ücretine dahil edilmeksizin ve sözleşme ücreti ile ilişkilendirilmeksizin ödenecek**; ancak, söz konusu ek ödeme maaş bordrolarında ayrıca gösterilecek ve bu ödemeden **sadece Damga Vergisi** kesilecektir.

Ek ödemenin hak kazanılmasında ve ödenmesinde sözleşme ücretlerine ilişkin hükümler uygulanır ve bu ek ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

Sonuç olarak size meclis kararıyla belirlenen net ücret dışında, $2260 \times 0,049486 = 111,00$ YTL ek ödeme sözleşme ücretinize ilişkilendirilmeksizin ödenecektir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Yeniçağa Belediyesi'nde 1987 yılında memur olarak göreve başladım. Memuriyete girmeden önce SSK'ya tabi 652 gün sigortalı hizmetim bulunmaktadır. Askerlik hizmetimi borçlanıp ödedim. Hangi tarihte emekli olabilirim?

Ayrıca, SSK'ya tabi hizmetimden dolayı kıdem tazminatımı alabilir miyim?

Bu hususlarda bilgi verilmesini arz ederim.

Ömer YETKİN

Yeniçağa Belediyesi

BOLU

CEVAP

Sayın Yetkin,

Yeniçağa Belediyesi'nde 1987 yılında memur olarak göreve başladığınızı, memuriyete girmeden önce SSK'ya tabi 652 gün sigortalı hizmetinizin bulunduğunu, ayrıca askerlik hizmetinizi borçlanıp ödediğinizi belirterek hangi tarihte emekli olabileceğinize ilişkin yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Devlet memurlarının emeklilikleriyle ilgili olarak 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nda 4759 sayılı Yasa ile köklü değişiklikler yapılmış, anılan yasadaki önce memuriyete girmiş olanlara kademeli geçiş süreci getirilmiştir. 4759 sayılı Yasa'ya göre memurların istekleri üzerine emekli olabilmeleri için, 23.05.2002 tarihi esas alınmaktadır. Bu durumda önce ne kadar hizmet sürenizin olduğu tespit edilmelidir.

1. Yukarıdaki verilerden 01.08.1989 tarihinde göreve başladığınıza göre; 23.05.2002 tarihi itibarıyla emekliliğe esas;

a) Memuriyete girmeden önce SSK'ya tabi 652 gün, yani 1 yıl 9 ay 22 gün,

b) Askerlik hizmetini borçlanıp ödediğiniz için 20 ay, yani 1 yıl 8 ay,

c) Memuriyete 01.07.1987 tarihinde başladığınıza göre 23.05.2002 tarihi itibarıyla 14 yıl 10 ay 22 gün memuriyet hizmeti,

olmak üzere toplam 18 yıl 4 ay 14 gün hizmetiniz bulunmaktadır.

Buna göre; 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nın 4759 sayılı Yasa ile değişik Geçici 205'inci maddesinin (f) bendi (sizin hizmet sürenizin de dahil olduğu), "Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya;... 6 yıl 6 aydan fazla, 8 tam yıl ve daha az kalan erkek iştirakçiler 48 yaşını,

....doldurmaları ve erkek iştirakçilerin 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır." hükmünü taşımaktadır.

Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, erkek iştirakçilerin (memurların) istekleri üzerine emekli aylığı bağlanabilmesi için hem 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları hem de Yasa'nın öngördüğü yaştan aşağı olmamaları gerekmektedir.

Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, erkek iştirakçilerin (memurların) istekleri üzerine emekli aylığı bağlanabilmesi için hem 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları hem de Yasa'nın öngördüğü yaştan aşağı olmamaları gerekmektedir. Başka bir deyişle, sadece 25 yıl fiili hizmet süresinin tamamlanması yeterli olmamakta, ayrıca Yasa'nın öngördüğü yaşın da tamamlanması gerekmektedir. Bu durumda 48 yaşını dolduracağınız **01.07.2009** tarihinde emekli olabilmemiz mümkündür.

2. Tazminat miktarınıza gelince; emekli olurken, emekli ikramiyeniz sigortalı hizmetinizle birleştirilerek ödenmemektedir. Sigortalı hizmetinizden dolayı kıdem tazminatınızı çalıştığınız işverenden, işten ayrılırken almanız gerekirdi. Ancak, kendi isteğinizle ayrılmış iseniz, tazminat hakkınız bulunmamaktadır. Dolayısıyla memuriyetten ayrılırken, yani emekli olurken sigortalı çalışmalarınıza karşılık kıdem tazminatı alabilmeniz mümkün değildir.

Başka bir deyişle, emekli olurken sadece memuriyette geçen süreler, yani 01.07.2009 tarihinde emekli olabileceğinize göre, yaklaşık 22 yıllık hizmete denk düşen tutarda emekli ikramiyesi alabileceğiniz düşünülmektedir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

5620 sayılı Yasa kapsamında geçici işçi statüsünden daimi işçi kadrosuna alınan işçiler için haftada 5 gün çalıştıklarında ve cumartesi ve pazar günleri çalışmadıkları zaman ödenecek aylık ücretlerinin haftanın 5 işgünü üzerinden mi yoksa aylık 30 tam gün üzerinden mi ödeme yapılacaktır?

Daimi işçi statüsünde çalışan işçilerin haftada saat çalışma zorunluluğu vardır?

Mehmet ŞAHİN

Belediye Başkanı

CEVAP**Sayın Şahin,**

5620 sayılı Yasa kapsamında geçici işçi statüsünden sürekli işçi kadrosuna geçirilen işçilerin haftada 5 gün çalıştıklarında, cumartesi ve pazar günleri ise çalışmadıkları zaman ödenecek aylık ücretlerinin haftanın 5 işgünü üzerinden mi yoksa aylık 30 tam gün üzerinden mi ödeme yapılacağı, ayrıca sürekli işçi statüsünde çalışan işçilerin haftada saat çalışma zorunluluğu olduğu hakkındaki yazınız incelenmiştir.

Konu ile ilgili olarak 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Çalışma süresi" başlıklı 63 üncü maddesi, "*Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırkbeş saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır.*"

Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde onbir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir..."

Aynı Yasa'nın "Genel tatil ücreti" başlıklı 47 nci maddesi, "*Bu Kanun kapsamına giren işyerlerinde çalışan işçilere, kanunlarda ulusal bayram ve genel tatil günü olarak kabul edilen günlerde çalışmazlarsa, bir iş karşılığı olmaksızın o günün ücretleri tam olarak, tatil yapmayarak çalışarlarsa ayrıca çalışılan her gün için bir günlük ücreti ödenir...*" hükmünü taşımaktadır.

Yasa'nın ortak hükümlerinden; genel olarak işçilerin çalışma süresinin, haftada **en çok 45 saat** olduğu, bu sürenin hizmet sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesi ile aksi kararlaştırılmamışsa, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanacağı, keza bu Yasa'ya tabi işyerlerinde çalışan işçilere; kanunlarda ulusal bayram ve genel tatil günü olarak kabul edilen günlerde (cumartesi, pazar) çalışmazlarsa, bir iş karşılığı olmaksızın o günün ücretlerinin tam olarak ödenmesi yasa gereğidir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU**Sayın Hocam,**

Ordu İli Fatsa İlçesi Kösebucağı Belediyesinde Tahsildar olarak göreve yapmaktayım. 15.08.1994 tarihinde ilk işe girdim. Not ortalamamın 90 puan üzerinde olması nedeniyle bir kademe ilerlemesi verilmesi gerekirken verilmeyip, 16.02.2005 tarihinde verilmiştir.

Toplam çalışma sürem 13 yıl 6 ay olması

nedeniyle not ortalamamın pekiyi olmasından dolayı iki kademe verilmesi gerekirken, bir kademe ilerlemesi verilmiştir. Verilmeyen kademe ilerlemesini almam mümkün müdür?

Selim SELÇİ

Kösebucağı Belediyesi Tahsildarı, Fatsa/ORDU

CEVAP**Sayın Selçi,**

15.08.1994 tarihinde Belediyede Tahsildar olarak göreve başladığınızı, 18.08.2000 tarihinde not ortalamanızın 90 puan üzerinde olması nedeniyle bir derece kademe ilerlemesi verilmesi gerekirken verilmeyip, 16.02.2005 tarihinde verildiğinden bahisle, iki kademe almanız gerekirken, bir kademe ilerlemesi nedeniyle mağdur olduğunuzu, verilmeyen kademe ilerlemesini alıp almayacağınız hakkında görüşümüzü soruyorsunuz.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın 64 üncü maddesine göre; Devlet memurlarından 6 yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olanların aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanmaktadır.

Yazınızda; 18.08.2000 tarihinde not ortalamanızın 90 puan üzerinde olması nedeniyle kademe alamadığınızı belirtmekle birlikte, bu tarihlere ait sicil notu ortalamanızın 90 puan olduğunda eminseniz ki, bu Bilgi Edinme Yasası kapsamında öğrenilmesi de mümkündür, size bir kademenin verilmesi yasa gereğidir. İsteğe bağlı bir durum değildir. Ancak, son altı yıllık not ortalamanız 90 puandan aşağı ise, bir kademe alabilmeniz mümkün değildir.

Şayet sicil not ortalamanızın 90 puan üzerinde olduğunu kulaktan dolma değil, personel biriminizce size yazılı olarak bildirilmek suretiyle öğrenmişseniz ya da bilgi edinme kapsamında öğrenmişseniz, o zaman 18.08.2000 tarihinden geçerli olmak üzere hakkınızda bir kademe uygulanmasını talep edebilirsiniz. Verilmediği takdirde hakkınızı idari yargıda arayabilirsiniz.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU**Sayın Hocam,**

Belediyemizde itfaiye eri kadrosunda memur olarak çalışan ve 25 fiili hizmet yılı olan 47 yaşındaki bir personelimizi kurum olarak re'sen emekliye sevk etme yetkimiz var mıdır? Eğer emekliye sevk edilirse, sağlık hizmetlerinden yararlanıp yararlanamayacağı konusunda bilgi verebilir misiniz?

Adem YILMAZ

Üzümlü Belediyesi, Beyşehir/KONYA

CEVAP**Sayın Yılmaz,**

Bilindiği üzere emekli aylığı bağlanacak haller, 5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanununun 39 uncu maddesinde sayılmıştır.

5434 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin; (b) bendinde 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

(c) bendinde; İştirakçilerden 40'ncı madde gereğince haklarında yaş haddi hükümleri uygulanacak olanlar kurumlarınca re'sen veya (61) yaşını doldurdıklarında istekleri üzerine,

(ç) bendinde; 87'nci maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j ve m) fıkralarında gösterilenlerden 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

(f) Yukarıda fıkrasında yazılı olanlar dışındakiler ahlâk ve yetersizlik sebeplerinden dolayı tüzüğüne göre sicilleri üzerine kurumlarınca resen;

j) Göreve girişlerinde, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak alınmış ve raporda sakatlık oranı en az % 40 olanlardan fiili hizmeti 15 yıl olanların istekleri üzerine,

Değişik paragraf - (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) Emekli aylığı bağlanabilmesi için yukardaki (c) ve (d) fıkralarında yazılı hallerde ilgililerin fiili hizmet müddetlerinin 15 yılı, (e ve f) fıkralarında yazılı hallerde de 25 yılı doldurmuş olmaları şarttır. (b) fıkrasının ikinci paragrafı ile (27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenler hariç) (d), (e) ve (f) fıkraları kapsamına girenlere 61 yaşını doldurmadan emekli aylığı bağlanmaz.

Emekli Sandığı Kanununun 40'ncı maddesinde ise "İştirakçilerin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 65 yaşını doldurdıkları tarihtir. 43 üncü maddede yazılı olanlar dışında, hizmet süreleri ne olursa olsun 61 yaşını dolduranlar hakkında da hizmetin gereğinin ve niteliğinin zorunlu kıldığı durumlarda kurumlarınca yaş haddi uygulanabilir. Bu görevlere, 65 yaşını dolduranların ağıktan veya naklen atamaları yapılamaz." hükmü yer almaktadır. Ancak, Ana.Mah.nin 3/4/2007 tarihli ve E: 2005/52, K: 2007/35 sayılı Kararı ile bu fıkranın ikinci tümcesinde geçen "... hizmet süreleri ne olursa olsun 61 yaşını dolduranlar hakkında da hizmetin gereğinin ve niteliğinin zorunlu kıldığı durumlarda kurumlarınca yaş haddi uygulanabilir" bölümü iptal edilmiş ve iptal Kararının Resmi Gazete'de yayımlanacağı güne kadar, 3/4/2007 tarihli ve E:2005/52 K:2007/14 (Yürürlüğü Durdurma) sayılı Kararı ile yürürlüğü durdurulmuştur.

Bu itibarla, 25 yıllık fiili hizmet süresini doldurmuş bulunmakla birlikte 47 yaşındaki itfaiye erinin kuru-

munuzca re'sen emekliliğe sevkinin mümkün olmayacağı değerlendirilmektedir. Ancak ilgilinin Kanunun 39 uncu maddesinin (k) bendine şartlarının uyup uymadığı bilinmemektedir.

Cevaplayan: **Neşe BALCI**

İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşaviri

İMAR MEVZUATI**SORU****Sayın Hocam,**

Geçmiş tarihlerde yapı ruhsatı almış, ancak yapı kullanma izni almamış, ruhsat süresi dolmuş vatandaşlarımızın olduğunu ve yapı ruhsatı almadan yapısını tamamlayıp yapısını tamamlayıp izinsiz şekilde kullanan vatandaşlarımızın bulunduğunu tespit ettim. Bu vatandaşların yapılarını yasal duruma getirmemiz için izlememiz gereken yol nedir?

Ayhan TORUN*Kadışehri Belediyesi**YOZGAT***CEVAP****Sayın Torun,**

Sorunuzda iki husus bulunmaktadır. Birincisi yapı ruhsatı almış, fakat yapı kullanma iznini almamış yapı sahipleri, ikincisi yapı ruhsatı almadan yapısını tamamlayıp kullanan yapı sahipleri.

3194 sayılı İmar Kanunu; yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların, plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamak amacıyla düzenlenmiş olup, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak planlar ile inşa edilecek resmi ve özel bütün yapılar, bu Kanun hükümlerine tabidir.

3194 sayılı İmar Kanununun 21 inci maddesi, bu Kanunun kapsamına giren bütün yapıları, 26'ncı maddede belirtilen istisna dışında belediye sınırları içinde belediyelerden yapı ruhsatıyesisi alınması mecburiyetinde tutmuştur.

Ruhsat alınmış yapılarda herhangi bir değişiklik yapılması da yeniden ruhsat alınmasına bağlıdır. Bu durumda; bağımsız bölümlerin brüt alanı artmıyorsa ve nitelik değişmiyorsa ruhsat, hiçbir vergi, resim ve harca tabi olmayacaktır.

Ancak; derz, iç ve dış siva, boya, badana, oluk, dere, doğrama, döşeme ve tavan kaplamaları, elektrik ve sıhhi tesisat tamirleri ile çatı onarımı ve kiremit aktarılması ve yönetmeliğe uygun olarak mahallin özelliğine göre belediyelerce hazırlanacak imar yönetmeliklerinde belirtilecek taşıyıcı unsuru etkilemeyen diğer tadilatlar ve tamiratlar ruhsata tabi değildir.

Kanunun 29 uncu maddesine göre, yapıya başla-

ma süresi, ruhsat tarihinden itibaren iki yıldır. Bu süre içinde yapıya başlanmadığı veya yapıya başlanıp da her ne sebeple olursa olsun, başlama süresiyle birlikte beş yıl içinde bitirilmediği takdirde verilen ruhsat hükümsüz sayılır. Bu durumda yeniden ruhsat alınması mecburidir. Başlanmış inşaatlarda müktesep haklar saklıdır.

Ruhsat yenilenmesi ve plan tadili sırasında ayrıca harç alınmaz. Ancak inşaat sahasında artış, bağımsız bölümlerin brüt alanında veya niteliğinde değişme olması halinde yeniden hesaplanacak harçtan evvelce ödenen harç tutarı, tenzil edilir. Yeni durumda hesaplanan harç tutarında azalma olması halinde iade yapılmaz. Diğer kanunlardaki muafiyet hükümleri saklıdır.

Kanunun 30 uncu maddesi çerçevesinde, yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediye, valilik bürolarından; 27'nci maddeye göre ruhsata tabi olmayan yapıların tamamen veya kısmen kullanılabilmesi için ise ilgili belediye ve valilikten izin alınması mecburidir. Mal sahibinin müracaatı üzerine, yapının ruhsat ve eklerine uygun olduğu ve kullanılmasında fen bakımından mahzur görülmediğinin tespiti gerekir.

Belediyeler, mal sahiplerinin müracaatlarını en geç otuz gün içinde neticelendirmek mecburiyetindedir. Aksi halde bu sürenin sonunda yapının tamamının veya biten kısmının kullanılmasına izin verilmiş sayılır.

Bu maddeye göre verilen izin yapı sahibini kanuna, ruhsat ve eklerine riayetsizlikten doğacak mesuliyetten kurtarmayacağı gibi her türlü vergi, resim ve harç ödeme mükellefiyetinden de kurtarmaz.

31 inci maddeye göre, inşaatın bitme günü, kullanma izninin verildiği tarihtir. Kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapılarda izin alınıncaya kadar elektrik, su ve kanalizasyon hizmetlerinden ve tesislerinden faydalandırılmazlar. Ancak, kullanma izni alan bağımsız bölümler bu hizmetlerden istifade ettirilir.

32'nci madde kapsamında, bu Kanun hükümleri-ne göre ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılar hariç; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu durumun öğrenilmesi üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur.

Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılır. Bu tebligatın bir nüshası da muhtara bırakılır.

Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı

sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürünü kaldırılmasını ister.

Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir.

Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafı yapı sahibinden tahsil edilir.

42 nci madde ceza hükümlerini düzenlemiştir. Buna göre, ruhsat alınmadan veya ruhsat veya eklerine veya imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapının yapı sahibine ve müteahhidine, istisnalar dışında özel parselasyon ile hisse karşılığı belirli bir yer satan ve alana 500 000 TL.' dan 25 000 000 liraya kadar para cezası verilir. Ayrıca fenni mesule bu cezaların 1/5'i uygulanır.

Birinci fıkrada belirtilen fiiller dışında bu Kanunun 28, 33, 34, 39 ve 40'ncü maddeleri ile 36'ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen mal sahibine, fenni mesule ve müteahhide 500 000 TL.'dan 10 000 000 liraya kadar para cezası verilir.

Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen fiillerin tekrarı halinde para cezaları bir katı artırılarak verilir.

Yukarıdaki fıkralarda gösterilen cezalar, ilgisine göre doğrudan doğruya belediyeler veya en büyük mülki amir tarafından verilir.

Yukarıdaki hükümler dahilinde, inşaat ruhsatı alarak başlanmış olan ancak yapı kullanma izni almayan binalar da ruhsatsız duruma düşeceğinden, ayrıca hiç inşaat ruhsatı almadan yapılan yapılar da ruhsatsız olduğundan, yukarıdaki ceza hükümlerinin uygulanması, ruhsatlı hale getirilebilmesi için gerekli yasal işlemlerin başlatılması gerekmektedir. Bu kapsamda, söz konusu yapı sahiplerine bildirimde bulunulup, en fazla bir ay içerisinde inşaat ruhsatı almak için başvuruda bulunmalarının sağlanması, başvuru üzerine teknik elemanlarca yapılacak inceleme üzerine yapıların ruhsata bağlanması mümkün ise ruhsat verilmesi, bunu müteakip yine yapılacak teknik inceleme sonucunda yapıların fen ve sıhhi hususlara uygun olarak yapıldığı ve oturulmasında sakınca bulunmadığının tespiti halinde yapı kullanma izinlerinin verilmesi, bunların mümkün olmaması halinde ruhsatsız yapılara uygulanacak işlemlerin bu binalara da uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Cevaplayan: **Hafize ZÜLÜFLÜ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU**Sayın Hocam,**

Belediyemiz mücavir alanı içerisinde arazisi bulunan bir kişi, inşaat yapmak istemektedir. Bu konuda yapılacak işlem konusunda bilgi verebilir misiniz?

Hakan İŞLER

*Kanlıkavak Belediyesi
Fen Memuru*

CEVAP**Sayın İşler,**

Bilindiği üzere mücavir alanlar, belediyelerin imar bakımından yetkili oldukları imar planı yapabildikleri, yani İmar Mevzuatı bakımından belediyelerin kontrol ve mesuliyeti altına verilmiş alanlardır. Bu itibarla, öncelikle, belediyenizin mücavir alanında bulunan bu yer için imar planı yapıp yapılmadığının bilinmesi gerekmektedir.

Eğer mücavir alan içinde kalan yer için imar planı yapılmışsa 3194 sayılı İmar Kanununun 22 inci maddesi uyarınca gerekli işlemlerin yapılması mümkündür.

Ancak, inşaat izni istenilen yer mücavir alan içinde kalmasına rağmen imar planı yapılmamışsa, **Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği** hükümlerine göre işlemlerin yürütülmesi gerekmektedir. Yönetmeliğin 1 inci maddesinde "Bu Yönetmeliğin amacı belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan ve planı bulunmayan alanlardaki yapılaşmaların fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamaktır." denilmektedir.

Yönetmeliğin 36'ncı maddesinde de yapı ruhsat işlerinin nasıl olacağı ve istenilecek bilgi ve belgeler sayılmıştır. Bu maddeye göre gerekli belgeleri isteyerek ilgili şahsa inşaat yapabilmesi için gerekli inşaat yapı ruhsatını verebilirsiniz.

Cevaplayan: Neşe BALCI*İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşaviri***İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA MEVZUATI****SORU****Sayın Hocam,**

13.4.2007 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik değişikliği ile Gayri Sıhhi Müesseseler bölümünün 3. sınıf 6-19 kısmında sade pide fırınlarında il belediyelerinde 200 m² alan olma zorunluluğu getirilmiştir.

İlimizde faaliyet gösteren ekmek fırını dışında kalan pide salonu ve dönerci olarak çalışan işyerlerinde ve lokanta içerisinde pide fırını bulunan yerlerde 200 m² şartı aranıp aranmayacağı, bu gibi yerlerde yapı kullanma izin belgesinde ne gibi ibare

bulunması gerektiği hakkında bilgi verebilir misiniz?

Kırıkkale Belediye Başkanlığı**CEVAP****Sayın İlgili,**

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Ek-2 listesinde Gayri sıhhi müesseselerin sınıflandırılması yapılmış olup, buna göre;

- B-6.15- Günlük üretimi 1.000 kg/gün ve üzeri ekmek, sade pide ve ekmek çeşitleri üreten, asgari yüksekliği 3,5 metre ve büyükşehir belediyesi sınırları içinde en az 400 m²; büyükşehir belediyesi olmayan illerde en az 300 m²; köy, belde ve ilçe belediye sınırları içinde en az 250 m² ve üzeri genişlikteki yerler," ikinci sınıf,

- C- 6.19- Günlük üretimi 1000 kg/günden az olan ekmek, sade pide ve ekmek çeşitleri üreten büyükşehir belediyesi sınırları içinde en az 250 m², büyükşehir belediyesi olmayan illerde en az 200 m², köy, belde ve ilçe belediye sınırları içinde en az 100 m² olması zorunlu yerler, üçüncü sınıf,

gayri sıhhi müesseseler arasında yer almıştır.

Yukarıdaki sınıflandırmada görüldüğü gibi, ekmek, sade pide veya ekmek çeşitleri üreten yerler ürettiği ürüne göre değil, kapasitesine göre sınıflandırılmıştır.

Sorunuzdan, pide salonu, dönerci veya lokantacı olarak faaliyet gösteren işyerleri içerisinde pide fırını bulunduğu ve o fırınlarda yapılan pidelerin pide salonu, döner salonu veya lokanta müşterilerine satışa sunulduğu anlaşılmaktadır.

Benzer bir konuda Balıkesir Belediye Başkanlığının bir sorusuna İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 17.10.2005 tarihli ve 82673 sayılı yazısı ile;

"Yazıda sözü edilen pide ve lahmacun fırınlarının, günlük üretim kapasitesine göre ikinci veya üçüncü sınıf Gayri Sıhhi Müesseseler arasında değerlendirilmesi, lokantalar bünyesinde sadece lokanta müşterilerine dönük olarak pide ve lahmacun üretilen yerlerin ise sıhhi müessese olarak kabul edilerek, faaliyet konusunun işyeri açma ve çalışma ruhsatında gösterilmesi uygun olacaktır." şeklinde görüş verilmiştir.

Bu görüş çerçevesinde konu ele alınırsa, sadece kendi müşterilerine yönelik olarak pide üreten pide salonu, dönerci ve lokantaların bünyesindeki pide fırınlarının sıhhi müessese olarak kabul edilmesinin, gayri sıhhi müessese olarak kabul edilmeyeceğinden Yönetmeliğin C-6.19 bölümündeki şartların aranması gerektiği değerlendirilmektedir.

Yapı Kullanma izin belgesi, o inşaatın ruhsatına, eklerine ve projelerine, fen ve sıhhi kurallara uygun yapıldığını ve iskan edilmesinde sakınca bulunmadığını gösterir. Hangi işyerlerine ruhsat verilirken

yapı kullanma izin belgesi isteneceği Yönetmeliğin 4/c maddesinde gösterilmiştir. Burada gösterilen sinema, tiyatro, fırın, akaryakıt istasyonu gibi yerlerin yapı kullanma izin belgesi bulunması yeterli olup, belge üzerinde fırın, sinema vb. yazmasına gerek bulunmamaktadır. Bu konuda İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 14.10.2005 tarihli ve 82670 sayılı yazısında;

“Yapı kullanma izin belgesinde ise fırın, sauna vb. tanımlama yapılmasına gerek bulunmamaktadır.” denilmiştir.

Cevaplayan: **Hafize ZÜLÜFLÜ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

1- İlçemiz sınırları içerisinde 60 tonluk tartı kantarı için ruhsat talebinde bulunulmuştur. Ruhsatlandırma iş ve işlemlerinin nasıl yapılacağı konusunda bilgi verilmesi,

2- İlçemiz sınırları içerisinde öğrenci taşıma kooperatifi işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusunda bulunmakta olup, iş ve işlemlerinin nasıl yapılacağı konusunda bilgi verilmesi,

3- İlçemiz sınırları içerisinde bulunan Devlet Demir Yolları Alt geçitte asılan ilan ve reklam ücreti hangi kurum tarafından tahsil edilecektir?

Fahrettin AKTAŞ

Yazı İşleri Müdürü

Nusaybin Belediyesi/MARDİN

CEVAP

Sayın Aktaş,

1- 10 Ağustos 2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Ek-1 listesinde kantarla ilgili bir sıhhi işyeri bulunmamaktadır. Kantar faaliyeti yürütülecek yerde tartımlar yapılacağından ve herhangi bir üretimde bulunulmayacağından bu işyerinin sıhhi nitelikte olması gerektiği değerlendirilmektedir. Nitekim, Yönetmeliğin gayri sıhhi müesseselere dair Ek-2 listesinde de kantarla ilgili bir faaliyet konusu yer almamıştır.

Bu bakımdan, söz konusu faaliyetin sıhhi işyeri niteliğinde düşünülmesi ve Yönetmeliğin ortak hükümlerde ve Ek-1 (A) bölümünde yer alan işyerlerinde aranacak genel şartlar ve sıhhi işyerlerinde aranacak asgari ortak şartlar dikkate alınarak ruhsatlandırılması mümkün olabilecektir.

2- Sorunuzdan tam olarak anlaşılamamakla birlikte, öğrenci taşıma işi yapacak olan kooperatif faaliyetinin yürütüleceği binaya işyeri açma ve çalışma ruhsatı talep edildiği düşünülmektedir. Bu faaliyet için de, o işyerinin idare binası veya yazıhane gibi

düşünüldüğü 1 nci soru için verilen cevap dahilinde ruhsatlandırılması uygun olacaktır.

3- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun ikinci bölümü İlan ve Reklam Vergisini düzenlemiştir.

Kanunun 12 nci maddesine göre, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklam, İlan ve Reklam Vergisine tabidir. 13 üncü maddesine göre, İlan ve Reklam Vergisinin mükellefi, yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzel kişiler olup, ilan ve reklam işlerini mutad meslek olarak ifa edenler, başkaları adına yaptıkları ilan ve reklamlara ait vergileri mükellefler adına ilgili belediyeye yatırmaktan sorumludurlar. İstisna ve muafıklar Kanunun 14 üncü maddesinde, tarifeler Kanunun 15 inci maddesinde 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 bent olarak gösterilmiştir.

Kanunun 16 ncı maddesi kapsamında, vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirilecektir. Beyannameler vergi tarifesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların yayınlandığı, dağıtıldığı veya teşhir edildiği mahallin belediyesine verilecektir.

İlan ve Reklam Vergisi, beyanname verme süresi içinde ödenecektir. Belediye meclisleri vergi tarifesinin 1, 2 ve 4 üncü bentlerinde yazılı yıllık ilan ve reklamlara ait vergileri, yılı içinde, iki eşit taksitte almaya yetkilidirler.

Bu hükümler dahilinde, belediyeniz sınırları içinde bulunan Devlet Demiryolları Alt geçidine asılan ilan ve reklamların, Kanunun istisna ve muafıklara dair hükümleri dikkate alınarak ilan ve reklam vergisi mükelleflerince sizin belediyenize ödeneceği değerlendirilmektedir.

Cevaplayan: **Hafize ZÜLÜFLÜ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Şahsın mülkiyeti kendisine ait olan dört katlı konutta 2000 yılında pansiyon ruhsatı verildi. İlgili şahıs pansiyon ruhsatını iptal ettirip, pansiyonu öğrenci evine çevirmek istiyor. Dolayısıyla ruhsat almadan kiraya vermiş gibi kullanacakmış, Belediye olarak bu konuda herhangi bir işlem yapacak mıyız?

Söğüt Belediye Başkanlığı

BİLECİK

CEVAP**Sayın İlgili,**

Ticari faaliyette bulunan işyerlerinin ne şekilde ruhsatlandırılacağı her işyerinin türü ve faaliyet konusuna göre 10 Ağustos 2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte gösterilmiştir.

Genel hukuk kurallarına göre, şahsa verilmiş olan ruhsat, ilgili işyeri sahibinin söz konusu işyerini çalıştırmak istememesi ve bunu yazılı olarak beyan etmesi üzerine verildiği usulle iptal edilebilecektir.

Ancak, amaç kiraya vermiş gibi göstererek yine pansiyon işletmeciliği yapmaksa, bu yanlış olacaktır. Konutunun her bir bağımsız bölümünü öğrencilere kiraya verecekse, belediyece ruhsat iptalinden başka yapılacak bir işlem bulunmamaktadır. Sadece, ilgili mevzuata göre Devlete kira vergisini ödemesi gerekir ki, bunun takibi de belediyeyi ilgilendirmemektedir.

Belediyeye tavsiyemiz, söz konusu yerin pansiyon gibi kullanılıp kullanılmadığının takip edilerek, böyle bir ticaret yapıyorsa işyerinin ruhsatsız çalıştırılması-na dair yaptırımların uygulanmasıdır.

Cevaplayan: **Hafize ZÜLÜFLÜ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU**Sayın Hocam,**

Ustalık belgesine sahip bir kişi resmi dairede çalışmaktadır. O şahsın ustalık belgesi ile başka bir şahıs noter anlaşması yaparak işyeri açabilir mi ?

Söğüt Belediye Başkanlığı

BİLECİK

CEVAP**Sayın İlgili,**

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun “İşyeri açma” başlıklı 30 uncu maddesinde “Ustalık belgesine sahip olanlar veya bunları işyerlerinde çalıştıranlar bağımsız işyeri açabilir.

Bu Kanun kapsamına alınan il ve mesleklerde; belediyeler ve işyeri açma izni vermeye yetkili diğer kurum ve kuruluşlar işyeri açacaklardan, meslek odaları ise işyeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan, ustalık belgesi istemek zorundadır.

Bu işyerlerinde alanında mesleki eğitim almış olanlar istihdam edilir. İstihdam edilenlerin almaları gereken eğitimin seviyesi, türü ile halen çalışanların durumu Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

İşyeri sahipleri veya o işyerinde çalışan ustalık belgesi sahipleri, ustalık belgelerini işyerlerine asar.

Ustalık belgesi sahibi olanlar bu haklarını onsekiz yaşını tamamlayana kadar kullanamaz.

Teknik lise mezunları veya mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarının dört yıllık eğitim programlarından mezun olanlara, ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyan, mesleklerinde bağımsız İşyeri Açma Belgesi verilir.” hükmü yer almaktadır.

Maddeden de anlaşılacağı üzere, başkasının ustalık belgesine dayanarak işyeri açacak olanlar, ustalık belgesi sahibini işyerinde çalıştırmak suretiyle kendi adlarına bağımsız işyeri açabileceklerdir.

Cevaplayan: **Hafize ZÜLÜFLÜ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

ÇEŞİTLİ MEVZUAT**SORU****Sayın Hocam,**

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 2000 tarihli 47489 ve 47312 sayılı genelgelerinde, şehir içi ticari minibüs taşımacılığıyla ilgili hükümler bulunmaktadır. Bir il belediyesi, ve il trafik komisyonu bu genelgeler doğrultusunda hareket etmesi gerekirken ihale yapmadan bir taşıyıcılar kooperatifine şehir içi minibüs güzergahı vermekle (2002 yılında) kamuyu 2002 yılı için ortalama 1 trilyon TL bugünkü değerle 8-9 milyon YTL zarara uğratmış olduğu kanaatindeyim.

Benim sorularım şunlardır:

1-İçişleri Bakanlığının genelgeleri il valiliği ve il belediyesince uygulanmak zorunda mıdır?

2-Eğer bu genelgeler uygulanmak zorunda olup da uygulanmadığı için, kamu zarara uğratıldığı ortada ise herhangi bir yaptırım zorunluluğu var mıdır?

Fadime KOSOVALI

CEVAP**Sayın Kosovalı,**

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün genelgelerinde; şehiriçi ticari minibüs taşımacılığıyla ilgili hükümler bulunduğu, ancak bir il belediyesi ve il trafik komisyonunun bu genelgeler doğrultusunda hareket etmesi gerekirken ihale yapmadan bir taşıyıcılar kooperatifine şehir içi minibüs güzergahı vermekle kamuyu zarara uğratmış olduğundan bahisle, konuya ilişkin görüş talep eden yazınız incelenmiştir.

1-İçişleri Bakanlığınca uygulamaya dönük olarak yayımlanan genelgelerin valilik ve belediyelerde uygulanması gerekir.

2-İçişleri Bakanlığınca yayımlanan genelgelerdeki esaslara uyulmayarak, kamu zarara uğratılmış ise, bunun şikayet ya da teftiş sırasında ortaya çıkması durumunda kanuni gereği yapılacağı açıktır.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

PRATİK BİLGİLER

Hazırlayan: Mustafa DÖNMEZ -İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md. Şb. Md.

MEMUR AYLIK KATSAYILARI VE SOSYAL YARDIMLAR (1.1.2008 - 30.6.2008)	
Aylık Katsayılar	
Aylık (Maaş) Katsayı	0,049486
Kıdem Aylığı Göstergesi (20 x Kıdem Yılı x Aylık Katsayı)	20
Taban Aylığı Katsayısı	0,65283
Yan Ödeme Katsayısı	0,01569
Özel Hizmet Tazminat Tavanı (8.000 + 1.500) x 0,049486	470,12
Sosyal Yardımlar	
Aile Yardımı (1500 x Aylık Katsayı).	74,23
Çocuk Yardımı (250 Puan x Aylık Katsayı)	12,37
Çocuk Yardımı (0-6 yaş) : (500 Puan x Aylık Katsayı)	24,74
Doğum Yardımı (2500 Aylık x Katsayı)	123,72
Ölüm Yardımı	
Eş ve Çocuk: (8.000 + 1.500) x Aylık Katsayı)	470,12
Memur: (8.000 + 1.500) x Aylık Katsayı x 2)	940,23

YÜRTİÇİ HARCIRAHLARI (1.1.2008 - 31.12.2008)	
Memur ve Hizmetlilerden;	
Ek göstergesi 8000 ve daha yukarı olanlar.	29,50
Ek göstergesi 5800 (dahil) - 8000 (hariç) olanlar.	26,50
Ek göstergesi 3000 (dahil) - 5800 (hariç) olanlar	24,00
Kadro derecesi 1 - 4 olanlar	21,50
Kadro derecesi 5 - 15 olanlar	20,50

FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ (01.01.2008 - 31.12.2008)		
	Konusu	Tutarı
Fazla Çalışma Saat Ücreti 657 s.K md 178	Genel	0,90
	Büyükşehir ve İl Belediye Başkanı ile birlikte çalışanlar (Ayda 90 saati geçemez)	1,10
	Nüfusu 250 bin ve daha yukarı olan belediyeler (Byş. Belediye sınırları içindeki ilçe belediyeleri dahil) gelirden fiilen çalışanlara (yılda 300 saati geçemez)	2,15
Fazla Çalışma Saat Ücreti 657 s.K md 178	Nüfusu 10 bine kadar olan belediyelerde	141,00
	Nüfusu 10.001-50.000 arasında olan belediyelerde	151,50
	Nüfusu 50.001-100.000 arasında olan belediyelerde	167,00
	Nüfusu 100.001-250.000 arasında olan belediyelerde	188,00
	250.001-1.000.000 arasında olan belediyelerde	224,50
	1.000.000'dan fazla olan belediyelerde	261,00
	Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyeleri dışındaki büyükşehir itfaiye personeli için	261,00
	Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir sınırları içerisindeki için	350,00

YILLIK İZİNLER (Memurlar İçin)	
1 Yılda 10 yıla kadar olanlar (10 yıl dahil)	20 Gün
10 Yılda fazla olanlar	30 Gün
Doğum izni	3 Gün
Evlilik ve ölüm hallerinde izin	5 Gün
Mazeret izni	10 Gün

ÜCRETLİ YILLIK İZİNLER

(İşçiler İçin)

1 Yılda 5 yıla kadar olanlar (5 yıl dahil)	14 iş günü
5 Yılda fazla 15 yıldan az olanlar	20 iş günü
15 Yıl (dahil) ve daha fazla olanlar	26 iş günü
18 ve daha küçük yaştaki işçiler ile 50 ve daha yukarı yaştakiler	en az 20 iş günü

SAKATLIK İNDİRİM TUTARLARI

(2008 yılı için)

1. Derece Sakatlar (çalışma gücünün en az % 80'ini kaybetmiş olanlar)	600,00
2. Derece Sakatlar (çalışma gücünün en az % 60'ını kaybetmiş olanlar)	300,00
3. Derece Sakatlar (çalışma gücünün en az % 40'ını kaybetmiş olanlar)	150,00

İŞÇİ ÖDEMELERİ

(1.1.2008 - 30.6.2008)

Yıllık Kıdem Tazminatı Tavanı		2,080,83
Asgari Ücret	Brüt	Net
16 Yaşından küçükler için	515,40	369,29
16 Yaşından büyükler için	608,40	435,92
SSK Primi Tavan Ücreti		3.954,60
Sözleşmeli Personel Ücret Tavanı		2.598,00

ÖZÜRLÜ VE ESKİ HÜKÜMLÜ İSTİHDAM ETME ZORUNLULUĞU**50 ve Daha Fazla İşçi Çalıştırılan İşyerlerinde Çalıştırılması Zorunlu Olan;**

- Özürlü işçi çalıştırma oranı (4857 sayılı İş Kanunu, Geçici md.5)	% 4
- Eski hükümlü çalıştırma oranı (4857 sayılı İş Kanunu, Geçici md. 5)	% 2
- Terör mağduru çalıştırma oranı (3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, Ek md. 1)	% 0,7

HİZMET SÖZLEŞMESİNİN FESHİNDE BİLDİRİM SÜRELERİ VE İHBAR TAZMİNATI TUTARLARI

Hizmet Süresi	Bildirim Süresi	İhbar Tazminat Tutarı
İş 6 aydan az sürmüş işçi için	2 Hafta	2 Haftalık Ücret
İş 6 aydan 1.5 yıla kadar sürmüş işçi için	4 Hafta	4 Haftalık Ücret
İş 1.5 yıldan 3 yıla kadar sürmüş işçi için	6 Hafta	6 Haftalık Ücret
İş 3 yıldan fazla sürmüş olan işçi için	8 Hafta	8 Haftalık Ücret

İŞSİZLİK SİGORTASI PRİM ORANLARI

(1.1.2002'den itibaren)

İşçi Payı	% 1
İşveren Payı	% 2
Devlet Katkı Payı	% 1

TAHSİLDARLARIN ÜZERLERİNDE BULUNDURABİLECEKLERİ PARA LİMİTİ

(2008 yılı içinde)

Nüfusu 10 Bine Kadar Olan Belediyelerde	1.500
Nüfusu 10 Binden Fazla Olan Belediyelerde	3.000

(Not: Bu miktarları geçen durumlarda 15 günlük süre beklenmeden vezneye veya bankaya yatırılması zorunludur.)

GELİR VERGİSİ ORANLARI (1.1.2008 - 31.12.2008)

Gelir Vergisi Kanunu md. 103 (20.12.2006 - 26382 s. R.G.)

7800 YTL'ye kadar	% 15
19.800 YTL'nin, 7800 YTL'si için, 1.170 YTL fazlası için	% 20
44.700 YTL'nin 19.800 YTL'si için, 3.570 YTL fazlası için	% 27
44.700 YTL'den fazlasının 44.700 YTL'si için, 10.293 YTL, fazlası için	% 35

DAMGA VERGİSİ ORANLARI VE MAKTU TUTARLAR

(2008 Yılı)

İhale kararları (Karar pulu)	Binde 4,5
Ücretlerde	Binde 6
Sözleşmeler (belli parayı ihtiva edenler)	Binde 7,5
Kira Sözleşmeleri	Binde 1,5
Avans (mutemetlere verilenler hariç)	Binde 7,5
SSK'ya verilen sigorta prim bildireleri	Binde 10,50
Bilançolar	Binde 16,40
Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi	Binde 21,20
Kurumlar Vergisi Beyannamesi	Binde 28,30
Muhtasar beyannamesi	Binde 14,10
Diğer beyannameler	Binde 14,10
Belediyelere verilen beyannameler	Binde 10,50

YENİDEN DEĞERLEME ORANLARI

Yıllar	Oran (%)
2007 (V.Ü.K. Genel Tebliği No: 333)	%7,2
2006 (V.Ü.K. Genel Tebliği No: 353)	%7,8
2005 (V.Ü.K. Genel Tebliği No: 341)	%9,8
2004 (V.Ü.K. Genel Tebliği No: 325)	%11,2
2003 (V.Ü.K. Genel Tebliği No: 310)	%28,5
2002 (V.Ü.K. Genel Tebliği No: 301)	%59,0
2001 (V.Ü.K. Genel Tebliği No: 288)	%53,2
2000 (V.Ü.K. Genel Tebliği No: 279)	% 56,0

VERGİ USULSÜZLÜK CEZALARI (213 s. Kanun)

(01.01.2008 - 31.12.2008)

Mükellef Grupları	1. Derece Usulsüzlük	2. Derece Usulsüzlük
1. Sermaye Şirketleri	80,00	46,00
2. Sermaye Şirketleri Dışında Kalan: 1 inci Sınıf Tüccar ve Serbest Meslek Erbabı	50,00	25,00
3. 2 nci Sınıf Tüccarlar	25,00	13,00
4. Yukarıdakiler Dışında Kalıp Beyanname Usulüyle Gelir Vergisine Tabi Olanlar	13,00	6,80
5. Götürü Usulde Gelir Vergisine Tabi Olanlar	6,80	3,20
6. Gelir Vergisinden Muaf Esnaf	3,20	1,80

ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ

2008 yılı için iş yerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait vergi, aşağıdaki tarifeye göre alınır:

Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	1.700	1.390	1.060	850	700
2. Grup	1.070	840	630	500	420
3. Grup	700	560	420	350	270
4. Grup	350	270	210	170	139
5. Grup	210	170	117	107	85
6. Grup	107	85	60	49	36
7. Grup	36	30	21	18	15

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU PARASAL LİMİTLERİ
(2007/1 s. K.İ.Tebliği, RG : 25.1.2007 - 26414)

(1.2.2008 - 31.01.2009 döneminde geçerlidir)

Eşik Değer	Mal ve hizmet alımları Md. 8/b	934.763
	Yapım işleri Md. 8/c	20.564.840
Açık İhale Kamu İhale Bülteni İlan Limiti (İhalede en az 40 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/a-1	934.763
	Yapım işleri Md. 13/a-1	20.564.840
Belli İstek. İha.Kamu İhale Bülteni İlan Limiti (Son başvuru tarihinden en az 14 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/a-2	934.763
	Yapım işleri Md. 13/a-2	20.564.840
Pazarlık usu. Res. Gaz. İlan Limiti (İhalede en az 25 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md 13/a-3	934.763
	Yapım işleri Md. 13/a-3	20.564.840
Yerel Gazete İlan Limiti (İhal. en az 7 gün önce en az 2 gazetede)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/b-1	61.192
	Yapım işleri Md. 13/b-1	122.386
Kamu İhale Bülteni İlan Limiti İhalede en az 14 gün önce yapılır (milyon)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/b-2	61.192-122.386
	Yapım işleri Md. 13/b-2	122.386 - 1.019.908
Kamu İhale Bülteni İlan Limiti (İhalede en az 21 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/b-3	122.386 - 1.019.908
	Yapım işleri Md. 13/b-3	1.019.908 - 20.564.840
İhale Sonucunun Kamu İhale Büteneinde İlan Edilmesi	Mal ve hizmet alımları Md. 47	2.039.822
	Yapım işleri Md. 47	4.079.646
Doğrudan Temin Usulü ile Alımlar	Büyükşehirlerde Md. 22/d	30.595
	Diğerlerinde Md. 22/d	10.195
Pazarlık Usulü ile Alımlar	Madde 21/f	101.986
Şikayette Bulunmada Yatacak Tutar	Madde 53/j-2	301
İhalelerden Kamu İhale Kurumu Payı	Madde 53/j-1(sözleşmenin %005'i)	203.978
İstisna Sınırı	Madde 3/g	4.691.592
Mimar - Mühendislerin Yapım İhalelerine Katılmada Yeterlik Şartı Yıllık Limiti	Madde 62/h	122.387

KABAHAHLER KANUNU'NA GÖRE VERİLECEK PARA CEZALARI

(1.1.2008 - 31.12.2008)

Cezanın Türü	Yasal Dayanağı	Tutarı (YTL)	
		En Az (*)	En Çok (*)
Emre aykırı davranış (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.32	125,00	125,00
Dilencilik (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.33	62,00	62,00
Gürültü (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.36/1	62,00	62,00
	5326 s. K. md.36/2 (Tic. işl. sah.)	1.268,00	6.344,00
Rahatsız etme (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.37	62,00	62,00
İşgal (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.38/1	62,00	62,00
	5326 s. K. md.38/2	125,00	633,00
Çevreyi Kirlletme (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.41/1	23,00	23,00
	5326 s. K. md.41/2	633,00	6.344,00
	5326 s. K. md.41/3	62,00	62,00
	5326 s. K. md.41/4	125,00	3.805,00
	5326 s. K. md.41/4 (Tüz. kişi için)	125,00	6.344,00
	5326 s. K. md.41/5	62,00	62,00
	5326 s. K. md.41/6	316,00	316,00
Afiş Asma (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.42	125,00	3.805,00

(*) 5326 s.K. 17/7.md. uyarınca; idarî para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz.

BELEDİYE PARA CEZALARI			
(1.1.2008 - 31.12.2008)			
Ceza Türü ve Ceza Mercii	Yasal Dayanağı	Tutarı (YTL)	
		En Az (*)	En Çok(*)
Belediye cezaları (Belediye Encümeni)	1608 s. K. md.1	125.-	125.-
Belediye cezaları (Belediye Encümeni)	1608 s. K. md.2	250.-	5.000.-
Toptancı Hal Kanununa göre ceza (Belediye Encümeni)	80 s. K. md. 4/1	1.000.-	10.000.-
Ruhsat alınmadan veya ruhsat veya eklerine veya imar mevzuatına aykırı yapılan yapıların yapı sahibine ve müteahhidine (Bel. Enc.)	3194 s. K. md. 42/1	906.-	45.360.-
Kaçak inşaat (Fenni mesule)	3194 s. K. md. 42/1	181.-	9.072.-
İmar Kanunu'nun 28, 33, 34, 39, 40 ıncı md.lerine uymayanlara (Mal sahibi, fenni mesul, müteahhide)	3194 s. K. md. 42/2	906.-	18.142.-
Çevre Kanununa göre verilecek cezalar (Yetki devredilen belediyeler, Bel.Enc.)	2872 s. K. md. 20/h	462.-	462.-
	2872 s. K. md. 20/h	1.386.-	1.386.-
	2872 s. K. md. 20/h	4.622.-	4.622.-
	2872 s. K. md. 20/h	13.867.-	13.867.-
Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hk. KHK'ya göre ceza (Belediye Encümeni)	552 s. KHK md.5/1, 2, 3; md. 7/2	3.679.-	3.679.-
	552 s. KHK md. 6/2,3; md.10/1,2	1.103.-	1.103.-
	552 s.KHK md.8/2; md.10/3; md.26/1	1.470.-	1.470.-
	552 s. KHK md.26/1d	7.358.-	7.358.-
	552 s. KHK md.21	26.800.-	26.800.-
Sular Kanunu'na göre ceza (Belediye Encümeni)	831 s. K. eklenen 2659 s. K. md.7	125.-	125.-
Hafta Tatili Hakkında Kanun'a göre ceza (Belediye Encümen)	394 s. K. md.10	109.-	109.-
Öğle Dinlenmesi Hakkında K. göre ceza (Belediye Encümeni)	6301 s. K. md.7	109.-	109.-
Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine uygulanacak ceza (Belediye Encümeni)	2559 s. K. md.6	633.-	1.268.-
Kat Mülkiyeti Kanun'a göre ceza (Bel. Enc.)	634 s. K. md.14 (Kat mülk. Belgelerini tamamlamama)	1.072.-	1.072.-
Kat Mülkiyeti Kanun'a göre ceza (Bel. Enc.)	634 s. K. Geç. md.1(Kat mülk. Belgelerini tamamlamama)	1.072.-	1.072.-

(*) 5326 s.K. 17/7.md. uyarınca; idarî para cezasının hesabında bir Türk Lirasının kûsuru dikkate alınmaz.

2886 Sayılı DEVLET İHALE KANUNU MİKTAR VE LİMİTLERİ

Madde 17/2 : Günlük Gazetede ilan sınırı		330.000
Madde 17/3 : Resmi Gazetede ilan sınırı		970.000
Madde 45 : Açık Teklif Sınırı		970.000
Madde 51/a : Pazarlık Sınırı	İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	30.000
	Diğer ilçelerde	15.000
Madde 76 : Komisyon Yetkisi	İstanbul, Ankara ve İzmir büyükşehir il merkezleri	205.000
	Diğer büyükşehir belediyesi olan il merkezleri	105.000
	Diğer il merkezleri büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	70.500
	Diğer ilçeler	57.500

BELEDİYE BAŞKAN ÖDENEKLERİ
(1.1.2008 - 30.06.2008)

Nüfusuna Göre Belediyeler	Gösterge	Azami Tutarı
Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde	70.000	3.464,02
Nüfusu 10.001-50.000 arasında olanlar	80.000	3.958,88
Nüfusu 50.001-100.000 arasında olanlar	100.000	4.948,60
Nüfusu 100.001-250.000 arasında olanlar	115.000	5.690,89
Nüfusu 250.001-500.000 arasında olanlar	135.000	6.680,61
Nüfusu 500.001-1.000.000 arasında olanlar	155.000	7.670,33
Nüfusu 1.000.001-2.000.000 arasında olanlar	190.000	9.402,34
Nüfusu 2.000.001'den fazla olanlar	230.000	11.381,78

BELEDİYE MECLİS ÜYESİ HUZUR HAKLARI
(1.1.2008 - 30.06.2008)

Nüfusuna Göre Belediyeler	Azami Tutarı
Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde	38,49
Nüfusu 10.001-50.000 arasında olanlar	43,99
Nüfusu 50.001-100.000 arasında olanlar	54,98
Nüfusu 100.001-250.000 arasında olanlar	63,23
Nüfusu 250.001-500.000 arasında olanlar	74,23
Nüfusu 500.001-1.000.000 arasında olanlar	85,23
Nüfusu 1.000.001-2.000.000 arasında olanlar	104,47
Nüfusu 2.000.001'den fazla olanlar	126,46

BELEDİYE ENCÜMEN ÜYESİ HUZUR HAKLARI
(1.1.2008 - 30.06.2008)

Nüfusuna Göre Belediyeler	Gösterge	Azami Tutarı
Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde	3500	173,20
Nüfusu 10.001-50.000 arasında olanlar	4500	222,69
Nüfusu 50.001-200.000 arasında olanlar	6000	296,22
Nüfusu 200.001'den fazla olanlar	7500	371,15
Büyükşehir belediyelerinde	12000	593,83

(*) Belediye encümeninin memur üyelerine bu tutarların yarısı ödenir.

YARGI KARARLARI

DANIŞTAY KARARLARI

Danıştay İdari Dava Dairelerinin 23.06.2006 tarih, Esas No: 2006/1617 ve Karar No: 2006/769 sayılı kararı

Konu: İL GENEL MECLİSİ ÜYELİĞİNDEN DÜŞÜRÜLME: Kesinleşmiş Mahkumiyeti Bulunan İl Genel Meclisi Üyesinin Seçilme Yeterliliğini Yitirmesi Nedeniyle, İl Genel Meclisi Üyeliğinden Düşürülmesinde Mevzuata Aykırılık Bulunmadığı.

Karar: "...Danıştay Sekizinci Dairesinin itiraza konu kararı ile; 4.3.2005 günlü, 25745 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İl Özel İdaresi Kanununun "Meclis üyeliğinin sona ermesi" başlıklı 21. maddesinin son fıkrasında, il genel meclisi üyeliğine seçilme yeterliliğinin kaybedilmesi durumunda, valinin bildirmesi üzerine Danıştay tarafından üyeliğin düşmesine karar verileceği hükmüne yer verildiği, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun "Seçilme Yeterliliği" başlıklı 9. maddesinde, en az altı ay süre ile, o seçim çevresinde oturmuş olmak ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11. maddesinde belirtilen sakıncaları taşımamak şartıyla, yirmibeş yaşını dolduran her Türk vatandaşının belediye başkanlığına, il genel ve belediye meclisi üyeliğine seçilebileceğinin öngörüldüğü, bu maddenin göndermede bulunduğu 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11/f-1. maddesinde, zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkum olanların milletvekili seçilemeyeceklerinin hükme bağlandığı, Yasa metinlerinden anlaşılacağı üzere, verilen ceza ne olursa olsun, hırsızlık suçundan dolayı verilmiş bir mahkumiyet kararının il genel meclisi üyeliğine engel olduğu, dosyanın incelenmesinden, Mesudiye Asliye Ceza Mahkemesinin 13.09.2002 günlü, E:2002/14, K:2002/41 sayılı kararı ile ...'nün hırsızlık suçundan 94.910.400 TL. ağır para cezası ile cezalandırıldığı ve bu cezanın tecil edilmediği, bu kararın Yargıtay 6. Ceza Dairesinin 28.02.2005 günlü, E:2003/15586, K:2005/1927 sayılı kararı ile onanarak kesinleştiğinin anlaşıldığı, bu hale göre ...'nün, il genel meclisi üyeliğine seçilme yeterliliğini yitirdiğinden, Ordu İl Genel Meclisi Üyeliğinden düşürülmesine karar verilmiştir.

... hırsızlık konusu elektrik değerinin çok düşük olduğu, yeni Türk Ceza Kanununa göre herhangi bir ceza dahi verilemeyeceği, ekonomik bir yaptırım uygulanması gerektiği iddialarıyla kararın kaldırılmasını istemektedir.

Danıştay Sekizinci Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun olduğu ve itiraz dilekçesinde öne sürülen hususların bu kararın kaldırılmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, ...'nün itirazının reddine, 23.6.2006 günü oybirliği ile karar verildi."

SAYIŞTAY KARARI

Sayıştay Temyiz Kurulunun 23.01.2007 tarih ve Karar No: 29065 sayılı kararı

Konu: FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ: Belediye Başkanı İle Birlikte Çalışan Personele Ödenen - Hesabında Belediyenin Farklı Birimlerini Aynı Bir Makam Olarak Kabul Ederek Her Bir Makam İçin Bütçe Kanunu İle Getirilen 450 Saatlik Sınırlamanın Aşılmasının Mümkün Olmadığı.

Danıştay Sekizinci Dairesinin 13.02.2007 tarih, Esas No: 2005/4988 ve Karar No: 2007/717 sayılı kararı

Konu: BELEDİYEYE AİT TAŞINMAZ: Esnaf ve Sanatkarlar Odasına Hizmet Binası Yapımı İçin Devlet İhale Kanunu Hükümlerine Uyulmadan Doğrudan Satışına İlişkin Belediye Meclis Kararında Hukuka Uyarılık Bulunmadığı.

Karar: "...Dosyanın incelenmesinden, mülkiyeti Kazım Karabekir Belediyesine ait taşınmazın Erzurum Esnaf ve Sanatkarlar Odasına hizmet binası yapması amacıyla satışına ilişkin meclis kararı ile bu kararın onanmasına ilişkin Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanlığı işleminin iptali istemiyle açılan davada; İdare Mahkemesince, anılan taşınmazın kamu yararını gerçekleştiren Esnaf ve Sanatkarlar Odasına hizmet binası yapımı amacıyla 2886 sayılı Yasanın müstesna hükümleri uyarınca ihale yapılmaksızın satışına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

2886 sayılı Devlet İhale Yasasının "Kapsam" başlıklı 1/1 maddesinde " Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idarelerin ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri aynı hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür" denildikten sonra 72. maddesinde ise, "Kamu yararına çalışan derneklere, kuruluş gayelerine uygun olarak kullanılmak üzere, Hazinesin özel mülkiyetinde kayıtlı bulunan ve kamu hizmetlerine tahsisli olmayan taşınmaz malları, satış tarihindeki alım, satım rayıcı nazara alınarak kıymet takdiri suretiyle satılabilir..." hükmüne yer verilmiştir.

Bütün bu açıklamalar ışığında, Erzurum Esnaf ve Sanatkarlar Odasının tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu tartışmasız ise de, gerek 1580 sayılı Yasa ve gerekse 2886 sayılı Yasanın 1. maddesi hükmü, belediyeye ait bir taşınmazın kamu kurumu niteliğini haiz tüzel kişiliğe tahsisine ve doğrudan satışına olanak sağlamadığından dava konusu işlemde bu yönüyle hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Belediyeler, 2886 sayılı Yasanın 1. maddesi kapsamında sayılan idareler arasında olup, bu nedenle belediyeye ait taşınmazın satışında 2886 sayılı Devlet İhale Yasası hükümlerine uyulmaksızın yapılan işlemde hukuka uyarlık bulunmadığından aksi yönde verilen idare mahkemesi kararında hukuki isabet görülmemiştir.

Sonuç: Açıklanan nedenlerle, Erzurum 1. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine, 13.02.2007 gününde oybirliği ile karar verildi.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ KARARI

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümünün 02.04.2007 tarih, Esas No: 2006/325 ve Karar No: 2007/51 sayılı kararı

Konu: BELEDİYE OTOBÜSÜNDEN DÜŞMEK: Ani Fren Yapması Sonucu Açık Olan Ön Kapıdan - Maddi ve Manevi Tazminat Davası/İşletenin Hukuki Sorumluluğu Çerçevesinde Özel Hukuk Hükümlerine Göre Adli Yargı Yerinde Çözüm-leneceği.

RESMÎ GAZETE

ŞUBAT

BAKANLAR KURULU KARARLARI

BAKANLAR KURULU KARARI: Kamu Kurum ve Kuruluşlarındaki Geçici Mahiyetteki İşleri Yürütmek Üzere Geçici Personel İstihdamı ve Bu Personele Ödenecek Ücretler Hakkında Karar

İçerik: "Ekli "Kamu Kurum ve Kuruluşlarındaki Geçici Mahiyetteki İşleri Yürütmek Üzere Geçici Personel İstihdamı ve Bu Personele Ödenecek Ücretler Hakkında Karar"ın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının görüşüne dayanan Devlet Bakanlığının 31/10/2007 tarihli ve 18449 sayılı yazısı üzerine, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası ile 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Özelleştirme Uygulamaları Sonucunda İşsiz Kalan ve Bilahare İşsiz Kalacak Olan İşçilerin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Geçici Personel Statüsünde İstihdam Edilmelerine İlişkin Esaslar"a göre, Bakanlar Kurulu'nca 21/1/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır."

Karar Sayısı: 2008/13126

1 Şubat 2008 tarih ve 26774 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

BAKANLAR KURULU KARARI: İstanbul İli, Bağcılar İlçesinde Bulunan Bazı Taşınmazların, Bağcılar İlçesi Uygulama İmar Planı Kapsamında Yol Alanında Kalmaları Nedeniyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar

İçerik: İstanbul İli, Bağcılar İlçesinde bulunan ve ekli listede pafta, ada ve parsel numaraları gösterilen taşınmazların, Bağcılar İlçesi Uygulama İmar Planı kapsamında yol alanında kalmaları nedeniyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından acele kamulaştırılması, İçişleri Bakanlığının 26/12/2007 tarihli ve 46596 sayılı yazısı üzerine, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 22/1/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Karar Sayısı: 2008/13194

13 Şubat 2008 tarih ve 26786 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

BAKANLAR KURULU KARARI: İstanbul İli, Küçükçekmece İlçesi, Cumhuriyet Mahallesinde Bulunan Bazı Taşınmazların, Küçükçekmece Meydanı TCDDY Üstgeçidi Bağlantı Yolları Uygulama Projesi Kapsamında Kalmaları Nedeniyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar

İçerik: İstanbul İli, Küçükçekmece İlçesi, Cumhuriyet Mahallesinde bulunan ve ekli listede pafta, parsel

numaraları gösterilen taşınmazların, Küçükçekmece Meydanı TCDDY Üstgeçidi Bağlantı Yolları Uygulama Projesi kapsamında kalmaları nedeniyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından acele kamulaştırılması, İçişleri Bakanlığının 26/12/2007 tarihli ve 46594 sayılı yazısı üzerine, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27'nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 29/1/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Karar Sayısı: 2008/13203

13 Şubat 2008 tarih ve 26786 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

BAKANLAR KURULU KARARI: İstanbul İli, Küçükçekmece İlçesi, Halkalı Mahallesinde Bulunan Bazı Taşınmazların, Küçükçekmece Sakarya Caddesi-Halkalı Meydanı Arası (İkitelli Caddesi) Yol, Kavşak Uygulama Projesi Kapsamında Kalmaları Nedeniyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar

İçerik: İstanbul İli, Küçükçekmece İlçesi, Halkalı Mahallesinde bulunan ve ekli listede pafta, ada ve parsel numaraları gösterilen taşınmazların, Küçükçekmece Sakarya Caddesi - Halkalı Meydanı Arası (İkitelli Caddesi) Yol,Kavşak Uygulama Projesi kapsamında kalmaları nedeniyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından acele kamulaştırılması,İçişleri Bakanlığının 26/12/2007 tarihli ve 46595 sayılı yazısı üzerine, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 29/1/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Karar Sayısı: 2008/13204

13 Şubat 2008 tarih ve 26786 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

BAKANLAR KURULU KARARI: İstanbul İli, Şişli ve Sarıyer İlçelerinde Bulunan Bazı Taşınmazların Yol Çalışmaları Kapsamında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar

İçerik: İstanbul İli, Şişli İlçesi-Ayazağa Mahallesi ve Sarıyer İlçesi-Mirgün Mahallesi sınırları içinde bulunan ve ekli listede pafta, ada ve parsel numaraları gösterilen taşınmazların, Ayazağa Kavşağı ve Bağlantı Yolları Uygulama İmar Planı ile Şişli-Sarıyer İlçeleri Ayazağa Kavşağı İstikamet Tadili Planı kapsamında yol alanında kalmaları nedeniyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından acele kamulaştırılması; İçişleri Bakanlığının 18/1/2008 tarihli ve 45087 sayılı yazısı üzerine, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 4/2/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Karar Sayısı: 2008/13228

13 Şubat 2008 tarih ve 26786 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

YER ADININ DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KARAR

YER ADININ DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KARAR: İÇİŞLERİ BAKANLIĞINDAN

İçerik: Sinop İli Türkeli İlçesi Merkezinde bulunan Yarna Deresi adının, "Türkeli Deresi" olarak değiştirilmesi, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 2 nci maddesinin (B) ve (D) fıkralarına göre uygun görülmüştür.

Karar Sayısı: 2008/9756

3 Şubat 2008 tarih ve 26776 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

İDARİ BAĞLILIĞIN DEĞİŞTİRİLMESİ KARARLARI

İDARİ BAĞLILIĞIN DEĞİŞTİRİLMESİ KARARI: İÇİŞLERİ BAKANLIĞINDAN

İçerik: 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun geçici 2 nci maddesi gereğince Büyükşehir Belediye Meclisinin almış olduğu karar ile Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisine alınarak İlk kademe Belediyesi haline getirilen Kayseri İli Bünyan İlçesi Merkez Bucağı Büyükbürüngüz Belediyesinin, aynı ilin Melikgazi İlçesine bağlanması; 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 2 nci maddesinin (B) ve (D) fıkralarına göre uygun görülmüştür.

Karar Sayısı: 2008/9760

3 Şubat 2008 tarih ve 26776 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

İDARİ BAĞLILIĞIN DEĞİŞTİRİLMESİ KARARI: İÇİŞLERİ BAKANLIĞINDAN

İçerik: 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun geçici 2 nci maddesi gereğince Sakarya Büyükşehir Belediye Meclisinin almış olduğu karar ile Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisine alınarak Karapürçek İlçe Belediyesine mahalle olan Akbağlık Köyünün, yine aynı Kanunla Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisine alınan Sakarya İli Akyazı İlçe Belediyesine bağlanması; 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 2 nci maddesinin (B) ve (D) fıkralarına göre uygun görülmüştür.

Karar Sayısı: 2008/9851

21 Şubat 2008 tarih ve 26794 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

SINIR TESPİT KARARLARI

SINIR TESPİT KARARI: İÇİŞLERİ BAKANLIĞINDAN

İçerik: İzmir İli Karşıyaka İlçesi ile Çiğli İlçesi arasında kalan iki ilçe arası sınırın, özel krokisinde de gösterildiği üzere, "Mavişehir Emlak Bankası Sasalı tarafındaki son evlerinin daha batısında Gediz Nehrinin eski yatağı ile bu derenin ıslah edilmiş yeni kanalının birleşim yerinde kanalın doğu kenarından başlayarak, buradan kuzey batı istikametindeki Cahar Dudayev Bulvarı üzerindeki yeni açılan yol kavşağındaki noktaya çekilen hat, buradan doğu istikametine giderek Cahar Dudayev Bulvarını takiben Soyak sitesinin Karşıyaka tarafındaki en son bahçe duvarlarının bitim noktasından 109 metre geçtikten sonra 7 metrelik yol ile yine Cahar Dudayev Bulvarının kesiştiği noktaya çekilen hat, buradan Cahar Dudayev Bulvarı ile İz-Su Genel Müdürlüğüne yapılan su kanalının kesiştiği yol üzerinde kalan noktaya çekilen hat, buradan su kanalının ortasından kuzey yönünde takiben kanalın sola doğru döndüğü kanalın içindeki noktaya çekilen hat, buradan yine kuzey istikametinde su kanalının ortasından takiben kanal üzerindeki beton köprüyü geçtikten sonra kanalın kuzey doğu istikametine dönen kolundaki noktaya çekilen hat, buradan kanalın yan kolundan kanalın ortasını takip ederek kanalın demiryolunu kestiği demiryolu köprüsü üzerindeki noktaya çekilen hat, buradan D.D.Y hattının güney cephesinden paralel olarak takiben D.D.Y hattının çevre yolunun Anadolu caddesine inen yan yolunu kestiği noktaya çekilen hat, buradan İzmir-Çanakkale asfaltının Anadolu Caddesini kesen çevre yolu viyadüğünün İzmir yönünden gelirken yolun sol tarafındaki (deniz tarafında) viyadükten 30 metre geride kalan derenin üzerindeki menfezde son bulan hat" olarak belirlenmesi, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 2. maddesinin (B) ve (D) fıkralarına göre uygun görülmüştür...

Karar Sayısı: 2008/9753

3 Şubat 2008 tarih ve 26776 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

SINIR TESPİT KARARI: İÇİŞLERİ BAKANLIĞINDAN

İçerik: Konya İli Tuzlukçu İlçesi Merkez Belediyesi ile Akşehir İlçesine bağlı Ortaköy Belediyesi arasında kalan iki ilçe arası sınırın, özel krokisinde de gösterildiği üzere, "Tuzlukçu İlçesine giden yolun Yunak-Akşehir devlet yolunu kestiği noktadan 800 metre Tuzlukçu istikametinde Pazarkaya Köyünden gelen arazi yolunun Tuzlukçu yolunu kesen noktadan başlamak üzere, buradan 1050 metre güney istikametinde Yunak-Akşehir devlet yoluna 1150 metre mesafede beton kazıkla belirlenen noktaya çekilen hat, buradan 2000 metre güney batı istikametinde Yunak-Akşehir yoluna 600 metre mesafede beton kazıkla belirlenen noktaya çekilen hat, buradan Tuzlukçu İlçesinden Ortaköy Beldesine giden arazi yolu üzerinde Hacıçavuş kuyusunun 1350 metre batısında beton

kazıkla belirlenen noktaya çekilen hat, buradan aynı yolu takiben 900 metre mesafedeki beton kazıkla belirlenen noktaya çekilen hat, buradan güneydoğu istikametinde Kılıç mevkiinde bulunan 4 ayrı arazi yolunun kesiştiği noktada son bulan hat" olarak belirlenmesi, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 2. maddesinin (B) ve (D) fıkralarına göre uygun görülmüştür...

Karar Sayısı: 2008/9754

3 Şubat 2008 tarih ve 26776 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

SINIR TESPİT KARARI: İÇİŞLERİ BAKANLIĞIN-DAN

İçerik: Konya İli Ilgın İlçesi Merkez Bucağına bağlı Güneypınar Köyü ile Kadınhanı İlçesi Merkez Bucağına bağlı Çeşmecik Köyü arasında kalan iki ilçe arası sınırın, özel krokisinde de gösterildiği üzere, "Atuçan Deresinin mahallen Gökdere Deresi denilen dere ile kesiştiği noktadan başlayarak, buradan 1423 rakımlı Karabayır Tepesinin kuzeyinden geçen ve doğuya doğru giden yolu izleyerek bu yolun Çeşmecik-Güneypınar yoluyla kesiştiği noktaya (mahallen Şükrü Yıldırım kuyusu denilen kuyuya) çekilen hat, buradan güneydoğudaki 1452 rakımlı isimsiz tepeye çekilen düz hat, buradan bu tepeden doğuya doğru çekilen hattın Hamam Deresini kestiği noktaya çekilen düz hat, buradan Hamam Deresini güneye doğru izleyerek mahallen Şaban Yolu denilen Kaşıkçı Tepesinin kuzeyinden geçen yolla kesiştiği noktaya çekilen hat, buradan bu yolu doğuya doğru izleyerek Mülazım Sırtındaki üç yol kavşağında son bulan hat" olarak belirlenmesi, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 2. maddesinin (B) ve (D) fıkralarına göre uygun görülmüştür...

Karar Sayısı: 2008/9755

3 Şubat 2008 tarih ve 26776 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

SINIR TESPİT KARARI: İÇİŞLERİ BAKANLIĞIN-DAN

İçerik: Kütahya İli, Tavşanlı İlçesine bağlı Çukurköy Belediyesi ile Beyköy ve Dedeler Köylerinin tüzel kişiliklerinin feshedilerek Tavşanlı Belediyesi sınırları içine katılması 5393 sayılı Belediye Kanununun 11 inci maddesi uyarınca uygun görülmüştür...

Karar Sayısı: 2008/9763

3 Şubat 2008 tarih ve 26776 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

SINIR TESPİT KARARI: İÇİŞLERİ BAKANLIĞINDAN

İçerik: Bolu İli Merkez İlçeye bağlı Karacasu Belediyesi ile Alpağut, Karaağaç, Berk,Civril, Çakmaklar, Dodurga, Doğancı,Kasaplar, Kılıçarslan,

Küçükberk, Ovadüzü, Paşaköy, Salıbeyler, Sandallar, Sarıcalar, Seyitköy ve Yukarısoku Köylerinin tüzel kişiliklerinin kaldırılarak Bolu Belediyesi sınırları içine katılması 5393 sayılı Belediye Kanununun 11 inci maddesi uyarınca uygun görülmüştür.

Karar Sayısı: 2008/9808

6 Şubat 2008 tarih ve 26779 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

SINIR TESPİT KARARI: İÇİŞLERİ BAKANLIĞIN-DAN

İçerik: Denizli İli Beyağaç İlçesi Merkez Bucağına bağlı Yeniçeşme Köyü ile Tavas İlçesi Merkez Bucağına bağlı Kayaca Köyü arasında kalan iki ilçe arası sınırın, özel krokisinde de gösterildiği üzere, "Kabaksının Sırtındaki 963 rakımlı isimsiz tepenin zirvesinden başlayarak, buradan Yörükhasanlar Mahallesindeki mezarlığın kuzey köşesindeki Kayaca Köyü ile Yeniçeşme Köyü eski yolundaki değirmen anığının kesiştiği noktaya çekilen düz hat (beton kazık çakılarak), buradan değirmen anığını ve güneyde orman sınırını takip ederek Kurt Kapanı mevkiinde bulunan su kanalı ile patika yolun kesiştiği noktaya çekilen hat (beton kazık çakılarak), buradan Asarlıktaş Tepesine çekilen ve son bulan düz hat" olarak belirlenmesi, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 2. maddesinin (B) ve (D) fıkralarına göre uygun görülmüştür.

Karar Sayısı: 2008/9853

29 Şubat 2008 tarih ve 26802 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

YÖNETMELİK

YÖNETMELİK: BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANLIĞINDAN: Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği

İçerik: Bu Yönetmeliğin amacı, 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanuna göre faaliyet gösteren Yapı Denetim Komisyonunun, yapı denetim kuruluşlarının ve laboratuvarların kuruluş ve çalışmaları; yapı denetim kuruluşlarında ve laboratuvarlarda görev alacak denetçi mimar ve mühendisler ile diğer görevlilerde aranacak nitelikler; ilgili idare, proje müellifi, yapı müteahhidi, şantiye şefi, yapı sahibi ile yapı denetim kuruluşu ortaklarının görev ve sorumlulukları; yapı denetimi hizmet sözleşmesinin düzenlenmesi ve hizmet bedellerinin ödenmesi; yapı denetim kuruluşları ile bu kuruluşların denetçi ve kontrol elemanı mimar ve mühendislerinin sicil raporlarının tutulması, yapılara sertifika verilmesi ve Kanunun uygulanması ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

5 Şubat 2008 tarih ve 26778 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

YÖNETMELİK: ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞINDAN: Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

İçerik: Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin 2, 4, 6, 7, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 48, 50, 51, 54, 55'inci maddelerinde değişiklikler yapılmış. Ek ve geçici madde eklemiştir. Ayrıca Yönetmeliğin ekinde yer alan bazı tablolarda da değişiklik yapılmıştır.

13 Şubat 2008 tarih ve 26786 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

YÖNETMELİK: GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Hazırlık ve Düzenleme Kurullarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

İçerik: Bu Yönetmeliğin amacı, ülkemizde yapılacak uluslararası gençlik ve spor organizasyonların hazırlanması, düzenlenmesi, yürütülmesi ve sonuçlandırılmasıyla ilgili iş ve işlemlerin planlanması, koordine ve takip edilmesi ile görevli Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

24 Şubat 2008 tarih ve 26797 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

TEBLİĞ

TEBLİĞ: MALİYE BAKANLIĞINDAN: Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 381)

İçerik: Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 148, 149 ve Mükerrer 257 nci maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak, 362 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği2 ile bilanço esasına

göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; mal ve hizmet satışlarını ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirmeleri hususunda yükümlülük getirilmişti. Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin mal ve hizmet alımları ile mal ve hizmet satışlarının 2008 yılı ve müteakip yıllarda bildirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile bildirim hadleri bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

6 Şubat 2008 tarih ve 26779 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

TEBLİĞ: MALİYE BAKANLIĞINDAN: Katma Değer Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 108)

İçerik: Konaklama tesislerinde katma değer vergisi (kdv) uygulamaları ile tevkifat uygulamasına ilişkin olarak düzenlemeler ve açıklamalar tebliğ edilmiştir.

26 Şubat 2008 tarih ve 26799 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

GENELGE

GENELGE: BAŞBAKANLIKTAN: 2008 Enerji Verimliliği Yılı ile İlgili 2008/2 Sayılı Başbakanlık Genelgesi

İçerik: "... toplumun enerji kültürünün ve verimlilik bilincinin geliştirilerek, enerji arz güvenliğimizin en üst düzeyde sağlanmasına katkıda bulunmak amacıyla, 2008 yılının "ENERJİ VERİMLİLİĞİ YILI" olarak ilan edilmesi uygun görülmüştür..."

15 Şubat 2008 tarih ve 26788 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

GENELGELER - TEBLİĞLER

T.C.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B050MAH076000/4079-50000

12.02.2008

Konu: Afetlerle ilgili Proje Araştırma ve
Eğitim Programları

..... VALİLİĞİNE

İlgi : Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nın 29.02.2008 tarihli ve 330 sayılı yazısı.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığından alınan ilgi yazı ve ekleri ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve iliniz dahilindeki belediye ve bağluları ile birlikte il özel idaresine duyurulmasını rica ederim.

Bülent KILINÇ

Bakan a.

Genel Müdür V.

DAĞITIM:

81 İl Valiliğine

T.C.

BAŞBAKANLIK

DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI

Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.DPT.0.09.03-14/330

29 Ocak 2008

Konu: Afetlerle ilgili Proje,
Araştırma ve Eğitim Programları

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA

Bilindiği üzere, doğal afetlerin neden olduğu zararların ekonomik ve sosyal maliyetleri gün geçtikçe artmakta ve özellikle gelişmekte olan ülkelerin ekonomilerini ciddi bir şekilde etkilemektedir. 1990'larda meydana gelen fırtına, sel, deprem, volkan, kuraklık ve diğer doğa olaylarının ekonomik maliyetleri, 1950'li yıllarda meydana gelen doğa olaylarının ekonomik maliyetlerinden neredeyse 15 kat daha fazladır. Muhtemel bir afetin sonuçlarının, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik ve sosyal kalkınmasını kesintiye uğratabilecek en önemli etkenlerden birisi haline gelmesi, afet yönetiminin önleme, risk azaltma, hazırlık ve müdahale ve yeniden inşaaşamalarını kapsayan bir şekilde bütüncül olarak ele alınması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Topraklarının yüzde 95'i, nüfusunun yüzde 70'i ve önemli sanayi tesislerinin yüzde 75'i farklı oranlarda deprem riski altında olan ve su baskını, çığ, heyelan, toprak kayması, kaya düşmesi gibi diğer doğal kaynaklı afetlerin de sık görüldüğü ülkemizde, özellikle 1999 Marmara Depremi sonrasında afetler konusu ile doğrudan ve dolaylı ilgili olan kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları tarafından afetlere ilişkin proje, araştırma ve eğitim programlarını içeren birçok çalışma yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Kalkınma planları ve yıllık programlarda yer alan temel amaç ve hedeflere ulaşılabilmesi için gerçekleştirilecek faaliyetlerin afetler açısından bütüncül olarak ele alınabilmesi ve kurum ve kuruluşlar arası gerekli koordinasyon ve işbirliğinin sağlanabilmesi amacıyla, Müsteşarlığımız Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü bünyesinde Afetler Sektörü kurulmuştur. Bu kapsamda, ülkemizde afetlerle ilgili yapılan tüm çalışmalara ilişkin bilgi ve belgelerin derlenmesi ve değerlendirilmesi ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu itibarla, 2000 yılı başından itibaren (Marmara Depremi dahil) tüm afet türleri ve afet yönetimi aşamalarını kapsamak üzere, bakanlığınız ve mahalli idareler (İl Özel İdareleri ve Belediyeler) tarafından ve/veya bakanlığınızın veya mahalli idarelerin katkısıyla gerçekleştirilen proje, araştırma ve eğitim programlarına ilişkin bilgileri içeren ek-1 "Afetlerle ilgili Proje, Araştırma ve Eğitim Programları Özet Bilgi Formu"nun ek-2'de yer alan kılavuz esasları çerçevesinde hazırlanarak, 29 Şubat 2008 Cuma günü mesai bitimine kadar afetler@dpt.gov.tr e-posta adresine iletilmesi konusunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

N. İbrahim AKÇA
Müsteşar A.
Müsteşar Yardımcısı

EK-1: Afetlerle ilgili Proje, Araştırma ve Eğitim Programları Özet Bilgi Formu (1 Sayfa)

EK-2: Özet Bilgi Formu Doldurma Kılavuzu (1 sayfa)

EK-1

AFETLERLE İLGİLİ PROJE, ARAŞTIRMA VE EĞİTİM PROGRAMLARI ÖZET BİLGİ FORMU		
1	Proje, Araştırma, Eğitim Programını Gerçekleştiren Kurum:	
2	İşbirliği Yapılan Kurum ve kuruluşlar:	
3	Proje, Araştırma, Eğitim Programının Adı :	
4	Proje, Araştırma, Eğitim Programının Tanımı ve Kapsamı:	
5	Başlangıç ve Bitiş Tarihi:	
6	Sorumlusu	İsim: Unvan: Tel: Faks: e-posta: web sayfası:
7	Maliyeti/Yapılan Harcama	
8	Finasman Kaynağı	
9	Elde Edilen Sonuçlar	

EK-2

AFETLERLE İLGİLİ PROJE, ARAŞTIRMA, EĞİTİM PROGRAMLARI ÖZET BİLGİ FORMU DOLDURMA KILAVUZU

Afetler konulu Proje, Araştırma ve Eğitim Programları Özet Bilgi Formu, aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde hazırlanarak afetler@dpt.gov.tr e-posta adresine iletilecektir.

1. Proje, Araştırma, Eğitim Programını Gerçekleştiren Kurum:

Proje, araştırma, eğitim programını gerçekleştiren kuruma ilişkin bilgilere yer verilecektir.

2. İşbirliği Yapılan Kurum ve Kuruluşlar:

Proje, araştırma, eğitim programının işbirliği içinde gerçekleştirildiği kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgilere yer verilecek, işbirliği kapsamında kurumların üstlendiği sorumluluklar tanımlanacaktır.

3. Proje, araştırma, eğitim programının Adı:

Proje, araştırma, eğitim programının adı yazılacaktır. Yabancı kurum ve kuruluşların katkısı veya işbirliği ile sürdürülen proje, araştırma, eğitim programlarının İngilizce adına da yer verilecektir.

4. Proje, araştırma, eğitim programının Tanımı ve Kapsamı:

Proje, araştırma, eğitim programının; amacı, türü, teknik içeriği, bileşenleri, büyüklüğü, uygulama süresi, uygulama yeri veya alanı, proje çıktıları, ana girdileri, hedef aldığı kitle ve/veya bölgeye ilişkin bilgilere yer verilecektir.

5. Başlangıç ve Bitiş Tarihi:

Proje, araştırma, eğitim programının başlangıç ve bitiş tarihi belirtilecektir.

6. Sorumlusu:

Proje, araştırma, eğitim programının ve varsa alt bileşenlerinin gerçekleştirilmesi/yürütülmesi ile sorumlu personelin isim, unvan, telefon, faks, e-posta, web-sayfası bilgileri verilecektir. Proje, araştırma, eğitim programı işbirliği içinde yürütüldüyse, işbirliği içinde çalışılan kurum ve kuruluştaki sorumlunun irtibat bilgilerine de yer verilecektir. Proje, araştırma, eğitim programına ilişkin olarak ilave bilgiye ihtiyaç duyulması halinde sorumlu kişi ile irtibata geçilmesi söz konusu olacağından bu bölümdeki bilgilerin güncel olarak doldurulması önem arz etmektedir.

7. Maliyeti/Yapılan Harcama

Proje, araştırma, eğitim programının maliyeti (Maliyet revizyonları da dikkate alınarak), maliyet bileşenleri, harcamanın yıllara göre dağılımı ve yıllar itibarıyla gerçekleştirilen harcama tutarlarına yer verilecektir.

8. Finansman Kaynağı

Proje, araştırma, eğitim programının finansman kaynağı tanımlanacaktır.

9. Elde Edilen Sonuçlar

Proje, araştırma, eğitim programının gerçekleştirilmesi neticesinde elde edilen/edilecek sonuçlara ve bu sonuçların ne şekilde kullanıldığı, kullanılacağına (örn: uygulamayı geliştiren yeni bir teknoloji geliştirmek, mevzuat çalışmalarına girdi temin etmek, uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik kapasiteyi geliştirmek, vb.) dair bilgilere yer verilecektir.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B050MAH074000/4496-45232

15.02.2008

Konu:

..... VALİLİĞİNE
İl Mahalli İdareler Müdürlüğü

Belediye ile il özel idarelerinin yapacakları ihalelerde ihale kararının ihale yetkilisince onaylanmasından önce ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının Kamu İhale Kurumundan teyit edilmesinin zorunlu olduğuna ilişkin adı geçen kurumun 31.01.2008 tarih ve 260-2353 sayılı yazısı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve konunun iliniz özel idaresi ile iliniz dahilindeki belediyelere duyurularak söz konusu genelge hükümlerine göre hareket edilmesinin sağlanmasını rica ederim.

Bülent KILINÇ
Bakan a.
Genel Müdür V.

EKLER:

- Kamu İhale Kurumu

İstatistik ve Sicil İzleme Dairesi Başkanlığı yazısı.

DAĞITIM:

Gereği:

81 İl Valiliğine

İstatistik ve Sicil İzleme Dairesi Başkanlığı

Bilgi:

Kamu İhale Kurumu

**T.C.
KAMU İHALE KURUMU
İstatistik ve Sicil İzleme Dairesi Başkanlığı**

Sayı : B.62.0.KİK.0.11.00.00/260-2358
Konu : İhalede Yasaklılık Teyidi

31.01.2008

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığının 24/12/2007 tarih ve B.02.0.TKB./092/1522 sayılı yazısı.

İlgi yazıda yapılan tespitler uyarınca aşağıda belirtilen hususların Bakanlığınıza bildirilmesine gerek duyulmuştur.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 40 ıncı maddesinde;

"..

İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder.

İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.

İhale kararları ihale yetkilisince onaylanmadan önce idareler, ihale üzerinde kalan isteklinin 58 inci maddeye göre yasaklı olup olmadığını anılan maddeye göre teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır."

Hükmü yer almaktadır. Anılan hüküm gereğince ihale kararının ihale yetkilisince onaylanmasından önce ihale üzerinde kalan isteklinin ihaleden yasaklı olup olmadığının Kurumumuzdan teyit edilmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Bu hükme rağmen Bakanlığınız teşkilatı ve Bakanlığınıza bağlı/ilgili/ilişkili idareler tarafından gerçekleştirilen bazı ihalelerde, ihale komisyon kararının ihale yetkilisinin onayına sunulmasından önce alınması gereken teyit belgesinin ihalenin sözleşmeye bağlanmasından sonra alındığı tespit edilmiştir.

Kanunun açık hükmüne aykırı eylem veya işlemde bulunmaktan doğacak sorumluluğun tümüyle idarelere ait olacağı kuşkusuzdur. Bu nedenle Kurumumuzun internet sayfasından her gün yapılabilecek olan teyit işlemlerinin, anılan Kanunun 40 ıncı maddesi hükmüne uygun, ihale kararının alınmasını izleyen 5 iş günü içinde gerçekleştirilecek ihale kararının ihale yetkilisinin onayına sunulması hususuna titizlikle uyulmasını teminen Bakanlığınız teşkilatı ve Bakanlığınıza bağlı/ilgili/ilişkili idarelerin bilgilendirilmeleri gerekmektedir.

İlgilerini ve gereğini arz ederim.

**Bahattin IŞIK
II. Başkan
Başkan V.**